

Prawo oświatowe.

Dz.U.2019.1148 t.j. z dnia 2019.06.19

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 18 września 2019r. do: 31 grudnia 2019r.

Wejście w życie:

1 września 2017 r.,

26 stycznia 2017 r.,

1 września 2018 r.

zobacz:

Dz.U.2017.60;

art. 1

USTAWA

z dnia 14 grudnia 2016 r.

Prawo oświatowe

(T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1148; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1078 i poz. 1680.)

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Cele systemu oświaty]

System oświaty zapewnia w szczególności:

- 1) realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;

- 2) wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;
- 3) wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;
- 4) możliwość zakładania i prowadzenia szkół i placówek przez różne podmioty;
- 5) dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;
- 6) możliwość pobierania nauki we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem społecznym, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami;
- 7) opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych;
- 8) opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania oraz ukończenia szkoły każdego typu w skróconym czasie;
- 9) upowszechnianie dostępu do szkół, których ukończenie umożliwia dalsze kształcenie w szkołach wyższych;
- 10) możliwość uzupełniania przez osoby dorosłe wykształcenia ogólnego, zdobywania lub zmiany kwalifikacji zawodowych i specjalistycznych;
- 11) zmniejszanie różnic w warunkach kształcenia, wychowania i opieki między poszczególnymi regionami kraju, a zwłaszcza ośrodkami wielkomijskimi i wiejskimi;
- 12) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 13) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 14) utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach;
- 15) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej;
- 15a) ¹ upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach racjonalnego odżywiania oraz przeciwdziałaniu marnowaniu żywności;
- 16) opiekę uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
- 17) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;
- 18) kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;

- 19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
- 20) warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;
- 21) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych;
- 22) kształtowanie u uczniów umiejętności sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- 23) wspomaganie nauczania języka polskiego i w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących.

Art. 2. [Zakres podmiotowy stosowania ustawy]

System oświaty obejmuje:

- 1) ² przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także inne formy wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły:
  - a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami przedszkolnymi, integracyjnymi, specjalnymi, przysposabiającymi do pracy, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe i mistrzostwa sportowego,
  - b) ponadpodstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, specjalnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze, leśne, morskie, żeglugi śródlądowej oraz rybołówstwa,
  - c) artystyczne;
- 3) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- 4) ³ placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
- 5) placówki artystyczne - ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych;
- 6) poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- 7) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze umożliwiające dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;

- 8) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;
- 9) placówki doskonalenia nauczycieli;
- 10) biblioteki pedagogiczne;
- 11) kolegia pracowników służb społecznych.

Art. 3. [Organizacje wspierające system oświaty]

1. System oświaty wspierają organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.

1a. ⁴ System oświaty w zakresie kształcenia zawodowego wspierają także pracodawcy, organizacje pracodawców, samorządy gospodarcze lub inne organizacje gospodarcze, stowarzyszenia lub samorządy zawodowe, sektorowe rady do spraw kompetencji oraz Rada Programowa do spraw kompetencji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2018 r. poz. 110, 650, 1000 i 1669).

2. ⁵ Organy administracji publicznej prowadzące szkoły i placówki współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 1 i 1a, w wykonywaniu zadań wymienionych w art. 1.

3. System oświaty mogą wspierać także jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostki innych właściwych służb w działaniach służących podnoszeniu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

4. Organy administracji publicznej, w tym organy prowadzące szkoły i placówki, współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 3, w zapewnieniu właściwych warunków realizacji zadań wymienionych w ust. 3, w szczególności w prowadzeniu zajęć edukacyjnych z zakresu podnoszenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Art. 4. [Definicje]

Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) szkole - należy przez to rozumieć także przedszkole;
- 2) szkole specjalnej lub oddziale specjalnym - należy przez to rozumieć odpowiednio:
  - a) szkołę lub oddział dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2,
  - b) szkołę lub oddział zorganizowane w podmiocie leczniczym, o którym mowa w przepisach o działalności leczniczej, oraz w jednostce pomocy społecznej, w celu kształcenia dzieci i młodzieży przebywających w tym podmiocie lub jednostce, w których stosuje się odpowiednią organizację kształcenia oraz specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze, zorganizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 128 ust. 3;
- 3) oddziale integracyjnym - należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2;

- 4) oddziale dwujęzycznym - należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania, przy czym prowadzone w dwóch językach są co najmniej dwa zajęcia edukacyjne, z wyjątkiem zajęć obejmujących język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski, w tym co najmniej jedno zajęcia edukacyjne wybrane spośród zajęć obejmujących: biologię, chemię, fizykę, część geografii odnoszącą się do geografii ogólnej, część historii odnoszącą się do historii powszechnej lub matematykę;
- 5) szkole integracyjnej - należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi;
- 6) szkole dwujęzycznej - należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami dwujęzycznymi;
- 7) ⁶ szkole rolniczej - należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcącą wyłącznie w zawodach dla rolnictwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub minister właściwy do spraw rynków rolnych;
- 8) ⁷ szkole leśnej - należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcącą wyłącznie w zawodach dla leśnictwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw środowiska;
- 9) ⁸ szkole morskiej - należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcącą wyłącznie w zawodach podstawowych dla żeglugi morskiej, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw gospodarki morskiej;
- 10) ⁹ szkole żeglugi śródlądowej - należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcącą wyłącznie w zawodach podstawowych dla żeglugi śródlądowej, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej;
- 11) ¹⁰ szkole rybołówstwa - należy przez to rozumieć szkołę ponadpodstawową kształcącą wyłącznie w zawodach podstawowych dla rybołówstwa, dla których, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rybołówstwa;
- 12) oddziale międzynarodowym - należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone zgodnie z programem nauczania ustalonym przez zagraniczną instytucję edukacyjną;
- 13) oddziale przygotowawczym - należy przez to rozumieć oddział szkolny dla osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, jak również wykazują zaburzenia w komunikacji oraz trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, co wymaga

dostosowania procesu i organizacji kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 165 ust. 16 pkt 2;

14) placówce - należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne wymienione w art. 2 pkt 3-8 i 10;

15) ¹¹ placówce rolniczej - należy przez to rozumieć placówki i centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych wyłącznie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w pkt 24a, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub minister właściwy do spraw rynków rolnych;

16) organie prowadzącym szkołę lub placówkę - należy przez to rozumieć ministra, jednostkę samorządu terytorialnego, inne osoby prawne i fizyczne;

17) kuratorze oświaty - należy przez to rozumieć kierownika kuratorium oświaty jako jednostki organizacyjnej wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie;

18) nauczycielu - należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego szkoły, placówki i placówki doskonalenia nauczycieli;

19) rodzicach - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;

20) uczniach - należy przez to rozumieć także słuchaczy i wychowanków;

21) ustawie o systemie oświaty - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 761);

22) oddziale sportowym lub oddziale mistrzostwa sportowego - należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 18 ust. 5;

23) ¹² (uchylony);

24) podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego - należy przez to rozumieć obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania, w tym umiejętności, opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego, oraz zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego, programach nauczania i podczas realizacji zajęć z wychowawcą oraz umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki i sposób realizacji tych podstaw programowych;

24a) ¹³ klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - należy przez to rozumieć klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1;

24b) ¹⁴ klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego - należy przez to rozumieć klasyfikację zawodów szkolnictwa artystycznego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46a ust. 1;

25) ¹⁵ podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego - należy przez to rozumieć obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, uwzględnianych w programach nauczania, oraz kryteria weryfikacji tych efektów, umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenie i sprzęt niezbędne do realizacji tego kształcenia oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie;

25a) ¹⁶ podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego - należy przez to rozumieć obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu, uwzględnianych w programach nauczania i umożliwiających ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, oraz warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie;

26) programie wychowania przedszkolnego lub programie nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego - należy przez to rozumieć program, o którym mowa w art. 3 pkt 13b ustawy o systemie oświaty;

27) ¹⁷ programie nauczania zawodu - należy przez to rozumieć program, o którym mowa w art. 3 pkt 13c ustawy o systemie oświaty;

28) zadaniach oświatowych jednostek samorządu terytorialnego - należy przez to rozumieć zadania w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej;

28a) ¹⁸ szkole prowadzącej kształcenie zawodowe - należy przez to rozumieć:

a) szkoły, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, c, e i f, prowadzące kształcenie w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, do których są przyjmowane:

- w przypadku szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b i c - osoby niepełnoletnie oraz pełnoletnie osoby objęte kształceniem specjalnym zorganizowanym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2,
- w przypadku szkół, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. e i f - niepełnoletnie i pełnoletnie osoby, oraz

b) szkoły artystyczne;

29) ¹⁹ szkole dla dorosłych - należy przez to rozumieć szkołę, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby pełnoletnie oraz kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły;

29a) ²⁰ kształceniu w formie dziennej - należy przez to rozumieć kształcenie, które odbywa się przez 5 dni w tygodniu albo przez 6 dni w tygodniu w przypadkach określonych w przepisach wydanych odpowiednio na podstawie art. 111 pkt 14 lub art. 113 pkt 9;

29b) ²¹ kształceniu w formie stacjonarnej - należy przez to rozumieć kształcenie, które odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 111 pkt 14;

29c) ²² kształceniu w formie zaocznej - należy przez to rozumieć kształcenie, które odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach - co tydzień przez 2 dni, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 111 pkt 14;

29d) ²³ szkole polskiej - należy przez to rozumieć szkołę przy przedstawicielstwie dyplomatycznym, urzędzie konsularnym lub przedstawicielstwie wojskowym Rzeczypospolitej Polskiej, która umożliwia uczniom uczęszczającym do szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkół polskich;

30) ²⁴ kształceniu ustawicznym - należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny;

31) ²⁵ formach pozaszkolnych - należy przez to rozumieć formy uzyskiwania i uzupełniania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, o których mowa w art. 117 ust. 1a;

32) niepełnosprawnościach sprzężonych - należy przez to rozumieć występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną albo z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności;

33) specyficznych trudnościach w uczeniu się - należy przez to rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nieuwarunkowane schorzeniami neurologicznymi;

33a) ²⁶ zawodzie - należy przez to rozumieć również zawód o charakterze pomocniczym określony w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;

34) ²⁷ kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie - należy przez to rozumieć wyodrębniony w zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza certyfikat kwalifikacji zawodowej wydany przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu zawodowego w zakresie jednej kwalifikacji;

35) ²⁸ kwalifikacyjnym kursie zawodowym - należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji;

35a) ²⁹ kursie umiejętności zawodowych - należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia:

- a) podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo

- b) efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych określone w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1;
- 35b)³⁰ kursie kompetencji ogólnych - należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia dowolnie wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego;
- 35c)³¹ turnusie doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników - należy przez to rozumieć formę kształcenia zawodowego teoretycznego młodocianych pracowników w zakresie zawodu nauczanego w branżowej szkole I stopnia, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w tym zawodzie;
- 36)³² egzaminie zawodowym - należy przez to rozumieć egzamin, o którym mowa w art. 3 pkt 21 ustawy o systemie oświaty;
- 37) egzaminie maturalnym - należy przez to rozumieć egzamin, o którym mowa w art. 3 pkt 21c ustawy o systemie oświaty;
- 38) egzaminie ósmoklasisty - należy przez to rozumieć egzamin, o którym mowa w art. 3 pkt 21d ustawy o systemie oświaty;
- 39) podręczniku - należy przez to rozumieć podręcznik, o którym mowa w art. 3 pkt 23 ustawy o systemie oświaty;
- 40) materiale edukacyjnym - należy przez to rozumieć materiał edukacyjny, o którym mowa w art. 3 pkt 24 ustawy o systemie oświaty;
- 41) materiale ćwiczeniowym - należy przez to rozumieć materiał ćwiczeniowy, o którym mowa w art. 3 pkt 25 ustawy o systemie oświaty;
- 42) wielodzietności rodziny - należy przez to rozumieć rodzinę wychowującą troje i więcej dzieci;
- 43) samotnym wychowywaniu dziecka - należy przez to rozumieć wychowywanie dziecka przez pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że osoba taka wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem;
- 44) ustawie o finansowaniu zadań oświatowych - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203 oraz z 2018 r. poz. 2245).

Art. 5. [Obowiązki nauczyciela]

Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

Art. 6. [Prawa i obowiązki nauczycieli - odesłanie]

Prawa i obowiązki nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek określa ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730), z zastrzeżeniem art. 16.

Art. 7. [Pracownicy niebędący nauczycielami - odesłanie]

Status prawny pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem osób, o których mowa w art. 15, określają przepisy o pracownikach samorządowych.

Art. 8. [Zakładanie i prowadzenie szkół i placówek]

1. Szkoła i placówka może być szkołą i placówką publiczną albo niepubliczną.
2. Szkoła i placówka, z zastrzeżeniem ust. 4-13, może być zakładana i prowadzona przez:
  - 1) jednostkę samorządu terytorialnego;
  - 2) inną osobę prawną;
  - 3) osobę fizyczną.
3. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły i placówki publiczne.
4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej mogą zakładać i prowadzić publiczne szkoły i placówki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49.
5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania:
  - 1) zakłada i prowadzi:
    - a) ³³ szkoły polskie,
    - b) publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym;
  - 2) może zakładać i prowadzić:
    - a) publiczne szkoły i placówki o charakterze eksperymentalnym,
    - b) publiczne placówki kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym,
    - c) szkoły i zespoły szkół w Polsce oraz przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, które:
      - prowadzą kształcenie dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lub
      - ³⁴ umożliwiają uczniom uczęszczającym do szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw uzupełnianie wykształcenia w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego, zgodnie z ramami programowymi kształcenia uzupełniającego i planami nauczania dla szkół polskich.
6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zakłada i prowadzi publiczne szkoły artystyczne oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, a także może zakładać i prowadzić placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych.
7. Minister właściwy do spraw rolnictwa może zakładać i prowadzić:
  - 1) publiczne szkoły rolnicze oraz placówki rolnicze o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym;
  - 2) publiczne placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy uczą w szkołach rolniczych.
8. Minister właściwy do spraw środowiska może zakładać i prowadzić publiczne szkoły

leśne.

9. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej może zakładać i prowadzić publiczne szkoły morskie.

10. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej może zakładać i prowadzić publiczne szkoły żeglugi śródlądowej.

11. Minister właściwy do spraw rybołówstwa może zakładać i prowadzić publiczne szkoły rybołówstwa.

12. Minister Sprawiedliwości może zakładać i prowadzić publiczne szkoły i placówki w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz publiczne szkoły i placówki przy zakładach karnych i aresztach śledczych. Szkoły i placówki przy zakładach karnych i aresztach śledczych działają w ramach ich struktury.

13. Szkoły kształcące w zawodzie technik pożarnictwa może zakładać i prowadzić wyłącznie minister właściwy do spraw wewnętrznych.

14. ³⁵ Minister właściwy do spraw zdrowia może założyć i prowadzić publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie nauczania w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia.

14a. ³⁶ Ministrowie właściwi do spraw zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, niewymienieni w ust. 4-14, mogą zakładać i prowadzić publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe oraz placówki i centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, kształcące wyłącznie w zawodach, dla których są właściwi.

15. Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, przedszkoli integracyjnych i specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 32 ust. 2, szkół podstawowych, w tym integracyjnych oraz z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, szkół w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do zadań własnych gmin.

16. Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych, szkół ponadpodstawowych, w tym integracyjnych oraz z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz placówek wymienionych w art. 2 pkt 3-8, z wyjątkiem szkół i placówek o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, należy do zadań własnych powiatu, z zastrzeżeniem ust. 6.

17. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym, a w przypadku szkół artystycznych - z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

18. Przepis ust. 17 stosuje się również w przypadku przekazywania szkół i placówek pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

19. Prowadzenie szkół artystycznych oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, a także placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych może być przekazywane w drodze porozumienia między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego a jednostką samorządu terytorialnego.

20. Prowadzenie publicznych szkół rolniczych i placówek rolniczych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, publicznych szkół leśnych oraz publicznych szkół morskich, publicznych szkół żeglugi śródlądowej i publicznych szkół rybołówstwa może być przekazywane w drodze porozumienia zawieranego między właściwym ministrem a jednostką samorządu terytorialnego.

21. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 20, strony mogą określić tryb przekazania mienia będącego odpowiednio we władaniu publicznych szkół rolniczych i placówek rolniczych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, publicznych szkół leśnych oraz publicznych szkół morskich, publicznych szkół żeglugi śródlądowej i publicznych szkół rybołówstwa, niezbędnego do prawidłowego wykonywania zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1.

21a. ³⁷ Prowadzenie publicznych szkół, placówek i centrów, o których mowa w ust. 14a, może być przekazywane w drodze porozumienia zawieranego między właściwym ministrem a jednostką samorządu terytorialnego. Przepis ust. 21 stosuje się odpowiednio.

22. Zakładanie i prowadzenie publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek wymienionych w ust. 16 o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym należy do zadań samorządu województwa, z zastrzeżeniem ust. 6 i 25.

23. Powiat i gmina mogą zakładać i prowadzić w ramach zadań własnych publiczne placówki doskonalenia nauczycieli i biblioteki pedagogiczne, z zastrzeżeniem ust. 6.

24. Założenie przez powiat lub gminę jednostki, o której mowa w ust. 23, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

25. Plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 22, określa strategia rozwoju województwa ustalona na podstawie odrębnych przepisów.

26. Zakładanie publicznych kolegiów pracowników służb społecznych należy do zadań własnych samorządu województwa.

Art. 9. [Przekazanie prowadzenia szkoły osobie prawnej lub osobie fizycznej]

1. Jednostka samorządu terytorialnego, będąca organem prowadzącym szkołę liczącą nie więcej niż 70 uczniów, na podstawie uchwały organu stanowiącego tej jednostki oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, może przekazać z dniem 1 września danego roku, w drodze umowy, osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego, z wyjątkiem osoby, o której mowa w ust. 2, lub osobie fizycznej, prowadzenie takiej szkoły, o ile szkoła ta nie jest jedyną szkołą danego typu prowadzoną przez tę jednostkę samorządu terytorialnego zgodnie z art. 8 ust. 15 lub 16. Przepis nie dotyczy szkoły artystycznej.

2. Jednostka samorządu terytorialnego nie może powierzyć lub przekazać wykonywania zadań oświatowych, o których mowa w art. 11 ust. 2-4, osobie prawnej utworzonej przez tę jednostkę samorządu terytorialnego lub osobie prawnej, w której ta jednostka samorządu terytorialnego ma udziały, albo której ma akcje. W szczególności jednostka samorządu terytorialnego nie może przekazać takiej osobie prawnej prowadzenia szkoły na podstawie ust. 1, ani udzielić jej zezwolenia na założenie publicznej szkoły, placówki lub innej formy wychowania przedszkolnego na podstawie art. 88 ust. 4.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:
  - 1) w przypadku szkoły podstawowej - wskazanie, czy szkole ustala się obwód;
  - 2) tryb przejścia szkoły przez jednostkę samorządu terytorialnego w przypadkach, o których mowa w ust. 5 i 6;
  - 3) warunki korzystania z mienia przejętej szkoły;
  - 4) tryb kontroli przestrzegania warunków umowy;
  - 5) warunki i tryb rozwiązania umowy za wypowiedzeniem.
4. Do szkoły przejętej zgodnie z ust. 1 stosuje się przepisy dotyczące szkół publicznych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, z wyjątkiem art. 88 ust. 4-6.
5. Jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana przejąć prowadzenie szkoły przekazanej osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, jeżeli osoba prowadząca szkołę nie wykonała polecenia, o którym mowa w art. 56 ust. 1 lub 2, narusza ustawę lub warunki prowadzenia szkoły określone w umowie, o której mowa w ust. 1. W tym przypadku umowa ulega rozwiązaniu z dniem przejścia szkoły przez jednostkę samorządu terytorialnego.
6. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejęła do prowadzenia szkołę publiczną na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, nie może zlikwidować tej szkoły; na wniosek tej osoby jednostka samorządu terytorialnego, która przekazała szkołę, przejmuje jej prowadzenie w trybie określonym w umowie, o której mowa w ust. 1.
7. Jednostka samorządu terytorialnego oraz osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejmie do prowadzenia szkołę publiczną na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, są obowiązani powiadomić, w terminie 6 miesięcy przed dniem przekazania szkoły do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej, pracowników szkoły oraz zakładową organizację związkową o terminie przekazania szkoły, jego przyczynach, prawnych, ekonomicznych i socjalnych skutkach dla pracowników, a także nowych warunkach pracy i płacy. Przepisy art. 26¹ ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) stosuje się odpowiednio.
8. Nauczyciel, w terminie 3 miesięcy od uzyskania informacji, o której mowa w ust. 7, może złożyć oświadczenie o odmowie przejścia do szkoły publicznej przejmowanej do prowadzenia przez osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną.
9. Złożenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 8, powoduje rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn określonych w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, z dniem przekazania szkoły, chyba że nauczyciel do dnia rozwiązania stosunku pracy wyrazi zgodę na przeniesienie do innej szkoły prowadzonej przez daną jednostkę samorządu terytorialnego.
10. Osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która przejęła szkołę, na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, z dniem przejścia szkoły jest obowiązana zaproponować nauczycielom na piśmie nowe warunki pracy i płacy oraz wskazać termin, nie krótszy niż 7 dni, do którego nauczyciele mają złożyć oświadczenie o

przyjęciu lub odmowie przyjęcia proponowanych warunków.

11. Odmowa przyjęcia nowych warunków pracy i płacy, o których mowa w ust. 10, powoduje rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z upływem 3 miesięcy od dnia, do którego nauczyciel miał złożyć oświadczenie, o którym mowa w ust. 10. Do nauczyciela, który odmówił przyjęcia nowych warunków pracy i płacy, stosuje się odpowiednio przepisy o rozwiązywaniu stosunków pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy.

12. Do czasu przyjęcia nowych warunków pracy i płacy albo rozwiązania stosunku pracy z powodu odmowy ich przyjęcia, w zakresie praw i obowiązków nauczyciela stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 10. [Odpowiedzialność i zadania organu prowadzącego szkołę lub placówkę]

1. Organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- 2) zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- 3) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
- 4) zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki;
- 5) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
- 6) wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki;
- 7) ³⁸ przekazanie do szkół dla dzieci i młodzieży oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, z wyjątkiem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, informacji o podmiotach wykonujących działalność leczniczą udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży, finansowanych ze środków publicznych.

2. ³⁹ W celu wykonywania zadań wymienionych w ust. 1 organy prowadzące szkoły i placówki, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 4-14a, mogą tworzyć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek lub organizować wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną prowadzonych szkół i placówek, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

3. (uchylony)

3a. (uchylony)

4. Obowiązek zapewnienia wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy organów prowadzących szkoły i placówki, które na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 oraz

ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, nie są obowiązane do stosowania zasad rachunkowości określonych tą ustawą.

Art. 11. [Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego]

1. (uchylony)
2. Zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej, jest zadaniem oświatowym:
  - 1) gmin - w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 32 ust. 2, a także w szkołach, o których mowa w art. 8 ust. 15;
  - 2) powiatów - w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 8 ust. 16;
  - 3) samorządów województw - w szkołach, placówkach i placówkach doskonalenia nauczycieli oraz kolegiach pracowników służb społecznych, o których mowa w art. 8 ust. 22 i 26.
3. Zadaniem oświatowym gminy i powiatu jest także zapewnienie dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego, o której mowa w art. 165 ust. 7 i 9.
4. Zadaniem oświatowym powiatu jest także zapewnienie warunków prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat.
5. (uchylony)
6. (uchylony)
7. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:
  - 1) ⁴⁰ egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego;
  - 2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 12. [Rejestracja statystyczna jednostek systemu oświaty i ich zespołów]

Publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2, oraz ich zespoły wpisuje się do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej jako podmioty, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 649 i 730).

Art. 13. [Przedszkola publiczne, przedszkola niepubliczne i inne formy wychowania przedszkolnego]

1. Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:
  - 1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę

programową wychowania przedszkolnego;

2) zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie;

3) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;

4) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 1.

2. Publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 32 ust. 2, zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym jednak niż czas określony w przepisach wydanych na podstawie art. 32 ust. 11.

3. W przypadku publicznych przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego i osoby fizyczne, czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez osobę prowadzącą, zgodnie z ust. 1 pkt 2 i ust. 2, nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony, zgodnie z ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przez radę gminy dla publicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez gminę.

4. Do publicznej innej formy wychowania przedszkolnego stosuje się przepisy ust. 1 pkt 1, 3 i 4.

5. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się również do oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej.

6. Niepubliczne przedszkole:

1) realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego;

2) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli przedszkoli publicznych; przepisy art. 15 ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio.

7. Przepis ust. 6 stosuje się także do oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego.

Art. 14. [Szkoły publiczne, szkoły niepubliczne]

1. Szkołą publiczną jest szkoła, która:

1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;

2) przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;

3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 2;

4) realizuje:

a) ⁴¹ programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - również podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego albo podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego,

b) ramowy plan nauczania;

5) realizuje zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w rozdziałach 3a i 3b ustawy o systemie oświaty.

2. ⁴² Szkoły publiczne oraz szkoły niepubliczne, o których mowa w ust. 3, umożliwiają uzyskanie świadectw, certyfikatów, zaświadczeń, aneksów lub dyplomów państwowych.

3. ⁴³ Szkołą niepubliczną niebędącą szkołą artystyczną jest szkoła, która:

1) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - również podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego;

2) realizuje obowiązkowe zajęcia edukacyjne w okresie nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej danego typu;

3) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;

4) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych;

5) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - kształci w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;

6) zatrudnia nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepisy art. 15 ust. 2, 4 i 6 stosuje się odpowiednio;

7) stosuje organizację roku szkolnego ustaloną dla szkół publicznych.

4. ⁴⁴ Niepubliczna szkoła artystyczna może uzyskać uprawnienia publicznej szkoły artystycznej, o których mowa w ust. 2, jeżeli:

1) ⁴⁵ realizuje programy nauczania uwzględniające podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne - również podstawę programową kształcenia ogólnego;

2) realizuje zajęcia edukacyjne zgodnie z ramowym planem nauczania publicznej szkoły artystycznej danego typu;

3) przyjmuje kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności niezbędnych do podjęcia kształcenia w danej szkole artystycznej, danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, uwzględniając limity wiekowe kandydatów określone dla kandydatów do publicznej szkoły artystycznej danego typu;

4) stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w ust. 1 pkt 5;

5) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla publicznych szkół artystycznych;

6) ⁴⁶ kształci w zawodach szkolnictwa artystycznego określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego;

7) zatrudnia nauczycieli zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 2, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepisy art. 15 ust. 2, 4 i 6

stosuje się odpowiednio;

8)⁴⁷ stosuje organizację roku szkolnego ustaloną dla publicznych szkół artystycznych.

Art. 15. [Zatrudnienie w szkole publicznej lub przedszkolu niepublicznym osoby niebędącej nauczycielem; asystent nauczyciela]

1. W uzasadnionych przypadkach w przedszkolu publicznym może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

2. W uzasadnionych przypadkach w szkole publicznej może być, za zgodą kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć.

3. Osobę, o której mowa w ust. 2, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.), z tym że do tej osoby stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych nauczycieli oraz ustala się jej wynagrodzenie nie wyższe niż 184% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. Organy prowadzące szkoły mogą upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach, do przyznawania wynagrodzenia w wyższej wysokości.

4. Osoba, o której mowa w ust. 2, może być zatrudniona w szkole, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela. W celu potwierdzenia spełnienia warunku, o którym mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, osoba ta, przed nawiązaniem stosunku pracy, jest obowiązana przedstawić dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego.

5. Przepisy ust. 2-4 stosuje się odpowiednio do placówek artystycznych, placówek, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych i placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, z tym że zgodę na zatrudnienie osoby niebędącej nauczycielem wyraża minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

6. Przepisy ust. 2-4 stosuje się również w przypadku zatrudnienia osoby posiadającej przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, z tym że zatrudnienie tej osoby następuje za zgodą organu prowadzącego, a w przypadku szkoły artystycznej - za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

7. (uchylony)

8. (uchylony)

9. (uchylony)

Art. 16. [Zatrudnienie nauczyciela w celu realizacji programów finansowanych ze środków unijnych]

1. W celu realizacji zajęć w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w szkole lub placówce publicznej może być zatrudniony nauczyciel, który nie

realizuje w tej szkole lub placówce tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, posiadający kwalifikacje określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela oraz spełniający warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt 2-4a tej ustawy. Potwierdzenie spełnienia warunków, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 4 i 4a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, następuje odpowiednio w trybie art. 10 ust. 8a i 8b tej ustawy.

2. Nauczyciela, o którym mowa w ust. 1, zatrudnia się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, z tym że za każdą godzinę prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 1, nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie nie wyższe niż wynagrodzenie za jedną godzinę prowadzenia zajęć ustalone w sposób określony w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela dla nauczyciela dyplomowanego posiadającego wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny oraz realizującego tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, o którym mowa w art. 42 ust. 3 w tabeli w lp. 3 tej ustawy.

Art. 17. [Szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne]

1. ⁴⁸ (uchylony).
2. ⁴⁹ Szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne może być tylko szkołą publiczną albo niepubliczną o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej.

Art. 18. [Typy szkół]

1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:
  - 1) ośmioletnią szkołę podstawową;
  - 2) szkoły ponadpodstawowe:
    - a) czteroletnie liceum ogólnokształcące,
    - b) pięcioletnie technikum,
    - c) trzyletnią branżową szkołę I stopnia,
    - d) trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
    - e) dwuletnią branżową szkołę II stopnia,
    - f) szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.
2. Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. d, jest szkołą specjalną przeznaczoną wyłącznie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
  - 2a. ⁵⁰ W szkole podstawowej, liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia, szkole specjalnej przysposabiającej do pracy oraz w szkołach artystycznych kształcenie odbywa się w formie dziennej, a w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej - kształcenie może odbywać się w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej.
  - 2b. ⁵¹ W szkole dla dorosłych kształcenie odbywa się w formie stacjonarnej lub zaocznej.
3. ⁵² Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić, w drodze

rozporządzenia, typ szkoły inny niż wymieniony w ust. 1 oraz ustalić sposób organizacji kształcenia w tym typie szkoły, biorąc pod uwagę konieczność realizowania cyklu kształcenia uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego dla obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, w tym szkół, w których przeprowadza się egzamin końcowy albo egzamin dyplomowy, oraz szkół, w których przeprowadza się egzamin ósmoklasisty, a także szkół, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu maturalnego, z uwzględnieniem cyklu kształcenia ogólnego lub kształcenia artystycznego realizowanego w tych szkołach, a także możliwości kontynuowania nauki przez uczniów szkół artystycznych w szkołach, o których mowa w ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego, uwzględniając umożliwienie uczniom godzenia zajęć sportowych z nauką, w szczególności poprzez odpowiednią organizację zajęć dydaktycznych;
- 2) warunki realizacji w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego zajęć sportowych obejmujących szkolenie sportowe w oparciu o programy szkolenia opracowane przez polskie związki sportowe.

Art. 19. [Egzamin ósmoklasisty; ukończenie szkoły]

1. W ostatniej klasie szkoły podstawowej przeprowadza się egzamin ósmoklasisty.

2. Ukończenie:

- 1) szkoły podstawowej umożliwia dalsze kształcenie w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a-d;
- 2) liceum ogólnokształcącego umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 3) ⁵³ technikum umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 4) ⁵⁴ branżowej szkoły I stopnia umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia, lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II;
- 5) ⁵⁵ branżowej szkoły II stopnia umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie nauczonym na poziomie technika, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia, po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

- 6) szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy;
- 7) ⁵⁶ szkoły policealnej umożliwia uzyskanie dyplomu zawodowego po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie.

Art. 20. [Poziomy wykształcenia]

1. Wykształcenie podstawowe posiada osoba, która:
  - 1) ukończyła szkołę podstawową albo
  - 2) uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie szkoły podstawowej, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, albo
  - 3) ukończyła podstawowe studium zawodowe.
2. Wykształcenie zasadnicze branżowe posiada osoba, która:
  - 1) ukończyła branżową szkołę I stopnia albo
  - 2) zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia oraz:
    - a) ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia lub
    - b) ⁵⁷ posiada certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia lub świadectwo potwierdzające kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, lub
    - c) ⁵⁸ uzyskała dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
3. Wykształcenie średnie branżowe posiada osoba, która:
  - 1) ukończyła branżową szkołę II stopnia albo
  - 2) spełniła warunki, o których mowa odpowiednio w ust. 2 pkt 1 lub 2, oraz zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia, a także:
    - a) ukończyła kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, z tym że kwalifikacja ta wraz z kwalifikacją, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a lub b, zostały wyodrębnione w tym samym zawodzie, lub
    - b) ⁵⁹ posiada certyfikat kwalifikacji zawodowej w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia lub świadectwo potwierdzające kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, która wraz z kwalifikacją, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a lub b, zostały wyodrębnione w tym samym zawodzie, lub
    - c) ⁶⁰ uzyskała dyplom zawodowy albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodzie nauczonym na poziomie technika.

4. Wykształcenie średnie posiada osoba, która:
  - 1) ukończyła szkołę ponadpodstawową, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a i b, albo
  - 2) uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie liceum ogólnokształcącego, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, albo
  - 3) ukończyła szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkół zawodowych, zasadniczych szkół zawodowych oraz szkół specjalnych przysposabiających do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, albo
  - 4) ukończyła szkołę ponadpodstawową albo szkołę artystyczną realizującą kształcenie ogólne w zakresie szkoły ponadpodstawowej działające w systemie oświaty przed dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem zasadniczych szkół zawodowych, szkół zasadniczych lub innych równorzędnych.
5. Wykształcenie gimnazjalne posiada osoba, która:
  - 1) ukończyła gimnazjum albo
  - 2) uzyskała w szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie gimnazjum, w wyniku klasyfikacji rocznej w klasie, której zakres nauczania odpowiada ostatniej klasie gimnazjum, ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących pozytywne oceny klasyfikacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty, oraz przystąpiła do egzaminu gimnazjalnego przeprowadzanego zgodnie z przepisami rozdziału 3b ustawy o systemie oświaty w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r.
6. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada osoba, która:
  - 1) ukończyła zasadniczą szkołę zawodową, szkołę zasadniczą lub inną szkołę równorzędną, albo
  - 2) zdała egzaminy eksternistyczne z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej oraz:
    - a) ukończyła kwalifikacyjne kursy zawodowe w zakresie wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie nauczonym w zasadniczej szkole zawodowej lub
    - b) posiada świadectwa potwierdzające wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie nauczonym w zasadniczej szkole zawodowej, lub
    - c) uzyskała dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Art. 21. [Utworzenie w szkole oddziału międzynarodowego]

1. W szkołach publicznych i niepublicznych, z wyjątkiem szkół artystycznych, mogą być tworzone oddziały międzynarodowe.
2. Utworzenie oddziału międzynarodowego wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
3. Zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej może zostać udzielone, jeżeli program nauczania ustalony przez zagraniczną instytucję edukacyjną, który ma być realizowany w tym oddziale, umożliwia uzyskanie przez uczniów wiadomości i

umiejętności umożliwiających im przystąpienie do egzaminu ósmoklasisty.

4. Wniosek o zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego składa organ prowadzący szkołę, w której ma zostać utworzony oddział międzynarodowy.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, określa:

1) cel, założenia kształcenia i program nauczania, który będzie realizowany w oddziale międzynarodowym;

2) organizację kształcenia w oddziale międzynarodowym i stosowany system oceniania, klasyfikowania i egzaminowania;

3) datę rozpoczęcia funkcjonowania oddziału.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się:

1) zgodę rady pedagogicznej na utworzenie oddziału międzynarodowego;

2) dokument zawierający zgodę zagranicznej instytucji edukacyjnej na przystąpienie szkoły do nauczania zgodnego z programem nauczania ustalonym przez tę instytucję;

3) opinię kuratora oświaty zawierającą ocenę możliwości organizacyjnych i kadrowych pozwalających na realizowanie w szkole programu nauczania ustalonego przez zagraniczną instytucję edukacyjną;

4) w przypadku szkoły publicznej - zobowiązanie organu prowadzącego szkołę do ponoszenia, z dochodów własnych, kosztów kształcenia w oddziale międzynarodowym przekraczających wydatki bieżące ponoszone na jednego ucznia w pozostałych oddziałach szkoły.

Art. 22. [Nauczanie w oddziale międzynarodowym]

1. Nauczanie w oddziale międzynarodowym może być prowadzone w języku obcym, z wyjątkiem zajęć dla uczniów będących obywatelami polskimi obejmujących: język polski, część historii dotyczącą historii Polski i część geografii dotyczącą geografii Polski.

2. Szkoła zapewnia uczniom oddziału międzynarodowego będącym obywatelami polskimi nauczanie języka polskiego oraz części historii dotyczącej historii Polski i części geografii dotyczącej geografii Polski zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego ustaloną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b-h.

3. Szkoła zapewnia uczniom oddziału międzynarodowego niebędącym obywatelami polskimi nauczanie języka polskiego jako języka obcego.

4. Uczniowie oddziału międzynarodowego w szkole podstawowej przystępują do egzaminu ósmoklasisty.

5. Absolwenci szkół ponadpodstawowych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, b i e, którzy uczęszczali do oddziałów międzynarodowych w tych szkołach, mogą przystąpić do egzaminu maturalnego.

6. Szkoła, w której został utworzony oddział międzynarodowy, zapewnia uczniom tego oddziału możliwość przejścia, na każdym etapie kształcenia, do kształcenia realizowanego zgodnie z programami nauczania, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4 lit. a.

7. Do oddziału międzynarodowego nie stosuje się przepisów art. 14 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz pkt 5 w zakresie dotyczącym zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, o których mowa w rozdziale 3a ustawy o systemie oświaty, a także art. 14 ust. 3.

Art. 23. [Likwidacja oddziału międzynarodowego wskutek cofnięcia zezwolenia]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może cofnąć zezwolenie na utworzenie oddziału międzynarodowego w przypadku:

- 1) stwierdzenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, że działalność oddziału międzynarodowego jest sprzeczna z przepisami niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, rozporządzeń wydanych na ich podstawie lub statutem szkoły, w której taki oddział został utworzony;
- 2) cofnięcia przez zagraniczną instytucję edukacyjną zgody, o której mowa w art. 21 ust. 6 pkt 2;
- 3) cofnięcia przez radę pedagogiczną zgody, o której mowa w art. 21 ust. 6 pkt 1;
- 4) niewykonywania przez organ prowadzący szkołę zobowiązania, o którym mowa w art. 21 ust. 6 pkt 4.

2. Cofnięcie zezwolenia jest równoznaczne z likwidacją oddziału międzynarodowego. Likwidacja następuje w terminie określonym w decyzji o cofnięciu zezwolenia.

Art. 24. [Likwidacja oddziału międzynarodowego przez organ prowadzący]

Oddział międzynarodowy może zostać zlikwidowany z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji oddziału międzynarodowego, zawiadomić o zamiarze likwidacji rodziców uczniów i ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Art. 25. [Szkolne oddziały dwujęzyczne]

1. ⁶¹ W szkołach publicznych i niepublicznych, z wyjątkiem szkół artystycznych, branżowych szkół I stopnia, branżowych szkół II stopnia i szkół policealnych, mogą być tworzone oddziały dwujęzyczne.
2. W przypadku szkoły podstawowej oddziały dwujęzyczne, o których mowa w ust. 1, tworzy się począwszy od klasy VII.
3. W liceach ogólnokształcących dwujęzycznych, liceach ogólnokształcących z oddziałami dwujęzycznymi, technikach dwujęzycznych i technikach z oddziałami dwujęzycznymi, dla dzieci i młodzieży, mogą być tworzone klasy wstępne przygotowujące uczniów do kontynuowania nauki w oddziałach dwujęzycznych w tych liceach i technikach.
4. Po ukończeniu klasy wstępnej, o której mowa w ust. 3, uczeń w kolejnym roku szkolnym kontynuuje naukę w klasie I oddziału dwujęzycznego w szkole, w której uczęszczał do klasy wstępnej.
5. Do uczniów klasy wstępnej, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się przepisów rozdziału 3a ustawy o systemie oświaty.

Art. 26. ⁶² [Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w szkołach]

1. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3-5, 7 i 8, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

- 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów oraz
  - 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.
2. Program wychowawczo-profilaktyczny opracowuje się na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.
  3. Diagnozę, o której mowa w ust. 2, przeprowadza dyrektor szkoły lub placówki albo upoważniony przez niego pracownik szkoły lub placówki.
  4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do przedszkoli, szkół dla dorosłych, branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i policealnych szkół artystycznych.

Art. 26a. ⁶³ [Działania w zakresie doradztwa zawodowego w przedszkolach i szkołach]

1. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego oraz szkoły, z wyjątkiem szkół artystycznych, prowadzą zaplanowane i systematyczne działania w zakresie doradztwa zawodowego, w celu wspierania dzieci i uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych, w tym przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, polegające w szczególności na prowadzeniu:
  - 1) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego preorientacji zawodowej, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień;
  - 2) w klasach I-VI szkół podstawowych orientacji zawodowej, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień;
  - 3) w klasach i szkołach, o których mowa w art. 109 ust. 6, zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.
2. Doradztwo zawodowe jest realizowane na:
  - 1) zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego;
  - 2) obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia w zawodzie;
  - 3) zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego;
  - 4) zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
  - 5) zajęciach z wychowawcą.
3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, sposób realizacji doradztwa zawodowego, a także zadania doradcy zawodowego, uwzględniając rolę doradztwa

zawodowego w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Art. 27. [Filtrowanie internetu]

Szkoły i placówki zapewniające uczniom dostęp do Internetu są obowiązane podejmować działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

Art. 28. [Wychowanie fizyczne]

1. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego są obowiązane do prowadzenia zajęć rozwijających sprawność fizyczną dzieci poprzez zapewnienie udziału w zajęciach ruchowych, grach i zabawach.
2. ⁶⁴ Szkoły są obowiązane do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego dla uczniów kształcących się w tych szkołach w formie dziennej, z wyjątkiem szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. Obowiązkowy wymiar zajęć wychowania fizycznego dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych wynosi 4 godziny lekcyjne, a dla uczniów szkół ponadpodstawowych - 3 godziny lekcyjne, w ciągu tygodnia.
3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne formy realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, mając w szczególności na względzie potrzeby zdrowotne uczniów, specyfikę ich zainteresowań sportowych, warunki realizacji zajęć wychowania fizycznego oraz tradycje sportowe danego środowiska lub szkoły.

Art. 29. [Organy jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania i kompetencje organu prowadzącego]

1. W przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w:
  - 1) ⁶⁵ art. 10 ust. 2, art. 13 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 21 ust. 4 i ust. 6 pkt 4, art. 23 ust. 1 pkt 4, art. 24, art. 88 ust. 7, art. 89 ust. 1 i 13, art. 91 ust. 1, 1a, 2, 3 i 7 oraz art. 93 ust. 1 - wykonuje odpowiednio: rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa;
  - 2) ⁶⁶ art. 10 ust. 1 pkt 1-5 i 7, art. 62 ust. 2, art. 63 ust. 1, 12-14, 18 i 20, art. 66 ust. 1, art. 68 ust. 7 i 9, art. 91 ust. 8 oraz art. 128 ust. 1 - wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu, zarząd województwa;
  - 3) ⁶⁷ art. 10 ust. 1 pkt 6, art. 15 ust. 6, art. 56 ust. 2, art. 57, art. 64 ust. 1, art. 65 ust. 1, art. 68 ust. 8, art. 71 ust. 2 i 3, art. 88 ust. 4, art. 89 ust. 6 i 7, art. 106 ust. 3, 5 i 6, art. 107 ust. 6, 8, 9 i 9a, art. 110 ust. 3, art. 117 ust. 8 oraz art. 127 ust. 6 i 17 - wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.
2. W przypadku przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje określone w:
  - 1) art. 131 ust. 4-6, art. 133 ust. 2 i 3, art. 144 ust. 4, art. 145 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, art. 147 ust. 6 - wykonuje odpowiednio rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa;

- 2) art. 130 ust. 3, art. 134 ust. 5, art. 135 ust. 7, art. 152, art. 153 ust. 5, art. 154 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 6-8, art. 159 ust. 1-3 oraz art. 165 ust. 6 - wykonuje odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.
3. ⁶⁸ Zadania i kompetencje jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 9 ust. 7 i art. 168 ust. 1, 9 i 11-13, wykonuje odpowiednio: wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.

Art. 30. [Kolegia pracowników służb społecznych]

1. Słuchaczem kolegium pracowników służb społecznych może być tylko osoba posiadająca świadectwo dojrzałości.
2. W zakresie uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, korzystania ze świadczeń zdrowotnych i odbywania przeszkolenia wojskowego do słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych stosuje się przepisy dotyczące studentów szkół wyższych.
3. Kolegia pracowników służb społecznych mogą pobierać opłaty za egzaminy wstępne oraz za zajęcia dydaktyczne, z wyłączeniem zajęć dydaktycznych w systemie dziennym w publicznych kolegiach pracowników służb społecznych, chyba że są powtarzane z powodu niezadowolających wyników w nauce.
4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i zasady działania, w tym zasady powierzania stanowisk kierowniczych, zasady sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej i nadzoru nad kolegiami pracowników służb społecznych, a także warunki i tryb wydawania oraz wzory druków wydawanych słuchaczom i absolwentom kolegiów pracowników służb społecznych, w tym umieszczenie na dyplomach ukończenia kolegiów pracowników służb społecznych znaków graficznych informujących o poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534).
5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, standardy kształcenia w kolegiach pracowników służb społecznych, uwzględniając w szczególności wymagania dotyczące realizowania planów nauczania, przedmioty kształcenia, zakres i wymiar praktyk zawodowych, treści programowe i wymagane umiejętności.
6. W zakresie nieuregulowanym odmiennie w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i 5 do kolegiów pracowników służb społecznych stosuje się przepisy dotyczące szkół.

Art. 30a. [Zakres przetwarzania danych osobowych przez jednostki organizacyjne i inne podmioty realizujące zadania i obowiązki ustawowe; obowiązek zachowania w poufności informacji w zakresie danych wrażliwych]

1. Inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, placówki, organy prowadzące szkoły lub placówki, organy sprawujące nadzór pedagogiczny oraz inne podmioty realizujące zadania i obowiązki określone w ustawie przetwarzają dane osobowe w zakresie niezbędnym dla

realizacji zadań i obowiązków wynikających z tych przepisów.

2. Nauczyciele oraz inne osoby pełniące funkcje lub wykonujące pracę w podmiotach, o których mowa w ust. 1, są obowiązani do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych uczniów.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się:

- 1) w przypadku zagrożenia zdrowia ucznia;
- 2) jeżeli uczeń, a w przypadku ucznia niepełnoletniego jego rodzic, wyrazi zgodę na ujawnienie określonych informacji;
- 3) w przypadku gdy przewidują to przepisy szczególne.

Rozdział 2

Wychowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki

Art. 31. [Wychowanie przedszkolne]

1. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.

2. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 7 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat. Obowiązek szkolny tych dzieci odracza się zgodnie z art. 38.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku.

4. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego.

5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4, rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. W przypadku dziecka, o którym mowa w ust. 2, obowiązek ten rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym dziecko rozpocznie spełnianie obowiązku szkolnego.

6. Dzieci w wieku 3-5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego.

7. Dziecko uzyskuje prawo, o którym mowa w ust. 6, z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 3 lata.

8. Zapewnienie warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 4, oraz realizacji prawa, o którym mowa w ust. 6, jest zadaniem własnym gminy.

9. Zadanie, o którym mowa w ust. 8, jest wykonywane przez gminę przez zapewnienie dziecku możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego w:

- 1) publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez gminę, lub
- 2) publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez inną osobę prawną lub osobę fizyczną, położonych na obszarze gminy, lub
- 3) niepublicznym przedszkolu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddziale przedszkolnym w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, położonych na obszarze gminy.

10. Jeżeli liczba dzieci, którym gmina ma obowiązek zapewnić możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego, zamieszkałych na obszarze danej gminy, zgłoszonych podczas postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, przewyższy liczbę miejsc w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym lub tej innej formie wychowania przedszkolnego, dyrektor przedszkola lub dyrektor szkoły podstawowej informuje o nieprzyjęciu dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W tym przypadku wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie, nie później niż przed rozpoczęciem postępowania uzupełniającego, wskazać rodzicom inne publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej albo publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, albo niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albo niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, które mogą przyjąć dziecko. Czas pracy wskazanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) innego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albo niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, powinien być zbliżony do czasu pracy odpowiednio przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, o przyjęcie do których ubiegali się rodzice dziecka.

11. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w przypadku, o którym mowa w ust. 10, w miarę

możliwości wskazuje odpowiednio publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, niepubliczne przedszkole, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddział przedszkolny w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albo niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, położone najbliżej przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej albo innej formy wychowania przedszkolnego, o przyjęcie do których ubiegali się rodzice dziecka.

12. W roku szkolnym, w którym upływa okres, w jakim dzieci mogły korzystać z wychowania przedszkolnego w niepublicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w niepublicznej szkole podstawowej lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, o których mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, rodzice tych dzieci składają, na kolejny rok szkolny, do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wnioski o zamiarze kontynuowania wychowania przedszkolnego w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego określony zgodnie z art. 154 ust. 1 pkt 1.

13. W przypadku, o którym mowa w ust. 12, wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany pisemnie wskazać rodzicom miejsce, w którym ich dzieci mogą kontynuować wychowanie przedszkolne, zgodnie z art. 22 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Art. 32. [Sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych; inne formy wychowania przedszkolnego]

1. Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

2. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o publiczne inne formy wychowania przedszkolnego. Inne formy wychowania przedszkolnego organizuje się dla dzieci w miejscu zamieszkania lub w innym możliwie najbliższym miejscu.

3. Sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, wraz z publicznymi przedszkolami, oddziałami przedszkolnymi w publicznych szkołach podstawowych i publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, prowadzonymi przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, publicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, prowadzonymi przez gminę, niepublicznymi przedszkolami, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddziałami przedszkolnymi w niepublicznych szkołach podstawowych, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oraz niepublicznymi innymi formami wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, powinna zapewniać dzieciom, o których mowa w art. 31 ust. 1, zamieszkałym

na obszarze gminy, możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego. Droga dziecka spełniającego obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4, i dziecka pięcioletniego z domu do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, niepublicznego przedszkola, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albo niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w których gmina zapewniła tym dzieciom warunki spełniania tego obowiązku oraz realizacji prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego, nie powinna przekraczać 3 km.

4. Ustalenie sieci, o której mowa w ust. 1 i 2, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności tej sieci z warunkami określonymi w ust. 3.

5. Jeżeli droga, o której mowa w ust. 3, przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

6. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

7. Gmina może zorganizować dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.

8. Nauczyciela oraz osobę, o której mowa w art. 15 ust. 1, prowadzących zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę, zatrudnia dyrektor przedszkola lub szkoły podstawowej prowadzonych przez tę gminę.

9. Zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego prowadzą nauczyciele posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli. Przepisy art. 15 ust. 1, 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

10. W przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego zadania i kompetencje określone w ustawie dla dyrektora przedszkola wykonuje osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego wyznaczona przez osobę prowadzącą inną formę wychowania przedszkolnego.

11. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje innych form wychowania przedszkolnego, warunki tworzenia i organizowania tych form wychowania przedszkolnego, sposób ich działania oraz minimalny dzienny wymiar godzin świadczonego przez te formy nauczania, wychowania i opieki, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i

potrzeb lokalnych, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia.

Art. 33. [Realizacja obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego]

1. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi, o którym mowa w art. 31 ust. 4, są obowiązani do:

- 1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego;
- 2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia;
- 3) informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji tego obowiązku spełnianego w sposób określony w art. 36 ust. 10;
- 4) zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 37 ust. 1 - w przypadku dziecka realizującego obowiązek poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego.

2. Kontrolowanie spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, należy do zadań dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka.

3. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, oraz nauczyciele prowadzący zajęcia w publicznych i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego są obowiązani powiadomić dyrektora szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka, o spełnianiu przez dziecko obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, odpowiednio w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego oraz o zmianach w tym zakresie.

Art. 34. [Niesamorządowe inne formy wychowania przedszkolnego]

Osoby prawne i fizyczne mogą prowadzić inne formy wychowania przedszkolnego. Zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzi nauczyciel posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli. Przepisy art. 15 ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 35. [Obowiązek szkolny]

1. Nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18. roku życia.

2. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia.

Art. 36. [Spełnianie i odroczenie rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego]

1. Na wniosek rodziców naukę w szkole podstawowej może także rozpocząć dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy 6 lat.

2. Dyrektor szkoły podstawowej przyjmuje dziecko, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dziecko:

- 1) korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rok

- szkolny, w którym ma rozpocząć naukę w szkole podstawowej, albo
- 2) posiada opinię o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną założoną zgodnie z art. 168 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.
  3. Dziecko, które zostało wcześniej przyjęte do szkoły podstawowej, jest zwolnione z obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4.
  4. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego o jeden rok szkolny.
  5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, nie później niż do dnia 31 sierpnia. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.
  6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się opinię, z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 168 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.
  7. Dziecko, któremu odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego zgodnie z ust. 4, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Przepisy art. 32 ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.
  8. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej publicznej albo niepublicznej.
  9. Po ukończeniu szkoły podstawowej obowiązek nauki spełnia się przez:
    - 1) uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadpodstawowej;
    - 2) realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy.
  10. Obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązek szkolny i obowiązek nauki mogą być spełniane również przez uczęszczanie odpowiednio do przedszkola lub szkoły:
    - 1) za granicą, w tym na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej;
    - 2) przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce.
  11. Obowiązek szkolny i obowiązek nauki mogą być spełniane również przez uczęszczanie odpowiednio do szkoły lub zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c tiret pierwsze.
  12. Uczeń, który ukończył szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, może również spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły wyższej lub na

kwalifikacyjne kursy zawodowe.

13. Dyrektorzy niepublicznych szkół podstawowych oraz dyrektorzy publicznych szkół podstawowych, a także dyrektorzy szkół specjalnych i ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7, prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, którym nie ustalono obwodów, o przyjęciu ucznia do szkoły są obowiązani powiadomić dyrektora publicznej szkoły podstawowej, w której obwodzie uczeń mieszka, oraz informować go o spełnianiu przez ucznia obowiązku szkolnego.

14. Przepis ust. 13 stosuje się odpowiednio do dyrektora publicznej szkoły podstawowej o ustalonym obwodzie, który przyjął do szkoły ucznia zamieszkującego w obwodzie innej szkoły publicznej.

15. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, pracodawcy, o których mowa w ust. 9 pkt 2, oraz osoby kierujące podmiotami prowadzącymi kwalifikacyjne kursy zawodowe, są obowiązani powiadomić wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której mieszka absolwent szkoły podstawowej, który nie ukończył 18 lat, o przyjęciu go do szkoły albo w celu przygotowania zawodowego albo na kwalifikacyjny kurs zawodowy, w terminie 14 dni od dnia przyjęcia absolwenta, oraz informować tego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o zmianach w spełnianiu obowiązku nauki przez absolwenta szkoły podstawowej, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.

16. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia:

1) przypadki, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 lat, a w przypadku uczestników Ochotniczych Hufców Pracy oraz osób przebywających w zakładach karnych lub aresztach śledczych - 15 lat,

2) przypadki, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy

- uwzględniając w szczególności opóźnienie w cyklu kształcenia, przypadki losowe uniemożliwiające lub znacznie utrudniające uczęszczanie do szkoły lub umożliwienie spełniania obowiązku nauki osobom przebywającym w zakładach karnych lub aresztach śledczych.

17. Za spełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki uznaje się również udział dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 oraz z 2019 r. poz. 730).

18. Przepisy ust. 1-3, 8, 9, 12, 13 i 15 stosuje się odpowiednio do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne.

Art. 37. [Spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem oraz obowiązku szkolnego poza szkołą; edukacja domowa]

1. Na wniosek rodziców dyrektor odpowiednio publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowej, do której dziecko zostało przyjęte, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko odpowiednio obowiązku, o którym

mowa w art. 31 ust. 4, poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub inną formą wychowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane przed rozpoczęciem roku szkolnego albo w trakcie roku szkolnego, jeżeli:

1) przedszkole, szkoła podstawowa lub szkoła ponadpodstawowa, do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko;

2) do wniosku o wydanie zezwolenia dołączono:

a) opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej,

b) oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym,

c) zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko spełniające obowiązek szkolny lub obowiązek nauki do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4.

3. Przepisów ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a i c nie stosuje się w przypadku wydawania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

4. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły. Egzamin klasyfikacyjny są przeprowadzane przez szkołę, której dyrektor zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. Uczniowi takiemu nie ustala się oceny zachowania. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

6. Roczna i końcowa klasyfikacja ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą odbywa się zgodnie z przepisami rozdziału 3a ustawy o systemie oświaty.

7. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, a także rodzic takiego ucznia, może korzystać ze wsparcia szkoły, której dyrektor wydał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, obejmującego:

1) prawo uczestniczenia w szkole w zajęciach, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2, 3 i 5-7;

2) zapewnienie dostępu do:

a) podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oraz

b) pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej znajdujących się w zasobach szkoły - w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły;

3) udział w konsultacjach umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4.

8. Cofnięcie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, następuje:
  - 1) na wniosek rodziców;
  - 2) jeżeli uczeń z przyczyn nieusprawiedliwionych nie przystąpił do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4, albo nie zdał rocznych egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4;
  - 3) w razie wydania zezwolenia z naruszeniem prawa.

Art. 38. [Odroczenie rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego w przypadku dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego]

1. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o których mowa w art. 31 ust. 2, rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego może być odroczone nie dłużej niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat.
2. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, odracza rozpoczęcie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wniosek można złożyć ponownie w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat. Wniosek składa się nie później niż do dnia 31 sierpnia. Odroczenie dotyczy roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku szkolnego.
4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinię, z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną albo niepubliczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, założoną zgodnie z art. 168 oraz zatrudniającą pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.
5. ⁶⁹ Dziecko, któremu odroczone rozpoczęcie spełniania obowiązku szkolnego zgodnie z ust. 2, kontynuuje przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego, a dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, także w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym. Przepisy art. 32 ust. 3 i 6 stosuje się odpowiednio.

Art. 39. [Sieć szkół publicznych]

1. Sieć publicznych szkół podstawowych powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem ust. 2.
2. Droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:
  - 1) 3 km - w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych;
  - 2) 4 km - w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych.
3. Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka:

1) przekracza odległości wymienione w ust. 2, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat - także zwrot kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej;

2) nie przekracza odległości wymienionych w ust. 2, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę w czasie przewozu.

4. Obowiązkiem gminy jest:

1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia;

2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą:

a) 24. rok życia - w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna,

b) 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;

3) zwrot kosztów przejazdu ucznia, o którym mowa w pkt 1 i 2, oraz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka, wymienionych w pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice.

4a. Gmina może zorganizować dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do szkoły ponadpodstawowej oraz ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7, również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.

5. Rada gminy, z uwzględnieniem ust. 1 i 2, ustala plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę, a także określa granice obwodów publicznych szkół podstawowych, z wyjątkiem specjalnych, mających siedzibę na obszarze gminy, z zastrzeżeniem art. 88 ust. 2. W przypadku publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez inne organy, określenie granic ich obwodów następuje w uzgodnieniu z tymi organami. Uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

5a. W uchwale, o której mowa w ust. 5, wskazuje się adresy siedzib szkół, o których mowa w ust. 5, oraz adresy innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

5b. Obwód szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną część klas szkoły podstawowej lub szkoły filialnej, nie może posiadać części wspólnej z obwodem innej szkoły podstawowej, z wyjątkiem szkoły podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną część klas szkoły podstawowej lub szkoły filialnej, w

zakresie klas nieobjętych strukturą organizacyjną tej szkoły.

6. Rada gminy, podejmując uchwałę, o której mowa w ust. 5, dąży do tego, aby szkoły podstawowe były szkołami:

- 1) o pełnej strukturze organizacyjnej;
- 2) funkcjonującymi w jednym budynku lub jego bliskiej lokalizacji.

7. Rada powiatu ustala plan sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze powiatu prowadzonych przez inne organy prowadzące, tak aby umożliwić dzieciom i młodzieży zamieszkującym na obszarze powiatu lub przebywającym w podmiotach i jednostkach, o których mowa w art. 4 pkt 2 lit. b, realizację odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. Uchwała rady powiatu podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

7a. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego tworzenie i likwidacja innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych stanowi przekształcenie szkoły. Przepisy art. 89 stosuje się.

8. Ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 5 i 7, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5a-7a.

Art. 40. [Obowiązki rodziców dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu]

1. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:

- 1) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły;
- 2) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne;
- 3) zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć;
- 4) informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, o realizacji obowiązku szkolnego spełnianego w sposób określony w art. 36 ust. 10 lub 11.

2. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi nauki, na żądanie wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której dziecko mieszka, są obowiązani informować go o formie spełniania obowiązku nauki przez dziecko i zmianach w tym zakresie.

3. Rodzice dziecka realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 37 ust. 1, są obowiązani do zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w tym zezwoleniu.

Art. 41. [Kontrola spełniania obowiązku szkolnego]

1. Dyrektorzy publicznych szkół podstawowych kontrolują spełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci zamieszkałe w obwodach tych szkół, a gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy, w tym odpowiednio:

- 1) kontrolują wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, a także współdziałają z rodzicami w realizacji obowiązków, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3 i ust. 3;

2) prowadzą ewidencję spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki.

2. Wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany przekazywać dyrektorom publicznych szkół podstawowych na obszarze gminy informacje o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3-18 lat.

Art. 42. [Egzekucja obowiązków edukacyjnych]

1. Niespełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Przez niespełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50%:

1) dni zajęć w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole podstawowej, szkole ponadpodstawowej lub placówce;

2) zajęć w przypadku spełniania obowiązku nauki w sposób określony w art. 36 ust. 9 pkt 2 i w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 16.

Rozdział 3

Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi

Art. 43. [Koordynacja polityki oświatowej państwa]

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania koordynuje i realizuje politykę oświatową państwa i współdziała w tym zakresie z wojewodami oraz z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach funkcjonowania systemu oświaty.

Art. 44. [Obowiązek tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej]

1. Szkoły i placówki podejmują niezbędne działania w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły lub placówki i jej rozwoju organizacyjnego.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, dotyczą:

1) efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych;

2) organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki;

3) tworzenia warunków do rozwoju i aktywności, w tym kreatywności, uczniów;

4) współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym;

5) zarządzania szkołą lub placówką.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, w odniesieniu do różnych typów szkół i rodzajów placówek, wymagania wobec szkół i

placówek, dotyczące prawidłowości i skuteczności działań, o których mowa w ust. 1, w zakresie:

- 1) przebiegu procesów kształcenia, wychowania i opieki;
- 2) umożliwienia każdemu uczniowi rozwoju na miarę jego indywidualnych możliwości;
- 3) podejmowania przez szkołę lub placówkę działań podnoszących jakość jej pracy;
- 4) angażowania uczniów, rodziców i nauczycieli w działania szkoły lub placówki;
- 5) współpracy ze środowiskiem lokalnym;
- 6) uzyskiwanych efektów kształcenia i wychowania;
- 7) aktywności uczniów i ich rozwoju osiąganego adekwatnie do potrzeb i możliwości;
- 8) doskonalenia pracy szkoły lub placówki przy zaangażowaniu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.

Art. 45. [Eksperyment pedagogiczny]

1. Szkoła lub placówka może realizować eksperyment pedagogiczny, który polega na modyfikacji istniejących lub wdrożeniu nowych działań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu nowatorskich rozwiązań programowych, organizacyjnych, metodycznych lub wychowawczych, w ramach których są modyfikowane warunki, organizacja zajęć edukacyjnych lub zakres treści nauczania, w szczególności określone w art. 14 ust. 1 pkt 3-5.

2. Celem eksperymentu pedagogicznego realizowanego w szkole lub placówce jest rozwijanie kompetencji i wiedzy uczniów oraz nauczycieli.

3. ⁷⁰ Eksperyment pedagogiczny jest przeprowadzany pod opieką podmiotu w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1, 2, 4-6, 7 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, 2024 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 276, 447 i 534), zwanego dalej "jednostką naukową", a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego - pod opieką jednostki naukowej właściwej dla danego zawodu.

4. Eksperyment pedagogiczny realizowany w szkole lub placówce nie może prowadzić do zmiany typu szkoły lub rodzaju placówki.

4a. ⁷¹ Eksperyment pedagogiczny realizowany w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe nie może polegać na nauczaniu zawodu określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego w innym typie szkoły niż typ szkoły wskazany w tych klasyfikacjach.

5. Eksperyment pedagogiczny nie może naruszać uprawnień ucznia do bezpłatnej nauki, wychowania i opieki w zakresie ustalonym w niniejszej ustawie, ustawie o systemie oświaty oraz ustawie o finansowaniu zadań oświatowych, a także w zakresie uzyskania wiadomości i umiejętności niezbędnych do ukończenia danego typu szkoły oraz warunków i sposobu przeprowadzania egzaminów, określonych w odrębnych przepisach.

6. Postępowanie rekrutacyjne do szkół, placówek lub oddziałów, w których jest przeprowadzany eksperyment pedagogiczny, odbywa się na podstawie przepisów ustawy. Minister, udzielając zgody, o której mowa w ust. 8, może także wyrazić zgodę na inne zasady postępowania rekrutacyjnego.

7. Eksperyment pedagogiczny może obejmować całą szkołę lub placówkę, oddział, grupę

lub wybrane zajęcia edukacyjne.

8. ⁷² Prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce wymaga zgody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

8a. ⁷³ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wyraża zgodę na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego dla zawodu, a w przypadku zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - ministra, który ze względu na zakres działu administracji rządowej, którym kieruje, jest właściwy dla zawodu, którego dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 9.

8b. ⁷⁴ Minister, o którym mowa w ust. 8a, może wydać opinię pozytywną, negatywną albo pozytywną pod warunkiem wprowadzenia we wniosku zmian wskazanych przez tego ministra.

8c. ⁷⁵ W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zgoda ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o której mowa w ust. 8a, obejmuje przypisanie do kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie oraz do zawodu poziomemu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dokonując przypisania poziomemu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie oraz zawodu, stosuje się przepisy art. 21 ust. 1-3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

9. Dyrektor szkoły lub placówki, na podstawie uchwały rady pedagogicznej i po uzyskaniu opinii rady rodziców, występuje do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej - do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z wnioskiem o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole lub placówce, w terminie do dnia 31 marca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest planowane rozpoczęcie tego eksperymentu.

10. Wniosek, o którym mowa w ust. 9, składa się za pośrednictwem kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej - za pośrednictwem specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, którzy dołączają swoją opinię.

11. ⁷⁶ Wniosek, o którym mowa w ust. 9, określa cel, założenia, czas trwania i sposób realizacji eksperymentu pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego - także uzasadnienie potrzeby prowadzenia kształcenia w danym zawodzie. Do wniosku dołącza się:

- 1) opinię jednostki naukowej dotyczącą założeń eksperymentu pedagogicznego wraz ze zgodą tej jednostki na sprawowanie opieki nad przebiegiem eksperymentu;
- 2) zgodę rady pedagogicznej wyrażoną w uchwale, o której mowa w ust. 9, opinię rady szkoły lub placówki oraz opinię rady rodziców;
- 3) w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego:
  - a) podstawę programową kształcenia w zawodzie, sporządzoną z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, oraz propozycję przypisania poziomemu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji

- wyodrębnionej w zawodzie,
- b) program nauczania zawodu,
  - c) tygodniowy lub semestralny rozkład zajęć,
  - d) pozytywną opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.),
  - e) pozytywną opinię dotyczącą zawartości merytorycznej programu nauczania zawodu wydaną przez:
    - jednostkę naukową właściwą dla zawodu oraz
    - organizację pracodawców, samorząd gospodarczy lub inną organizację gospodarczą, stowarzyszenie lub samorząd zawodowy, lub pracodawcę, właściwych dla zawodu, którego dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 9,
  - f) harmonogram realizacji eksperymentu pedagogicznego oraz informację o niezbędnych warunkach prowadzenia eksperymentu, w tym warunkach lokalowych, finansowych, wyposażeniu oraz kadrze,
  - g) przykładowe zestawy zadań egzaminacyjnych - w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

11a. ⁷⁷ W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego wniosek może dotyczyć wyłącznie jednego cyklu kształcenia, w którym będzie prowadzony eksperyment.

11b. ⁷⁸ W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego egzamin zawodowy jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej, o której mowa w ust. 11 pkt 3 lit. a. Przepisy dotyczące egzaminu zawodowego stosuje się odpowiednio.

11c. ⁷⁹ W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego egzamin dyplomowy jest przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej, o której mowa w ust. 11 pkt 3 lit. a. Przepisy dotyczące egzaminu dyplomowego stosuje się odpowiednio.

12. ⁸⁰ Jeżeli planowany eksperyment pedagogiczny wymaga przyznania szkole lub placówce dodatkowych środków budżetowych, do wniosku dołącza się pisemną zgodę organu prowadzącego szkołę lub placówkę na finansowanie planowanych działań.

12a. ⁸¹ Dyrektor szkoły lub placówki prowadzącej eksperyment pedagogiczny przekazuje organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, nie później niż do dnia 30 września, sprawozdanie z realizacji eksperymentu w poprzednim roku szkolnym, zawierające wyniki i wnioski z przeprowadzonego przez dyrektora szkoły lub placówki nadzoru pedagogicznego w zakresie realizowanego eksperymentu pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego - także informację o realizacji harmonogramu, o którym mowa w ust. 11 pkt 3 lit. f. Do sprawozdania dołącza się opinię jednostki naukowej sprawującej opiekę nad przebiegiem eksperymentu pedagogicznego.

13. ⁸² Dyrektor szkoły lub placówki prowadzącej eksperyment pedagogiczny przekazuje bezpośrednio po jego zakończeniu ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły artystycznej - ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, sprawozdanie zawierające wnioski z przeprowadzonego eksperymentu pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego - także wnioski dotyczące potrzeby wprowadzenia tego zawodu do tej klasyfikacji. Do sprawozdania dołącza się opinię jednostki naukowej, która sprawuje opiekę nad przebiegiem eksperymentu pedagogicznego, a w przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego - także opinię organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej, stowarzyszenia lub samorządu zawodowego, pracodawcy, właściwych dla danego zawodu.
- 13a. ⁸³ W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego wnioski dotyczące potrzeby wprowadzenia tego zawodu do tej klasyfikacji minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje do ministra właściwego dla zawodu.
14. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 13, dyrektor szkoły lub placówki przekazuje także organowi prowadzącemu oraz organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny.
15. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 13, składa się za pośrednictwem kuratora oświaty, a w przypadku szkoły artystycznej - za pośrednictwem specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, którzy dołączają swoją opinię.

Art. 46. ⁸⁴ [Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) ogólne cele i zadania kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego,
  - 2) klasyfikację zawodów szkolnictwa branżowego, określającą:
    - a) branże oraz zawody przyporządkowane do branż,
    - b) kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie,
    - c) poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3a, 4a, 5a i 7a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
    - d) ministra właściwego dla zawodu,
    - e) typy szkół ponadpodstawowych, w których może odbywać się kształcenie w zawodzie,
    - f) kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie, w zakresie których kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnym kursie zawodowym lub kursie umiejętności zawodowych,
    - g) szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, w szczególności związane z formą kształcenia lub kształceniem osób niepełnosprawnych,
  - 3) podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego,
  - 4) dodatkowe umiejętności zawodowe w zakresie wybranych zawodów oraz zestawy

celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych w odniesieniu do tych umiejętności

- z uwzględnieniem wniosku ministra właściwego dla zawodu, o którym mowa w ust. 2, klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy w zakresie nazwy i symbolu cyfrowego zawodu oraz możliwości podnoszenia kwalifikacji, kierując się potrzebą zapewnienia wysokiej jakości kształcenia zawodowego i dostosowania go do potrzeb rynku pracy.

2. Zmiany w przepisach wydanych na podstawie ust. 1, w zakresie wprowadzenia, zmiany albo wykreślenia zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, następują na wniosek ministra właściwego dla zawodu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, określa:

1) nazwę zawodu i symbol cyfrowy zawodu odpowiadające nazwie i symbolowi cyfrowemu zawodu w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, jeżeli zostały określone w tej klasyfikacji, nazwę kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych;

2) opis zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, wraz z propozycją zestawu oczekiwanych efektów kształcenia niezbędnych dla zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, oraz kryteriów weryfikacji tych efektów, sporządzonego z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, a w przypadku wprowadzenia lub zmiany dotyczącej zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie - także propozycję przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3a, 4a, 5a i 7a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji;

3) uzasadnienie potrzeby wprowadzenia, wykreślenia lub zmiany dotyczącej zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych, zawierające w szczególności analizę potrzeb rynku pracy w zakresie zawodu, kwalifikacji lub dodatkowych umiejętności;

4) informację o możliwości podnoszenia kwalifikacji w ramach systemu oświaty;

5) informację o potencjalnych miejscach realizacji praktycznej nauki zawodu w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie oraz informację o potencjalnych miejscach przeprowadzania egzaminu zawodowego w części praktycznej;

6) ministra właściwego dla zawodu;

7) typy szkół ponadpodstawowych, w których może odbywać się kształcenie w zawodzie;

8) kwalifikację wyodrębnioną w zawodzie, w zakresie której kształcenie może być prowadzone na kwalifikacyjnym kursie zawodowym lub kursie umiejętności zawodowych;

9) branżę, do której jest przyporządkowany zawód;

10) zawód o charakterze pomocniczym albo uzasadnienie braku możliwości kształcenia w takim zawodzie.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się opinię organizacji pracodawców reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232), zwanej dalej "ustawą o Radzie Dialogu Społecznego", oraz opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

5. Wprowadzenie zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego nie może nastąpić, jeżeli wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w tym zawodzie są tożsame ze wszystkimi kwalifikacjami wyodrębnionymi w zawodzie określonym w tej klasyfikacji.

6. Ministrowie właściwi dla zawodów mogą wspomagać materialnie i organizacyjnie szkoły prowadzące kształcenie zawodowe oraz placówki i centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, w zakresie realizacji kształcenia zawodowego, w tym stosowania nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia zawodowego odpowiednio do potrzeb rynku pracy.

7. Organizacje pracodawców, samorządy gospodarcze lub inne organizacje gospodarcze, stowarzyszenia lub samorządy zawodowe, sektorowe rady do spraw kompetencji oraz ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego mogą występować do właściwych ministrów z propozycją wprowadzenia do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zawodu, wykreślenia zawodu lub dokonania zmiany dotyczącej zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych.

8. Dokonując w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach lub kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 3a, 4a, 5a i 7a ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, stosuje się odpowiednio przepisy art. 21 ust. 1-3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Art. 46a. ⁸⁵ [Klasyfikacja zawodów szkolnictwa artystycznego]

1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, klasyfikację zawodów szkolnictwa artystycznego, określającą:

- 1) zawody,
- 2) specjalności lub specjalizacje realizowane w ramach kształcenia w zawodach,
- 3) poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
- 4) typy szkół artystycznych, w których może odbywać się kształcenie w zawodzie

- z uwzględnieniem klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy w zakresie nazwy i symbolu cyfrowego zawodu, kierując się potrzebą dostosowania oferty edukacyjnej szkół artystycznych do potrzeb rynku pracy w zakresie zawodów szkolnictwa artystycznego.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego, uwzględniając potrzebę rozwijania zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów oraz potrzeby rynku pracy w zakresie zawodów szkolnictwa artystycznego.

3. Dokonując w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji pełnej, o której mowa w art. 8 pkt 6 ustawy z dnia 22

grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, stosuje się odpowiednio przepisy art. 21 ust. 1-3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Art. 46b. [Prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ustala prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.
2. Prognoza, o której mowa w ust. 1, jest ustalana w oparciu o dane Instytutu Badań Edukacyjnych w Warszawie opracowane w szczególności na podstawie statystyki publicznej, w tym na podstawie badania dotyczącego zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodach szkolnictwa branżowego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny, oraz danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie ubezpieczeń społecznych i danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1900 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 60), oraz po zasięgnięciu opinii sektorowych rad do spraw kompetencji i Rady Programowej do spraw kompetencji, a także ministrów właściwych dla zawodów szkolnictwa branżowego.
3. Prognozę, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", w terminie do dnia 1 lutego danego roku.
4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ustala wykaz zawodów szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego. Wykaz zawodów podlega ogłoszeniu, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Art. 47. [Delegacja ustawowa - organizacja roku szkolnego, podstawy programowe, plany nauczania, kształcenie dzieci za granicą, dokumentacja szkoły]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) podstawę programową:
    - a) wychowania przedszkolnego,
    - b) kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
    - c) kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego,
    - d) kształcenia ogólnego dla technikum,
    - e) kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia,
    - f) kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy,
    - g) kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły II stopnia,
    - h) kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
  - uwzględniając w szczególności zestawy celów kształcenia i treści nauczania, umiejętności uczniów, a także zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, odpowiednio do poszczególnych etapów edukacyjnych i typów szkół;

2) ⁸⁶ (uchylony);

3) ⁸⁷ ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:

a) tygodniowy, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej - semestralny, wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia,

b) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,

c) minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,

d) maksymalny tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący może dodatkowo przyznać w roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych, w szczególności dodatkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z języka migowego, lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,

e) przeznaczenie godzin stanowiących różnicę między sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego a minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w szczególności na przygotowanie uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych, kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji lub dodatkowych uprawnień zawodowych,

f) tygodniowy, a w przypadku szkół prowadzących zajęcia w formie zaocznej - semestralny, wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły,

g) warunki i sposób realizacji zajęć edukacyjnych

- uwzględniając zakres celów kształcenia i treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, potrzebę dostosowania oferty edukacyjnej szkół do potrzeb i zainteresowań uczniów oraz potrzeb rynku pracy, a także realizację zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 2, oraz możliwość przygotowania uczniów do uzyskania umiejętności przydatnych do wykonywania określonego zawodu;

4) ⁸⁸ (uchylony);

5) zasady organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach, które powinny tworzyć warunki dla zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, w szczególności wspomagać rozwój uczniów i efektywność uczenia się;

6) organizację roku szkolnego, uwzględniającą w szczególności terminy rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, przerw świątecznych i ferii szkolnych;

7) sposób prowadzenia przez szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzaje tej dokumentacji, uwzględniające w szczególności ewidencję dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szkolnemu i obowiązkowi nauki, a także stanowiące podstawę wydawania uczniom świadectw i dyplomów;

8) warunki i sposób organizowania przez szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki, z

uwzględnieniem celów edukacyjnych i wychowawczych oraz bezpieczeństwa uczniów.

1a. ⁸⁹ Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół i placówek artystycznych, w tym:

- 1) tygodniowy, a w przypadku policealnej szkoły artystycznej - semestralny, wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- 2) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
- 3) maksymalny tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący może dodatkowo przyznać w roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych, w szczególności dodatkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z języka migowego, lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- 4) tygodniowy, a w przypadku policealnej szkoły artystycznej - semestralny, wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły,
- 5) warunki i sposób realizacji zajęć edukacyjnych

- uwzględniając zakres celów kształcenia i treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego lub podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego, potrzebę dostosowania oferty edukacyjnej szkół i placówek artystycznych do potrzeb i zainteresowań uczniów oraz potrzeb rynku pracy, a także realizację zajęć edukacyjnych, o których mowa w art. 109 ust. 2.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, organizację roku szkolnego w szkołach w zakładach poprawczych i w schroniskach dla nieletnich, z uwzględnieniem w szczególności specyfiki organizacji pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej w tych zakładach i schroniskach oraz zapewnienia wykonywania orzeczeń sądowych.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą;
- 2) warunki i sposób wspomagania wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą, uwzględniając w szczególności:
  - a) kierowanie nauczycieli do pracy za granicą,
  - b) przekazywanie niezbędnych podręczników i pomocy dydaktycznych służących temu nauczaniu,
  - c) organizowanie w kraju i za granicą doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzących nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim za granicą,
  - d) organizowanie kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej,
  - e) współpracę tych szkół oraz organizacji społecznych ze szkołami w Polsce;

3) zakres i warunki przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą w celach, o których mowa w pkt 1 i 2, uwzględniając w szczególności częściowy zwrot kosztów utrzymania i zakwaterowania oraz kosztów podróży, a także wyposażenie nauczycieli w niezbędne podręczniki, środki dydaktyczne i inne pomoce niezbędne w procesie nauczania w miejscu zatrudnienia.

4. ⁹⁰ W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić przypadki, w których uczniowi można przedłużyć oraz skrócić okres nauki w szkole, biorąc pod uwagę konieczność realizacji w tym okresie podstawy programowej kształcenia ogólnego lub podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

4a. ⁹¹ W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1a, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania może określić przypadki, w których uczniowi można przedłużyć oraz skrócić okres nauki w szkole artystycznej, biorąc pod uwagę konieczność realizacji w tym okresie podstawy programowej kształcenia ogólnego lub podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego.

5. ⁹² W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w odniesieniu do szkół i zespołów szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, oraz szkół polskich, w zakresie wynikającym ze szczególnych warunków funkcjonowania tych szkół, zespołów szkół i szkół polskich, a także wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania.

Art. 48. [Zakładanie, prowadzenie i nadzorowanie szkół wojskowych]

Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień Ministra Obrony Narodowej do zakładania, prowadzenia i nadzorowania szkół na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Art. 49. [Wykaz szkół i placówek prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Ministra Obrony Narodowej]

Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, wykaz szkół i placówek, które prowadzą minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej.

Art. 50. [Powołanie i odwołanie kuratora oświaty]

1. Kuratora oświaty, na wniosek wojewody, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może odwołać kuratora oświaty także z własnej inicjatywy.

2. Kandydata na stanowisko kuratora oświaty wyłania się w drodze konkursu.

3. Konkurs ogłasza i przeprowadza wojewoda.

4. Ogłoszenie konkursu następuje nie później niż w ciągu miesiąca od dnia, w którym nastąpiło odwołanie kuratora oświaty.

5. Do konkursu może przystąpić osoba, która posiada:

1) wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny;

- 2) stopień nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego;
  - 3) co najmniej siedmioletni staż pracy w charakterze nauczyciela.
6. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez wojewodę. W skład komisji konkursowej wchodzi:
- 1) trzech przedstawiciele ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
  - 2) dwaj przedstawiciele wojewody;
  - 3) po jednym przedstawicielu organizacji związkowych zrzeszających nauczycieli, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, oraz po jednym przedstawicielu organizacji związkowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, w skład których wchodzi organizacje związkowe zrzeszające nauczycieli.
7. Do czasu powołania na stanowisko kuratora oświaty osoby wyłonionej w drodze konkursu albo ustalonej zgodnie z ust. 8 minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii wojewody, wyznacza osobę pełniącą obowiązki kuratora oświaty.
8. Jeżeli do konkursu nie przystąpił żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie został wyłoniony żaden kandydat, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii wojewody, może powołać na stanowisko kuratora oświaty ustaloną przez siebie osobę spełniającą warunki, o których mowa w ust. 5.
9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko kuratora oświaty, wzór ogłoszenia o konkursie, tryb pracy komisji konkursowej oraz sposób głosowania, a także możliwość unieważnienia konkursu w przypadku naruszenia przepisów dotyczących jego przeprowadzania, kierując się sprawnością i efektywnością prac komisji.
10. Na wniosek kuratora oświaty, po zasięgnięciu opinii wojewody, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powołuje i odwołuje wicekuratorów oświaty.
11. Stanowisko wicekuratora oświaty może zajmować osoba, która posiada:
- 1) wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny;
  - 2) stopień nauczyciela mianowanego lub nauczyciela dyplomowanego;
  - 3) co najmniej siedmioletni staż pracy w charakterze nauczyciela.

Art. 51. [Zadania kuratora oświaty]

1. Kurator oświaty, w imieniu wojewody, wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty określone w ustawie i przepisach odrębnych na obszarze województwa, a w szczególności:

- 1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego, szkołami, placówkami oraz kolegiami pracowników służb społecznych, które znajdują się na obszarze danego województwa;
- 2) wydaje decyzje administracyjne w sprawach określonych w ustawie;
- 3) współdziała z radami oświatowymi powołanymi na podstawie art. 78;
- 4) wykonuje zadania organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60 i 730) w stosunku do:

- a) organów jednostek samorządu terytorialnego - w sprawach publicznych szkół i placówek, zakładanych i prowadzonych przez osoby prawne i osoby fizyczne, oraz niepublicznych szkół i placówek,
  - b) dyrektorów szkół - w sprawach z zakresu obowiązku szkolnego i obowiązku nauki oraz w sprawach skreślenia uczniów z listy uczniów;
- 5) realizuje politykę oświatową państwa, a także współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu i realizowaniu odpowiednio regionalnej i lokalnej polityki oświatowej, zgodnych z polityką oświatową państwa;
  - 6) opracowuje programy wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego;
  - 7) organizuje olimpiady, konkursy, turnieje, przeglądy oraz inne formy współzawodnictwa i prezentacji osiągnięć uczniów szkół na obszarze województwa;
  - 8) współdziała z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi;
  - 9) współdziała z placówkami doskonalenia nauczycieli, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i bibliotekami pedagogicznymi w realizacji zadań dotyczących diagnozowania, na podstawie wyników nadzoru pedagogicznego, potrzeb w zakresie doskonalenia nauczycieli;
  - 10) wspomaga działania w zakresie organizowania egzaminów w szkołach;
  - 11) opiniuje plany pracy publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek prowadzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa i ministra właściwego do spraw zdrowia;
  - 12) opiniuje arkusze organizacji publicznych szkół i placówek, z wyjątkiem szkół i placówek prowadzonych przez ministrów, w zakresie ich zgodności z przepisami, przedstawiane przez organy prowadzące szkoły i placówki przed zatwierdzeniem arkuszy;
  - 13) współdziała z organami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania i rozwoju bazy materialnej szkół i placówek;
  - 14) współdziała z właściwymi organami, organizacjami i innymi podmiotami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, w tym w przeciwdziałaniu zjawiskom patologii społecznej, a także może wspomagać działania tych podmiotów;
  - 15) nadzoruje i wspomaga organizację wypoczynku, o którym mowa w art. 92a-92t ustawy o systemie oświaty, na obszarze województwa;
  - 15a) ⁹³ koordynuje organizację doksztalcania teoretycznego uczniów będących młodocianymi pracownikami;
  - 16) wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie obronności.

2. Programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 i 1544 oraz z 2019 r. poz. 60

i 730), a także programy rządowe, o których mowa w art. 90u ustawy o systemie oświaty, mogą określać zadania, które kurator oświaty wykonuje w imieniu wojewody.

3. Stanowiska kuratora i wicekuratora oświaty nie można łączyć z mandatem radnego.

Art. 52. [Kuratoria oświaty]

1. Kurator oświaty wykonuje swoje zadania i kompetencje przy pomocy kuratorium oświaty.

2. Kuratoria oświaty są państwowymi jednostkami budżetowymi.

3. Wojewoda, na wniosek kuratora oświaty, może tworzyć delegatury kuratorium oświaty. Kierownik delegatury może, z upoważnienia kuratora oświaty, prowadzić sprawy na obszarze działania delegatury, w tym sprawować nadzór pedagogiczny i wydawać decyzje administracyjne.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, organizację kuratoriów oświaty oraz zasady tworzenia ich delegatur.

Art. 53. [Nadzór pedagogiczny]

1. Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi, placówkami, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych oraz placówkami doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który w tym celu, a także w celu realizacji zadań organu prowadzącego w odniesieniu do szkół i placówek przez siebie prowadzonych, tworzy, w drodze rozporządzenia, specjalistyczną jednostkę nadzoru oraz określa jej organizację i zakres powierzonych zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego oraz zadań organu prowadzącego.

1a. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, może powierzyć specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w ust. 1, również zadania placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych.

1b. Specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w ust. 1, sprawuje nadzór pedagogiczny również w formie badania jakości kształcenia artystycznego w szkołach artystycznych, w szczególności przeprowadzając przesłuchania muzyczne, przeglądy plastyczne i baletowe oraz testy w zakresie przedmiotów teoretycznych dla uczniów publicznych szkół artystycznych oraz niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej. Badanie jakości kształcenia artystycznego ma na celu w szczególności ocenę poziomu osiągnięcia przez uczniów efektów kształcenia artystycznego, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46a ust. 2.

1c. W celu przeprowadzenia badania jakości kształcenia artystycznego, dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w ust. 1, powołuje komisje składające się z nauczycieli szkół artystycznych, nauczycieli akademickich lub artystów o uznanym dorobku artystycznym w zakresie właściwym dla danego zawodu szkolnictwa artystycznego, z zastrzeżeniem przepisów wydanych na podstawie ust. 1e pkt 2.

1d. Specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w ust. 1, ogłasza do dnia 15 czerwca w Biuletynie Informacji Publicznej, regulaminy poszczególnych form badania jakości

kształcenia artystycznego przeprowadzanych w kolejnym roku szkolnym, w których określa w szczególności:

- 1) zakres danej formy badania jakości kształcenia artystycznego;
- 2) szczegółowe zasady i terminy przeprowadzania badania jakości kształcenia artystycznego w danej formie;
- 3) tryb i termin zgłaszania uczniów do uczestnictwa w badaniu jakości kształcenia artystycznego w danej formie.

1e. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i formy badania jakości kształcenia artystycznego, o którym mowa w ust. 1b,
- 2) skład komisji przeprowadzających poszczególne formy badania jakości kształcenia artystycznego

- uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności badania jakości kształcenia artystycznego w szkołach artystycznych, o których mowa w ust. 1b.

1f. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1e, może określić:

- 1) tryb i formy badania jakości kształcenia artystycznego w niepublicznych szkołach artystycznych nieposiadających uprawnień publicznej szkoły artystycznej lub placówkach artystycznych oraz skład komisji przeprowadzających poszczególne formy badania jakości kształcenia artystycznego;
- 2) przypadki, w których komisję przeprowadzającą badanie jakości kształcenia artystycznego może powołać dyrektor szkoły artystycznej.

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi szkołami rolniczymi, placówkami rolniczymi oraz placówkami doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, przez siebie prowadzonymi, minister właściwy do spraw środowiska - nad publicznymi szkołami leśnymi przez siebie prowadzonymi, a minister właściwy do spraw zdrowia - nad publiczną placówką doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym. W tym celu, a także w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1, w odniesieniu do szkół i placówek przez siebie prowadzonych odpowiednio minister właściwy do spraw rolnictwa, minister właściwy do spraw środowiska lub minister właściwy do spraw zdrowia mogą, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, utworzyć specjalistyczną jednostkę nadzoru oraz określić jej organizację i zakres powierzonych zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego.

3. Specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w ust. 1 i 2, są państwowymi jednostkami budżetowymi finansowanymi odpowiednio z budżetu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw środowiska lub ministra właściwego do spraw zdrowia.

4. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają uprawnień kuratora oświaty w zakresie nadzoru pedagogicznego nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych, a także nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w szkołach rolniczych i w szkołach leśnych prowadzonych przez odpowiednio ministra właściwego do spraw rolnictwa lub ministra właściwego do spraw środowiska.

5. ⁹⁴ W odniesieniu do publicznych szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania wydaje przepisy, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 6 i 7.
6. ⁹⁵ (uchylony).

Art. 54. [Nadzór pedagogiczny nad szkołami dla marynarzy]

1. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach dla żeglugi morskiej kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, w zakresie realizowania w procesie kształcenia w tych szkołach postanowień Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z 1999 r. poz. 286 oraz z 2013 r. poz. 1092).
2. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla żeglugi śródlądowej kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej w zakresie realizacji programów nauczania do zawodów podstawowych dla żeglugi śródlądowej.
3. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla rybołówstwa kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw rybołówstwa w zakresie realizacji programów nauczania do zawodów podstawowych dla rybołówstwa.

Art. 55. [Sprawowanie nadzoru pedagogicznego]

1. Nadzór pedagogiczny polega na:
  - 1) obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
  - 2) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
  - 3) udzielaniu pomocy szkołom i placówkom, a także nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
  - 4) inspirowaniu nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.
2. W zakresie wymienionym w ust. 1 pkt 1 i 2 nadzorowi podlega w szczególności:
  - 1) posiadanie przez nauczycieli wymaganych kwalifikacji do prowadzenia przydzielonych im zajęć;
  - 2) realizacja podstaw programowych i ramowych planów nauczania;
  - 3) przestrzeganie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, a także przestrzeganie przepisów dotyczących obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki;
  - 4) przestrzeganie statutu szkoły lub placówki;

- 5) przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach;
  - 6) zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.
3. Nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8, wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:
- 1) wstępu do szkół i placówek;
  - 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;
  - 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;
  - 4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;
  - 5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;
  - 6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.
4. Nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.
5. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
6. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:
- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
  - 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.
7. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę.
8. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.
9. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może przetwarzać dane osobowe pracowników i uczniów szkół i placówek w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru pedagogicznego.

Art. 56. [Środki prawne stosowane w razie poważniejszych uchybień]

1. Jeżeli szkoła lub placówka albo organ prowadzący prowadzi działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy lub ustawy o systemie oświaty albo rozporządzeń wydanych na ich podstawie, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić, w drodze decyzji, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie, z zastrzeżeniem ust. 7.
2. W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
3. Jeżeli dyrektor szkoły lub placówki nie usunie w wyznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 1, nie opracuje lub nie wdroży w określonych w harmonogramie terminach programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania albo nie uwzględni w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków, organ sprawujący nadzór pedagogiczny występuje do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę.
4. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji określonej w ust. 3, właściwy minister odwołuje dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.
5. W przypadku szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną, z wyjątkiem szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, niewykonanie polecenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić podstawę cofnięcia, w drodze decyzji, zezwolenia na założenie tej szkoły. Cofnięcie zezwolenia na założenie szkoły jest równoznaczne z postawieniem jej w stan likwidacji.
6. Jeżeli szkoła lub placówka prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, a także sama jednostka samorządu terytorialnego, nie usunie uchybień, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia o tym fakcie wojewodę sprawującego nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego.
7. Przepisów ust. 1 i 6 nie stosuje się, jeżeli naruszenie, o którym mowa w ust. 1, nastąpiło w uchwale lub zarządzeniu organu jednostki samorządu terytorialnego. W tym przypadku kurator oświaty jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o tym naruszeniu wojewodę.

Art. 57. [Nadzór nad działalnością szkoły w zakresie spraw finansowych i administracyjnych]

1. Organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów.
2. W zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności:
  - 1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem;

- 2) przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów;
  - 3) przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.
3. Do wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 55 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4-6.
4. Organ prowadzący szkołę lub placówkę, nieposiadający uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego, może występować w sprawach dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych z wnioskami do dyrektora szkoły lub placówki i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Dyrektor lub organ, który otrzymał wniosek, jest obowiązany do udzielenia odpowiedzi w terminie 14 dni.

Art. 58. [Ograniczenia w sprawowaniu nadzoru]

Organ prowadzący szkołę lub placówkę, a w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej również organ sprawujący nadzór pedagogiczny, mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie. W przypadku szkół przy zakładach karnych ingerencja ta jest dopuszczalna również w zakresie realizacji celów wykonania kary pozbawienia wolności określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 676 i 679), a w przypadku szkół przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich - w zakresie realizacji celów określonych w przepisach o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Art. 59. [Nadzór finansowo-administracyjny nad innymi formami wychowania przedszkolnego]

Przepisy art. 57 stosuje się odpowiednio do wychowania przedszkolnego prowadzonego w innych formach wychowania przedszkolnego.

Art. 60. [Uzupełniające przepisy o nadzorze pedagogicznym]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania:
  - 1) sprawuje nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami, o których mowa w art. 8 ust. 5;
  - 2) nadzoruje i koordynuje wykonywanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju, w szczególności nadzoruje działalność kuratorów oświaty w tym zakresie;
  - 3) podejmuje działania służące zapewnieniu sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego, w szczególności:
    - a) opracowuje i modyfikuje narzędzia nadzoru pedagogicznego,
    - b) opracowuje programy szkoleń osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego oraz organizuje takie szkolenia,
    - c) analizuje i opracowuje dane dotyczące nadzoru pedagogicznego,
    - d) opracowuje corocznie i ogłasza na stronie internetowej obsługującego go urzędu informacje o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi elektroniczną platformę nadzoru pedagogicznego i administruje nią. Do dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego są upoważnione osoby realizujące zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, nauczyciele, uczniowie, rodzice i przedstawiciele organów prowadzących szkoły lub placówki.

3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w art. 43, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności:

1) ustala podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w tym zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego;

2) kontroluje sprawność i efektywność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących w tym zakresie, a także może wydawać na piśmie kuratorom oświaty wiążące ich wytyczne i polecenia, z wyjątkiem indywidualnych spraw rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej;

3) może żądać od kuratorów oświaty informacji, dokumentów i sprawozdań okresowych lub dotyczących określonej sprawy albo rodzaju spraw;

4) może organizować szkolenia, narady i konferencje kuratorów oświaty;

5) może ogłaszać w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym zalecane standardy wyposażenia szkół niezbędne do nauczania przedmiotów ogólnokształcących.

4. Minister Sprawiedliwości i podporządkowane organy sprawują nadzór pedagogiczny nad zakładami poprawczymi, schroniskami dla nieletnich oraz nad szkołami w tych zakładach i schroniskach, a także nad szkołami i placówkami przy zakładach karnych i aresztach śledczych, z wyjątkiem nadzoru nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących, który sprawuje kurator oświaty.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może powierzyć wykonywanie zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, prowadzonej przez siebie placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym.

6. ⁹⁶ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może powierzyć podległej sobie jednostce organizacyjnej sprawowanie nadzoru pedagogicznego nad szkołami polskimi oraz szkołami i zespołami szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, a także wykonywanie w odniesieniu do nich zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1-6, oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli tych szkół, o którym mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela.

6a. ⁹⁷ Przepisy dotyczące wydawania decyzji w sprawach nadania albo odmowy nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielom szkół polskich oraz szkół i zespołów szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania stosuje się odpowiednio do kierownika jednostki organizacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6. Do decyzji podjętych przez kierownika tej jednostki stosuje się odpowiednio przepis art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

7. Dyrektor szkoły lub placówki oraz inni nauczyciele zajmujący stanowiska kierownicze, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2, sprawują nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach i placówkach, a w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe oraz u pracodawców, u których jest organizowana praktyczna nauka

zawodu, także w stosunku do instruktorów praktycznej nauki zawodu.

8. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 4 oraz w art. 53 i art. 54, sprawują nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych.

9. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 4 oraz w art. 53 i art. 54, mogą zlecać wyspecjalizowanym instytucjom lub osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

10. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw środowiska, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego, zakres danych gromadzonych na elektronicznej platformie nadzoru pedagogicznego, sposób i zakres dostępu do elektronicznej platformy nadzoru pedagogicznego osób realizujących zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, nauczycieli, uczniów, rodziców i przedstawicieli organów prowadzących szkoły lub placówki, wykaz stanowisk, o których mowa w ust. 8, kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacje osób, o których mowa w ust. 9, uwzględniając wymogi sprawności, skuteczności i efektywności nadzoru pedagogicznego.

Art. 61. ⁹⁸ [Nadzór pedagogiczny nad przedszkolami, innymi formami wychowania przedszkolnego oraz szkolnymi punktami konsultacyjnymi]

Przepisy art. 44 ust. 1 i 2, art. 55 i art. 56 oraz przepisy wydane na podstawie art. 44 ust. 3 stosuje się odpowiednio do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego i szkoły polskiej oraz szkoły i zespołu szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c.

Art. 62. [Dyrektor szkoły lub placówki publicznej]

1. Szkołą lub placówką kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu powierzono stanowisko dyrektora.

2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

3. Osoba, o której mowa w ust. 2, nie może sprawować nadzoru pedagogicznego. W przypadku powołania takiej osoby na stanowisko dyrektora nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół i placówek artystycznych - minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach szkół i

rodzajach placówek, uwzględniając w szczególności kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w danej szkole lub placówce, przygotowanie w zakresie zarządzania, ocenę pracy i spełnianie warunków zdrowotnych do zajmowania stanowiska kierowniczego.

Art. 63. [Wymagania na stanowisku dyrektora szkoły lub placówki; konkurs; kadencja]

1. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza organ prowadzący szkołę lub placówkę.

2. Na stanowisko dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14, powołuje i odwołuje z tego stanowiska właściwy minister prowadzący placówkę. Przepisów ust. 10-22 nie stosuje się. Powołanie i odwołanie następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy dotyczących nawiązania stosunku pracy na podstawie powołania.

3. Kandydata na stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, wyłania się w drodze konkursu.

4. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, właściwy minister prowadzący placówkę, o której mowa w ust. 2, powołuje na stanowisko dyrektora placówki ustalonego przez siebie kandydata.

5. Do czasu powołania na stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, zgodnie z ust. 3 lub 4 właściwy minister prowadzący placówkę może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora placówki wicedyrektorowi albo innemu pracownikowi tej placówki.

6. Stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, może zajmować osoba:

- 1) która posiada wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy magister, magister inżynier lub równorzędny;
- 2) która posiada staż pracy określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 7;
- 3) która posiada doświadczenie związane z prowadzeniem działań na rzecz rozwoju szkół i placówek lub doświadczenie na stanowisku kierowniczym;
- 4) która spełnia warunki zdrowotne niezbędne do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym;
- 5) która ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 6) która nie była karana karą dyscyplinarną oraz nie toczy się przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne;
- 7) która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 8) przeciwko której nie toczy się postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 9) która nie była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia

2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1458, 1669, 1693 i 2192 oraz z 2019 r. poz. 730);

10) która nie była karana karą porządkową, o której mowa w art. 108 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, staż pracy wymagany od osoby zajmującej stanowisko dyrektora placówki, o której mowa w ust. 2, sposób i tryb przeprowadzania konkursu oraz skład i tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając sposób ogłaszania konkursu, sposób wyłaniania kandydata, sposób sprawowania nadzoru nad prawidłowością postępowania konkursowego oraz tryb unieważnienia konkursu.

8. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko odpowiednio:

1) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, o której mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b;

2) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, o której mowa w art. 8 ust. 6;

3) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, o której mowa w art. 8 ust. 7 pkt 2;

4) dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o której mowa w art. 8 ust. 14.

9. Przepisy ust. 2-6 oraz przepisy wydane na podstawie ust. 7 i 8 stosuje się także do dyrektora zespołu szkół i placówek oraz dyrektora zespołu placówek, w skład których wchodzi co najmniej jedna placówka, o której mowa w ust. 2.

10. Kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłania się w drodze konkursu. Kandydatowi nie można odmówić powierzenia stanowiska dyrektora.

11. Wymogu przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora nie stosuje się do szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

12. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza to stanowisko ustalonemu, w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, kandydatowi, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej.

13. Do czasu powierzenia stanowiska dyrektora zgodnie z ust. 10 lub 12 organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły wicedyrektorowi, a w szkołach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły, jednak nie dłużej niż na okres 10 miesięcy.

14. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie:

1) po trzech przedstawicieli:

- a) organu prowadzącego szkołę lub placówkę,
- b) organu sprawującego nadzór pedagogiczny,

2) po dwóch przedstawicieli:

- a) rady pedagogicznej,
- b) rady rodziców,

3) po jednym przedstawicielu organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, wyłonionym spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, obejmujących swoim zakresem działania szkołę lub placówkę, w której konkurs się odbywa

– z zastrzeżeniem ust. 15.

15. Łączna liczba przedstawicieli organów, o których mowa w ust. 14 pkt 1, nie może być mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 14 pkt 2 i 3.

16. Jeżeli w składzie komisji konkursowej łączna liczba przedstawicieli organów, o których mowa w ust. 14 pkt 1, byłaby mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 14 pkt 2 i 3, liczbę przedstawicieli tych organów zwiększa się proporcjonalnie, tak aby ich łączna liczba nie była mniejsza niż łączna liczba przedstawicieli, o których mowa w ust. 14 pkt 2 i 3, uwzględniając udział przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w liczbie równej liczbie przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.

17. Przepisy ust. 14-16 stosuje się również w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, z tym że:

- 1) dwóch przedstawicieli rady pedagogicznej wyłania się spośród przedstawicieli rad pedagogicznych wszystkich szkół lub placówek wchodzących w zespół lub łączonych w zespół;
- 2) dwóch przedstawicieli rady rodziców wyłania się spośród rad rodziców uczniów wszystkich szkół lub placówek wchodzących w zespół lub łączonych w zespół.

18. W przypadku szkół i placówek nowo zakładanych skład komisji konkursowej określa organ prowadzący szkołę lub placówkę, uwzględniając udział przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w liczbie równej liczbie przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę.

19. W przypadku szkół i placówek, o których mowa w art. 74 i art. 82 ust. 1, w skład komisji nie wchodzi odpowiednio przedstawiciele rady pedagogicznej i rady rodziców.

20. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół artystycznych i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych - minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oraz tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając w szczególności sposób ogłaszania konkursu oraz sposób nadzorowania prawidłowości postępowania konkursowego przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.

21. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza się na 5 lat szkolnych. W uzasadnionych przypadkach można powierzyć to stanowisko na krótszy okres, jednak nie

krótszy niż 1 rok szkolny.

22. Przepisy ust. 1-21 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2.

23. Przepisy ust. 1-22 i art. 64 nie dotyczą szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Sprawiedliwości lub podporządkowane im organy.

Art. 64. [Stanowisko wicedyrektora i inne stanowiska kierownicze]

1. Jeżeli w szkole utworzono stanowisko wicedyrektora lub inne stanowiska kierownicze, powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady szkoły oraz rady pedagogicznej.

2. Umowa o pracę na stanowisku nauczyciela, zawarta na czas określony krótszy niż okres powierzenia stanowiska kierowniczego, ulega przedłużeniu na okres powierzenia.

3. W przypadku osób, o których mowa w art. 62 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 65. [Powierzenie stanowiska kierowniczego i odwołanie z niego]

1. W placówce, w której zgodnie z ramowym statutem może być utworzone stanowisko wicedyrektora i inne stanowiska kierownicze, powierzenia tych stanowisk i odwołania z nich dokonuje dyrektor placówki, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady placówki oraz rady pedagogicznej.

2. Umowa o pracę na stanowisku nauczyciela, zawarta na czas określony krótszy niż okres powierzenia stanowiska kierowniczego, ulega przedłużeniu na okres powierzenia.

3. W przypadku osób, o których mowa w art. 62 ust. 2, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 66. [Przesłanki odwołania ze stanowiska kierowniczego]

1. Organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce:

1) odwołuje nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w razie:

- a) złożenia przez nauczyciela rezygnacji, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem,
- b) ustalenia negatywnej oceny pracy lub negatywnej oceny wykonywania zadań wymienionych w art. 57 ust. 2 w trybie określonym przepisami w sprawie oceny pracy nauczycieli - bez wypowiedzenia,
- c) złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wniosku, o którym mowa w art. 56 ust. 3;

2) w przypadkach szczególnie uzasadnionych, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

2. Opinię, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wydaje się w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 67. [Odwołanie ze stanowiska osoby niebędącej nauczycielem]

1. Przepisy art. 66 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2.
2. Przepisów art. 66 nie stosuje się do dyrektora publicznej placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych oraz publicznej placówki doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa odpowiednio w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14.

Art. 68. [Kompetencje dyrektora szkoły lub placówki]

1. Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności:
  - 1) kieruje działalnością szkoły lub placówki oraz reprezentuje ją na zewnątrz;
  - 2) sprawuje nadzór pedagogiczny, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2;
  - 3) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne;
  - 4) realizuje uchwały rady szkoły lub placówki oraz rady pedagogicznej, podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących;
  - 5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki;
  - 6) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę;
  - 7) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych;
  - 8) współdziała ze szkołami wyższymi w organizacji praktyk pedagogicznych;
  - 9) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki;
  - 10) odpowiada za realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia;
  - 11) współpracuje z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentystą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą, w tym udostępnia imię, nazwisko i numer PESEL ucznia celem właściwej realizacji tej opieki;
  - 12) wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne zapewniające zgodność przetwarzania danych osobowych przez szkołę lub placówkę z przepisami o ochronie danych osobowych.
2. Dyrektor szkoły lub placówki może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły lub placówki. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii samorządu uczniowskiego.
3. Przepis ust. 2 nie dotyczy ucznia objętego obowiązkiem szkolnym. W uzasadnionych

przypadkach uczeń ten, na wniosek dyrektora szkoły, może zostać przeniesiony przez kuratora oświaty do innej szkoły.

3a. W przypadku ucznia szkoły artystycznej objętego obowiązkiem szkolnym, dyrektor szkoły artystycznej może skreślić ucznia z listy uczniów w trybie określonym w ust. 2, po uzyskaniu pozytywnej opinii specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1.

4. Dyrektor szkoły lub placówki skreśla ucznia z listy uczniów na pisemny wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia.

5. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:

- 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki;
- 2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki;
- 3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły lub placówki.

6. Dyrektor szkoły lub placówki w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą szkoły lub placówki, radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim.

7. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę ustala zawody, w których kształci szkoła, po:

- 1) uzyskaniu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oraz
- 2) nawiązaniu współpracy odpowiednio z pracodawcą lub osobą prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne, których działalność jest związana z danym zawodem lub branżą, w ramach umowy, porozumienia lub ustaleń, o których mowa w art. 120a ust. 1, obejmujących co najmniej jeden cykl kształcenia w danym zawodzie.

7a. Opinia wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie, o której mowa w ust. 7 pkt 1, nie jest wymagana w przypadku:

- 1) rozpoczęcia kształcenia w zawodzie o charakterze pomocniczym, jeżeli szkoła posiada opinię o zasadności kształcenia w zawodzie, dla którego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, przewidziano zawód o charakterze pomocniczym;
- 2) organizowania w branżowej szkole I stopnia oddziału wyłącznie dla uczniów będących młodocianymi pracownikami.

7b. Uzyskanie ponownej opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie, o której mowa w ust. 7 pkt 1, jest wymagane w przypadku gdy zawód ten nie jest wskazany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie, o której mowa w art. 46b ust. 1.

7c. Współpraca, o której mowa w ust. 7 pkt 2, polega w szczególności na:

- 1) tworzeniu klas patronackich;
- 2) przygotowaniu propozycji programu nauczania zawodu;

- 3) realizacji kształcenia zawodowego, w tym praktycznej nauki zawodu;
- 4) wyposażeniu warsztatów lub pracowni szkolnych;
- 5) organizacji egzaminu zawodowego;
- 6) doskonaleniu nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym organizowaniu szkoleń branżowych;
- 7) realizacji doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego.

7d. Przepisów ust. 7 pkt 2 i ust. 7c, nie stosuje się do branżowych szkół II stopnia.

8. Uprawnienia, o których mowa w ust. 5, nie przysługują dyrektorom jednooddziałowych przedszkoli oraz kierownikom szkół podstawowych (szkół filialnych) podporządkowanych organizacyjnie innej szkole. Uprawnienia te przysługują odpowiednio organowi prowadzącemu przedszkole lub dyrektorowi szkoły, któremu szkoła filialna jest organizacyjnie podporządkowana.

9. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły lub placówki zastępuje go wicedyrektor, a w szkołach i placówkach, w których nie utworzono stanowiska wicedyrektora - inny nauczyciel tej szkoły lub placówki, wyznaczony przez organ prowadzący.

Art. 69. [Rada pedagogiczna]

1. W szkole lub placówce zatrudniającej co najmniej 3 nauczycieli działa rada pedagogiczna, która jest kolegalnym organem szkoły lub placówki w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.

2. Nauczyciele szkół zatrudniających mniej niż 3 nauczycieli są członkami rady pedagogicznej szkoły, której jest podporządkowana szkoła filialna.

3. ⁹⁹ W skład rady pedagogicznej wchodzi: dyrektor szkoły lub placówki i wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole lub placówce oraz pracownicy innych zakładów pracy pełniący funkcję instruktorów praktycznej nauki zawodu lub prowadzący pracę wychowawczą z młodocianymi pracownikami w placówkach zbiorowego zakwaterowania, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza stanowi podstawowe zajęcie.

3a. ¹⁰⁰ W zebraniach rady pedagogicznej mogą również brać udział, z głosem doradczym, osoby zapraszone przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek rady pedagogicznej, w tym przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - również przedstawiciele pracodawców, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innych organizacji gospodarczych, stowarzyszeń lub samorządów zawodowych oraz sektorowych rad do spraw kompetencji.

4. Przewodniczącym rady pedagogicznej jest dyrektor szkoły lub placówki.

5. Zebrania rady pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym okresie (semestrze) w związku z klasyfikowaniem i promowaniem uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz w miarę bieżących potrzeb. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z inicjatywy dyrektora szkoły lub placówki, rady szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę albo co najmniej 1/3 członków rady pedagogicznej.

6. Przewodniczący prowadzi i przygotowuje zebrania rady pedagogicznej oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z regulaminem rady.
7. Dyrektor szkoły lub placówki przedstawia radzie pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.
8. ¹⁰¹ Na wniosek dyrektora szkoły pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna przedstawia na posiedzeniach rady pedagogicznej zagadnienia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.

Art. 70. [Kompetencje rady pedagogicznej]

1. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy:
  - 1) zatwierdzanie planów pracy szkoły lub placówki po zaopiniowaniu przez radę szkoły lub placówki;
  - 2) podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów;
  - 3) podejmowanie uchwał w sprawie eksperymentów pedagogicznych w szkole lub placówce, po zaopiniowaniu ich projektów przez radę szkoły lub placówki oraz radę rodziców;
  - 4) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki;
  - 5) podejmowanie uchwał w sprawach skreślenia z listy uczniów;
  - 6) ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły lub placówki.
2. Rada pedagogiczna opiniuje w szczególności:
  - 1) organizację pracy szkoły lub placówki, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych, oraz organizację kwalifikacyjnych kursów zawodowych, jeżeli szkoła lub placówka takie kursy prowadzi;
  - 2) ¹⁰² projekt planu finansowego szkoły lub placówki będącej jednostką budżetową;
  - 3) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień;
  - 4) propozycje dyrektora szkoły lub placówki w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Art. 71. [Wstrzymanie wykonania uchwały rady pedagogicznej]

1. Dyrektor szkoły lub placówki wstrzymuje wykonanie uchwał, o których mowa w art. 70 ust. 1, niezgodnych z przepisami prawa.
2. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego szkołę lub

placówkę. Rozstrzygnięcie organu sprawującego nadzór pedagogiczny jest ostateczne.

Art. 72. [Przygotowanie projektu statutu szkoły lub placówki; wnioskowanie o odwołanie ze stanowiska dyrektora lub innego stanowiska kierowniczego]

1. Rada pedagogiczna przygotowuje projekt statutu szkoły lub placówki albo jego zmian i przedstawia do uchwalenia radzie szkoły lub placówki.
2. Rada pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora lub z innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce.
3. W przypadku określonym w ust. 2, organ uprawniony do odwołania jest obowiązany przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i powiadomić o jego wyniku radę pedagogiczną w ciągu 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

Art. 73. [Tryb działania rady pedagogicznej]

1. Uchwały rady pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.
  - 1a. Uchwały rady pedagogicznej podejmowane w sprawach związanych z osobami pełniącymi funkcje kierownicze w szkole lub placówce lub w sprawach związanych z opiniowaniem kandydatów na takie stanowiska podejmowane są w głosowaniu tajnym.
2. Rada pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania rady pedagogicznej są protokołowane.
3. Osoby biorące udział w zebraniu rady pedagogicznej są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na zebraniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki.

Art. 73a. [Rozstrzygnięcie przez dyrektora szkoły lub innego nauczyciela o wynikach klasyfikacji i promocji uczniów]

1. Jeżeli rada pedagogiczna nie podejmie uchwały, o której mowa w art. 70 ust. 1 pkt 2, o wynikach klasyfikacji i promocji uczniów rozstrzyga dyrektor szkoły.
2. W przypadku gdy dyrektor szkoły nie podejmie rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, o wynikach klasyfikacji i promocji uczniów rozstrzyga nauczyciel wyznaczony przez organ prowadzący szkołę.
3. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w ust. 2, wykonuje odpowiednio wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu, zarząd województwa.
4. Dokumentację dotyczącą klasyfikacji i promocji uczniów oraz ukończenia przez nich szkoły, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, podpisuje odpowiednio dyrektor szkoły lub nauczyciel wyznaczony przez organ prowadzący szkołę.

Art. 74. [Szkoły i placówki, w których nie tworzy się rady pedagogicznej]

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których nie tworzy się rady pedagogicznej ze względu na specyficzną organizację pracy szkoły lub placówki.

Rozdział 4

Spoleczne organy w systemie oświaty

Art. 75. [Kompetencje Krajowej Rady Oświatowej]

1. Przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania może działać Krajowa Rada Oświatowa, zwana dalej "Krajową Radą", będąca społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach oświaty.
2. Krajową Radę tworzy minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek wojewódzkich rad oświatowych reprezentujących co najmniej 1/4 województw.
3. Krajowa Rada:
  - 1) opracowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania projekty założeń polityki oświatowej państwa;
  - 2) opiniuje kryteria podziału środków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przeznaczonych na oświatę;
  - 3) opiniuje koncepcję kształcenia, w tym ramowe plany nauczania oraz zakres obowiązujących podstaw programowych;
  - 4) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących oświaty;
  - 5) opiniuje inne sprawy dotyczące oświaty, przedstawione przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
4. Krajowa Rada może występować z wnioskami dotyczącymi spraw oświaty bezpośrednio do naczelnych i centralnych organów administracji rządowej.

Art. 76. [Skład, kadencja, działalność Krajowej Rady Oświatowej]

1. W skład Krajowej Rady wchodzi przedstawiciele wojewódzkich rad oświatowych, po jednym z każdej rady wojewódzkiej, oraz po jednym przedstawicielu centralnych struktur związków zawodowych zrzeszających nauczycieli.
2. Kadencja Krajowej Rady trwa 3 lata.
3. Krajowa Rada uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego.
4. Krajowa Rada może powoływać stałe i doraźne komisje.
5. Obsługę administracyjną Krajowej Rady zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Art. 77. [Rada do spraw Szkolnictwa Artystycznego]

1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może utworzyć Radę do spraw Szkolnictwa Artystycznego będącą społecznym organem opiniodawczym i wnioskodawczym w sprawach kształcenia artystycznego oraz określić zakres i zasady jej działania, a także zasady powoływania i odwoływania jej członków.
2. Inni ministrowie prowadzący szkoły lub placówki mogą również powoływać rady do spraw podporządkowanego sobie szkolnictwa oraz określać zakres i zasady ich działania.

Art. 78. [Rada oświatowa]

1. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może powołać radę oświatową

działającą przy tym organie.

2. Do zadań rady oświatowej należy:

- 1) badanie potrzeb oświatowych na obszarze działania jednostki samorządu terytorialnego oraz przygotowywanie projektów ich zaspokajania;
- 2) opiniowanie budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części dotyczącej wydatków na oświatę;
- 3) opiniowanie projektów sieci publicznych szkół i placówek;
- 4) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego wydawanych w sprawach oświaty;
- 5) wyrażanie opinii i wniosków w innych sprawach dotyczących oświaty.

3. Właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego jest obowiązany przedstawić radzie oświatowej projekty aktów, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4.

Art. 79. [Skład, działalność rady oświatowej]

Organ, o którym mowa w art. 78 ust. 1, ustala:

- 1) skład i zasady wyboru członków rady oświatowej;
- 2) regulamin działania rady oświatowej.

Art. 80. [Rady szkół i placówek]

1. W szkołach i placówkach mogą działać rady szkół i placówek.

2. Rada szkoły lub placówki uczestniczy w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły lub placówki, a także:

- 1) uchwała statut szkoły lub placówki;
- 2) opiniuje projekt planu finansowego szkoły lub placówki;
- 3) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły lub placówki, jej dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole lub placówce; wnioski te mają dla organu charakter wiążący;
- 4) opiniuje plan pracy szkoły lub placówki, projekty eksperymentów pedagogicznych oraz inne sprawy istotne dla szkoły lub placówki;
- 5) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły lub placówki i występuje z wnioskami do dyrektora, rady pedagogicznej, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawach organizacji zajęć, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 i 5-7.

3. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki rada szkoły lub placówki może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady szkoły lub placówki określa regulamin, o którym mowa w art. 81 ust. 8.

Art. 81. [Skład, działalność rady szkoły lub placówki]

1. W skład rady szkoły lub placówki wchodzi, z zastrzeżeniem ust. 2-4, w równej liczbie:

- 1) nauczyciele wybrani przez ogół nauczycieli;
- 2) rodzice wybrani przez ogół rodziców;

3) uczniowie wybrani przez ogół uczniów.

2. W skład rady szkoły lub placówki nie wchodzi uczniowie przedszkoli, uczniowie klas I-IV szkół podstawowych, z wyłączeniem szkół dla dorosłych, a także uczniowie szkół specjalnych i placówek dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim oraz uczniowie szkół i placówek określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 85 ust. 8.
3. W szkole podstawowej dla dzieci i młodzieży udział uczniów klasy V i VI w radzie szkoły nie jest obowiązkowy.
4. W szkołach i placówkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 6 udział rodziców w radzie szkoły lub placówki nie jest obowiązkowy.
5. Rada powinna liczyć co najmniej 6 osób.
6. Tryb wyboru członków rady szkoły lub placówki określa statut szkoły lub placówki. Statut szkoły lub placówki może przewidywać rozszerzenie składu rady o inne osoby niż wymienione w ust. 1.
7. Kadencja rady szkoły lub placówki trwa 3 lata. Statut szkoły lub placówki może dopuszczać dokonywanie corocznej zmiany 1/3 składu rady.
8. Rada szkoły lub placówki uchwała regulamin swojej działalności oraz wybiera przewodniczącego. Zebrania rady są protokołowane.
9. W regulaminie, o którym mowa w ust. 8, mogą być określone rodzaje spraw, w których rozpatrywaniu nie biorą udziału przedstawiciele uczniów.
10. W posiedzeniach rady szkoły lub placówki może brać udział, z głosem doradczym, dyrektor szkoły lub placówki.
11. Do udziału w posiedzeniach rady szkoły lub placówki mogą być zapraszane przez przewodniczącego, za zgodą lub na wniosek rady, inne osoby z głosem doradczym.
12. Rady szkół lub placówek mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.
13. Powstanie rady szkoły lub placówki organizuje dyrektor szkoły lub placówki z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców, a w przypadku szkół ponadpodstawowych także na wniosek samorządu uczniowskiego.
14. W szkołach artystycznych przepisy ust. 2-4 i 13 stosuje się odpowiednio.

Art. 82. [Wyłączenie wymogu powołania rady szkoły lub placówki]

1. Rady szkoły lub placówki nie powołuje się w szkołach i placówkach, w których ze względu na specyfikę organizacji pracy i zadania nie ma możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów, o której mowa w art. 81 ust. 1 pkt 2 i 3.
2. W szkołach lub placówkach, w których rada nie została powołana, zadania rady wykonuje rada pedagogiczna.

Art. 83. [Rada rodziców]

1. W szkołach i placówkach, z zastrzeżeniem ust. 6, działają rady rodziców, które reprezentują ogół rodziców uczniów.

1a. ¹⁰³ W zebraniach rady rodziców może uczestniczyć pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna w celu omówienia zagadnień z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia uczniów, z zachowaniem w tajemnicy informacji o stanie zdrowia uczniów.

2. W skład rad rodziców wchodzi:

1) w szkołach - po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału;

2) w placówkach - co najmniej 7 przedstawicieli, wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców wychowanków danej placówki;

3) w szkołach artystycznych - przedstawiciele w liczbie określonej w statucie szkoły, wybrani w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danej szkoły.

3. W wyborach, o których mowa w ust. 2, jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym roku szkolnym.

4. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:

1) wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady;

2) szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do rad, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, oraz przedstawicieli rad oddziałowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, do rady rodziców odpowiednio szkoły lub placówki.

5. Rady rodziców mogą porozumiewać się ze sobą, ustalając zasady i zakres współpracy.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół i placówek artystycznych - minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określa, w drodze rozporządzenia, rodzaje szkół i placówek, w których nie tworzy się rad rodziców, uwzględniając organizację szkoły lub placówki lub brak możliwości bezpośredniego uczestniczenia w ich działalności reprezentacji rodziców.

Art. 84. [Kompetencje rady rodziców]

1. Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły lub placówki, organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki.

2. Do kompetencji rady rodziców, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, należy:

1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26;

2) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 56 ust. 2;

3) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.

3. Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, program ten ustala dyrektor szkoły lub placówki w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły lub placówki obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.

4. W szkołach i placówkach, w których nie tworzy się rad rodziców, program

wychowawczo-profilaktyczny szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, uchwała rada pedagogiczna.

5. W szkołach i placówkach publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz w szkołach i placówkach niepublicznych program wychowawczo-profilaktyczny szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, ustala organ wskazany w statucie szkoły lub placówki.

6. W celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin, o którym mowa w art. 83 ust. 4.

7. Fundusze, o których mowa w ust. 6, mogą być przechowywane na odrębnym rachunku bankowym rady rodziców. Do założenia i likwidacji tego rachunku bankowego oraz dysponowania funduszami na tym rachunku są uprawnione osoby posiadające pisemne upoważnienie udzielone przez radę rodziców.

Art. 85. [Samorząd uczniowski]

1. W szkole i placówce działa samorząd uczniowski, zwany dalej "samorządem".

2. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły lub placówki.

3. Zasady wybierania i działania organów samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Organy samorządu są jedynymi reprezentantami ogółu uczniów.

4. Regulamin samorządu nie może być sprzeczny ze statutem szkoły lub placówki.

5. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły lub placówki, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:

1) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami;

2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;

3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań;

4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;

5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;

6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu.

6. Samorząd w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

7. Samorząd może ze swojego składu wyłonić radę wolontariatu.

8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których nie tworzy się samorządu uczniowskiego ze względu na konieczność stosowania w szkole lub placówce specjalnej organizacji nauki i metod pracy, a także ze względów wychowawczych, opiekuńczych i resocjalizacyjnych.

9. ¹⁰⁴ Samorząd w szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia, szkole policealnej, policealnej szkole artystycznej lub placówce kształcenia ustawicznego, w celu wspierania działalności statutowej szkoły lub placówki, może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek i innych źródeł. Zasady wydatkowania tych funduszy określa regulamin, o którym mowa w ust. 3.

Art. 86. [Organizacje społeczne działające w szkole]

1. W szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki.
2. Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w ust. 1, wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły lub placówki, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.
3. W szkołach i placówkach, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 83 ust. 6, oraz w szkołach i placówkach, w których nie utworzono rady szkoły lub placówki, nie stosuje się wymogu uzyskania pozytywnej opinii odpowiednio rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.

Art. 87. [Wyłączenie stosowania niektórych przepisów w przypadku szkół i placówek publicznych niesamorządowych oraz niepublicznych]

Przepisy art. 80-83, art. 84 ust. 1-4, 6 i 7, art. 85 i art. 86 nie dotyczą szkół i placówek publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne oraz szkół i placówek niepublicznych.

Rozdział 5

Organizacja kształcenia, wychowania i opieki w szkołach i placówkach publicznych

Art. 88. [Założenie szkoły lub placówki publicznej]

1. ¹⁰⁵ Szkołę lub placówkę publiczną zakłada się na podstawie aktu założycielskiego, który określa odpowiednio jej typ lub rodzaj, nazwę i siedzibę.
2. ¹⁰⁶ Akt założycielski publicznej szkoły podstawowej, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także jej zasięg terytorialny (obwód), w szczególności nazwy miejscowości, a w miastach - nazwy ulic lub ich części, należących do jej obwodu, oraz podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne. Publicznej szkole podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną nie ustala się obwodu, chyba że osoba prowadząca wystąpi z takim wnioskiem.
- 2a. ¹⁰⁷ Akt założycielski publicznego centrum kształcenia zawodowego i publicznej placówki kształcenia ustawicznego, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także filie podporządkowane organizacyjnie centrum lub placówce.
3. Nie ustala się obwodów szkołom specjalnym, szkołom integracyjnym, szkołom

dwujęzycznym, szkołom dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym, szkołom sportowym, szkołom mistrzostwa sportowego, szkołom artystycznym, szkołom w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz szkołom przy zakładach karnych i aresztach śledczych.

4. Założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną wymaga:

1) ¹⁰⁸ zezwolenia właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego, którego zadaniem jest prowadzenie szkół lub placówek publicznych odpowiednio danego typu lub rodzaju, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty;

2) w przypadku szkół artystycznych:

a) realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne - zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,

b) realizujących także kształcenie ogólne - zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

4a. ¹⁰⁹ Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udziela zezwolenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, po uzyskaniu opinii specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1.

5. Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, składa się wraz z projektem aktu założycielskiego i statutu; wniosek zawiera także dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej. Wniosek składa się nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki. Termin ten może zostać przedłużony za zgodą odpowiednio organu jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 4, albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

5a. Osoba fizyczna składająca wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, może dołączyć do wniosku pisemne oświadczenie wskazujące osobę fizyczną lub osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego, która przejmie prowadzenie szkoły lub placówki w przypadku zgonu osoby składającej wniosek. Oświadczenie zawiera zgodę osoby fizycznej albo osoby prawnej, która ma przejąć prowadzenie szkoły lub placówki.

5b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5a, może zostać złożone przez osobę fizyczną również po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w ust. 4.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do szkół artystycznych - minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki udzielania i cofania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej, tak aby tworzenie szkół publicznych przez osoby prawne i fizyczne sprzyjało poprawie warunków kształcenia, a także korzystnie uzupełniało sieć szkół publicznych na danym terenie.

7. Organ lub osoba, o których mowa w art. 8 ust. 2, zakładająca szkołę lub placówkę podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut.

8. Akt założycielski i statut szkoły lub placówki publicznej przesyła się właściwemu kuratorowi oświaty oraz innym organom właściwym do sprawowania nadzoru pedagogicznego nad szkołą lub placówką.

Art. 89. [Likwidacja szkoły lub placówki publicznej]

1. ¹¹⁰ Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.
2. Szkoła w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich oraz szkoła przy zakładzie karnym lub areszcie śledczym może być zlikwidowana w każdym czasie, po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole.
3. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną może zostać zlikwidowana za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie.
4. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w drodze postanowienia, na które przysługuje:
  - 1) zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania - w przypadku postanowienia wydanego przez kuratora oświaty;
  - 2) wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - w przypadku postanowienia wydanego przez tego ministra.
5. Opinia, o której mowa w ust. 3, jest wydawana w ciągu 30 dni od dnia doręczenia kuratorowi oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wystąpienia jednostki samorządu terytorialnego o wydanie tej opinii.
6. Dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji.
7. Dokumentację zlikwidowanej szkoły lub placówki publicznej prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną przekazuje się właściwemu organowi jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w art. 88 ust. 4.
8. Przepisy ust. 1-7 stosuje się odpowiednio do placówek publicznych, z wyjątkiem warunku o likwidacji z końcem roku szkolnego.
9. Przepisy ust. 1-8 i art. 88 stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki.

10. ¹¹¹ Organ prowadzący szkołę lub placówkę może przenieść kształcenie w określonym zawodzie z tej szkoły lub placówki do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju prowadzonej przez ten organ, po zawiadomieniu, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przeniesienia, kuratora oświaty i rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich - tych uczniów.

11. Przepisów ust. 1-8 nie stosuje się w razie przekazania przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzenia szkoły publicznej osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej.

12. Przekazanie, o którym mowa w ust. 11, jest równoznaczne z likwidacją dotychczasowej formy organizacyjno-prawnej szkoły, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

13. Organ prowadzący publiczną inną formę wychowania przedszkolnego może przekształcić tę formę w publiczne przedszkole. Do przekształcenia nie stosuje się przepisów ust. 1-9. Przepisy art. 88 stosuje się odpowiednio.

14. W przypadku zamiaru likwidacji szkoły podstawowej specjalnej, szkoły sportowej, szkoły mistrzostwa sportowego lub szkoły ponadpodstawowej, prowadzonych przez powiat, starosta jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły także organ wykonawczy gminy, na obszarze której ma siedzibę ta szkoła.

15. Organ wykonawczy gminy, w terminie 21 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zamiarze likwidacji szkoły, o której mowa w ust. 14, na podstawie uchwały rady gminy, może wystąpić do powiatu z wnioskiem o przekazanie gminie prowadzenia tej szkoły.

16. W przypadku otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 15, powiat przekazuje gminie, która wystąpiła z wnioskiem, prowadzenie szkoły z początkiem roku szkolnego następującego po roku szkolnym, w którym powiat otrzymał ten wniosek.

17. Warunki korzystania przez gminę z mienia przejętej szkoły określa porozumienie pomiędzy gminą i powiatem, zawarte w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez powiat wniosku gminy, o którym mowa w ust. 15.

18. W przypadku niezawarcia porozumienia w terminie, o którym mowa w ust. 17, gmina przejmuje prowadzenie szkoły, jeżeli w drodze uchwały rady gminy zobowiąże się do zapewnienia warunków działania szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Art. 90. [Publiczne formy wychowania przedszkolnego prowadzone na podstawie zezwolenia]

1. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, wymaga zezwolenia gminy właściwej ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 88 ust. 4-8 i art. 89 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o udzielenie zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

2. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, która prowadzi publiczne przedszkole lub publiczną szkołę podstawową,

prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, wymaga zmiany zezwolenia na założenie odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej. Przepisy art. 88 ust. 4-6 i art. 89 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o zmianę zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

3. Przekształcenie publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, w publiczne przedszkole wymaga zmiany zezwolenia na założenie tej formy. Przepisy art. 88 ust. 4-6 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o zmianę zezwolenia dołącza się projekt statutu przedszkola.

Art. 90a. [Zmiana siedziby szkoły lub placówki publicznej; utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych]

1. Zmiana siedziby szkoły lub placówki publicznej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną lub utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez tę szkołę lub placówkę wymaga zmiany zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej. Przepisy art. 88 ust. 4-5 i 6 stosuje się odpowiednio. Przepisów art. 89 ust. 1-9 nie stosuje się.

2. Zmiana siedziby szkoły lub utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez szkołę następuje z końcem roku szkolnego. W przypadku gdy dalsze prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w dotychczasowej siedzibie szkoły nie jest możliwe zmiana siedziby szkoły lub utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez szkołę może nastąpić w każdym czasie.

3. Organ prowadzący szkołę lub placówkę publiczną, po zawiadomieniu rodziców uczniów albo uczniów pełnoletnich, składa wniosek o zmianę zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej, w zakresie odpowiednio siedziby szkoły lub placówki lub utworzenia innej lokalizacji prowadzenia przez nią zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, nie później niż na 3 miesiące przed planowanym dniem zmiany siedziby lub utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 w zdaniu drugim, wniosek o zmianę zezwolenia może być złożony w każdym czasie.

4. Nowa siedziba szkoły lub placówki publicznej lub inna lokalizacja prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez szkołę lub placówkę nie mogą znajdować się na obszarze jednostki samorządu terytorialnego, innej niż ta, której organ wydał zezwolenie na założenie tej szkoły lub placówki.

Art. 90b. [Przekazanie prowadzenia szkoły lub placówki publicznej innej osobie prawnej lub fizycznej]

1. Osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca szkołę lub placówkę publiczną na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 88 ust. 4, może przekazać prowadzenie szkoły lub placówki publicznej osobie prawnej innej niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobie fizycznej.

2. Przekazanie, o którym mowa w ust. 1, wymaga zmiany zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej. Przepisy art. 88 ust. 4-5 i 6 stosuje się odpowiednio, z tym że wniosek o zmianę zezwolenia może być złożony w każdym czasie. Przepisów art. 89 ust. 1-9 nie stosuje się.
3. Organ prowadzący szkołę lub placówkę publiczną, do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza pisemne oświadczenie osoby prawnej innej niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoby fizycznej przejmującej prowadzenie szkoły lub placówki o przejęciu zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę.
4. W przypadku zgonu osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę publiczną przejęcie prowadzenia szkoły lub placówki przez osobę wskazaną w oświadczeniu, o którym mowa w art. 88 ust. 5a lub 5b, wymaga zmiany zezwolenia na założenie szkoły lub placówki. Wniosek o zmianę zezwolenia składa osoba wskazana w oświadczeniu, o którym mowa w art. 88 ust. 5a lub 5b. Przepisy art. 88 ust. 4-5 i 6 stosuje się odpowiednio, z tym że wniosek o zmianę zezwolenia może być złożony w każdym czasie. Przepisów art. 89 ust. 1-9 nie stosuje się.
5. Zmiana zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 i 4, nie wymaga uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty.
6. Przekazanie lub przejęcie prowadzenia szkoły lub placówki publicznej, o którym mowa odpowiednio w ust. 2 lub 4, następuje w terminie wskazanym w decyzji o zmianie zezwolenia.

Art. 91. [Zespoły szkół]

1. Organ prowadzący szkoły różnych typów lub placówki może je połączyć w zespół. Połączenie nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad rodziców, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej.
  - 1a. ¹¹² Organ prowadzący może połączyć w zespół liceum ogólnokształcące dla młodzieży i liceum ogólnokształcące dla dorosłych, jeżeli zajęcia edukacyjne w tych szkołach nie są prowadzone w tym samym czasie.
2. Organ prowadzący może połączyć w zespół prowadzoną przez siebie szkołę podstawową z prowadzonymi przez siebie przedszkolami mającymi siedzibę na obszarze objętym obwodem tej szkoły.
3. Organ prowadzący może połączyć w zespół prowadzone przez siebie przedszkola mające siedzibę na obszarze objętym obwodem jednej szkoły podstawowej.
4. Dyrektor zespołu jest dyrektorem szkoły lub placówki w rozumieniu ustawy.
5. Utworzenie zespołu następuje w trybie art. 88, z tym że akt założycielski wymaga zaopiniowania przez rady pedagogiczne. W przypadku utworzenia zespołu szkół lub placówek prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną albo włączenia takiej szkoły lub placówki do zespołu, wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 88 ust. 4, nie wymaga uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty.
6. W zakresie uregulowanym odmiennie w statucie zespołu tracą moc postanowienia zawarte w statutach połączonych szkół lub placówek.

7. Organ prowadzący zespół szkół lub placówek albo szkół i placówek może wyłączyć z zespołu szkołę lub placówkę, włączyć do zespołu szkołę lub placówkę, a także może rozwiązać zespół.

7a. W przypadku:

1) utworzenia zespołu szkół lub placówek albo szkół i placówek oraz włączenia szkoły lub placówki do zespołu - przepisu art. 89 nie stosuje się;

2) wyłączenia szkoły lub placówki z zespołu szkół lub placówek oraz rozwiązania zespołu - przepisów art. 88 i art. 89 nie stosuje się.

8. Utworzenie zespołu, w którego skład wchodzi szkoły lub placówki albo szkoły i placówki prowadzone przez różne organy, może nastąpić po zawarciu porozumienia między tymi organami. Porozumienie powinno określać, który z organów będzie wykonywać zadania organu prowadzącego, sposób finansowania oraz tryb rozwiązania zespołu.

9. Połączenie w zespół, o którym mowa w ust. 1-3, oraz włączenie do zespołu szkoły lub placówki, o którym mowa w ust. 7, jest dokonywane z dniem 1 września danego roku.

10. Wyłączenie z zespołu oraz rozwiązanie zespołu, o których mowa w ust. 7, jest dokonywane z dniem 31 sierpnia danego roku.

Art. 92. [Przekształcenie oddziału przedszkolnego w przedszkole]

1. Organ prowadzący szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne, może przekształcić ten oddział przedszkolny lub te oddziały przedszkolne w przedszkole. Do przekształcenia stosuje się przepisy art. 88 ust. 1 i 4-8.

2. Przedszkole utworzone zgodnie z ust. 1, tworzy zespół ze szkołą podstawową, w której dotychczas działały oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne.

3. W przypadku przekształcenia, o którym mowa w ust. 1, dyrektor szkoły podstawowej, w której dotychczas działały oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne, staje się dyrektorem zespołu, o którym mowa w ust. 2, do końca okresu, na jaki powierzono mu stanowisko dyrektora szkoły podstawowej.

4. Jeżeli szkoła podstawowa, w której zorganizowano oddział lub oddziały przedszkolne działa w ramach zespołu, to przedszkole utworzone zgodnie z ust. 1, wchodzi w skład tego zespołu.

5. Do lokalu, w którym jest prowadzone przedszkole utworzone zgodnie z ust. 1, stosuje się przepisy art. 126 ust. 1-3 i przepisy wydane na podstawie art. 126 ust. 4.

Art. 93. [Centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego]

1. ¹¹³ Organ prowadzący szkoły dla dorosłych, szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych, placówki lub centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, może je połączyć w zespół, zwany dalej "centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego.

2. ¹¹⁴ W skład centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego wchodzi co najmniej jedna szkoła prowadząca kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, oraz co najmniej jedno centrum kształcenia zawodowego.

3. Centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego prowadzi kwalifikacyjne kursy zawodowe, a także podejmuje działania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji

zawodowej.

4. Centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego współpracuje z pracodawcami i organizacjami pracodawców.
5. Do centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego przepisów art. 91 ust. 9 i 10 nie stosuje się.

Art. 94. [Rok szkolny]

Rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy - z dniem 31 sierpnia następnego roku.

Art. 95. [Struktura organizacyjna szkoły podstawowej; szkoły podstawowe filialne]

1. Struktura organizacyjna szkoły podstawowej obejmuje klasy I-VIII, a w przypadku szkoły podstawowej dla dorosłych - klasy VII i VIII.
2. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami, mogą być tworzone szkoły podstawowe obejmujące strukturą organizacyjną klasy I-III albo klasy I-IV.
3. W przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami, mogą być tworzone szkoły podstawowe filialne obejmujące strukturą organizacyjną klasy I-III albo klasy I-IV.
4. Szkoła filialna, o której mowa w ust. 3, jest podporządkowana organizacyjnie szkole podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną klasy I-VIII.
5. Szkole podstawowej obejmującej strukturą organizacyjną klasy I-VIII mogą być podporządkowane organizacyjnie nie więcej niż dwie szkoły filialne.
6. W przypadku szkół podstawowych specjalnych funkcjonujących w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii oraz szkół w zakładach poprawczych mogą być tworzone szkoły obejmujące część klas szkoły podstawowej. Przepisów ust. 2-5 nie stosuje się.

Art. 96. [Oddział w szkole; klasy łączone]

1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły, z wyjątkiem szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, jest oddział.
2. Oddziałem opiekuje się nauczyciel wychowawca.
3. W celu zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej nauczyciel wychowawca opiekuje się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.
4. W szkołach podstawowych działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, dopuszcza się łączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I, z tym że co najmniej połowa zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym oraz co najmniej połowa obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I powinna być prowadzona oddzielnie w oddziale przedszkolnym i w klasie I.

6. ¹¹⁵ W szkołach podstawowych specjalnych i szkołach ponadpodstawowych specjalnych, w tym zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego, dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

7. ¹¹⁶ W szkołach ponadpodstawowych zorganizowanych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych, dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.

Art. 97. [Utworzenie stanowiska wicedyrektora]

1. W szkole, która liczy co najmniej 12 oddziałów, tworzy się stanowisko wicedyrektora.
2. Dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą szkół artystycznych.

Art. 98. [Treść statutu szkoły]

1. Statut szkoły zawiera w szczególności:
  - 1) nazwę i typ szkoły oraz jej siedzibę, a w przypadku gdy szkoła wchodzi w skład zespołu szkół - także nazwę tego zespołu;
  - 2) imię szkoły, o ile zostało nadane;
  - 3) nazwę i siedzibę organu prowadzącego szkołę;
  - 4) cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz sposób ich wykonywania, w tym w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi, umożliwiania uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia;
  - 5) organy szkoły oraz ich szczegółowe kompetencje, a także szczegółowe warunki współdziałania organów szkoły oraz sposób rozwiązywania sporów między nimi;
  - 6) organizację pracy szkoły, w tym organizację oddziałów sportowych, mistrzostwa sportowego, dwujęzycznych, integracyjnych, specjalnych i klas wstępnych, o których mowa w art. 25 ust. 3, z uwzględnieniem organizacji nauczania i oceniania w tych klasach, oraz organizację nauczania języka mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych lub języka regionalnego, jeżeli szkoła takie oddziały lub nauczanie prowadzi, organizację wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, jeżeli szkoła takie wspomaganie prowadzi, a także zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli szkoła takie zajęcia prowadzi;
  - 7) zakres zadań nauczycieli, w tym nauczyciela wychowawcy i nauczyciela bibliotekarza, oraz innych pracowników szkoły, w tym także zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, a także sposób i formy wykonywania tych zadań dostosowane do wieku i potrzeb uczniów oraz warunków środowiskowych szkoły;
  - 8) szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów, o którym mowa

w art. 44b ustawy o systemie oświaty;

9) nazwę zawodu lub zawodów, w których kształci szkoła - w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;

10) szczegółową organizację praktycznej nauki zawodu - w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;

11) organizację zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia zawodowego - w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;

12) organizację pracowni szkolnych, w szczególności pracowni ćwiczeń praktycznych, pracowni symulacyjnych oraz warsztatów szkolnych dla realizacji zajęć praktycznych, jeżeli szkoła takie pracownie i warsztaty posiada;

13) organizację dodatkowych zajęć dla uczniów, zwiększających szanse ich zatrudnienia, jeżeli szkoła takie zajęcia prowadzi;

14) organizację kształcenia ogólnego i zawodowego w przypadku pracowników młodocianych - w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;

15) ¹¹⁷ określenie formy kształcenia - w przypadku szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej;

16) ¹¹⁸ organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, z wyjątkiem szkoły artystycznej;

17) prawa i obowiązki uczniów, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły, a także tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia;

18) rodzaje nagród i warunki ich przyznawania uczniom oraz tryb wnoszenia zastrzeżeń do przyznanej nagrody;

19) rodzaje kar stosowanych wobec uczniów oraz tryb odwoływania się od kary;

20) przypadki, w których dyrektor szkoły podstawowej może wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły;

21) sposób organizacji i realizacji działań w zakresie wolontariatu;

22) formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych jest potrzebna pomoc i wsparcie;

23) organizację biblioteki szkolnej oraz warunki i zakres współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami oraz innymi bibliotekami;

24) organizację internatu, o ile został w szkole zorganizowany;

25) organizację świetlicy z uwzględnieniem warunków wszechstronnego rozwoju ucznia - w przypadku szkoły podstawowej i szkoły prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 127 ust. 1;

26) warunki stosowania sztandaru szkoły, godła szkoły oraz ceremoniału szkolnego, o ile zostały ustanowione.

2. W przypadku szkoły dla dzieci i młodzieży statut określa także:

1) organizację współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

2) organizację i formy współdziałania szkoły z rodzicami w zakresie nauczania,

wychowania, opieki i profilaktyki;

3) organizację współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej.

3. ¹¹⁹ (uchylony).

4. W przypadku szkoły dla dzieci i młodzieży cele i zadania szkoły określone w statucie uwzględniają program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, o którym mowa w art. 26.

Art. 99. [Określenie w statucie szkoły obowiązków ucznia]

Obowiązki ucznia określa się w statucie szkoły z uwzględnieniem obowiązków w zakresie:

1) właściwego zachowania podczas zajęć edukacyjnych;

2) usprawiedliwiania, w określonym terminie i formie, nieobecności na zajęciach edukacyjnych, w tym formy usprawiedliwiania nieobecności przez osoby pełnoletnie;

3) przestrzegania zasad ubierania się uczniów na terenie szkoły lub noszenia na terenie szkoły jednolitego stroju - w przypadku, o którym mowa w art. 100;

4) przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły;

5) właściwego zachowania wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz pozostałych uczniów.

Art. 100. [Jednolity strój szkolny]

1. Dyrektor szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej oraz szkoły artystycznej może z własnej inicjatywy lub na wniosek rady szkoły, rady rodziców, rady pedagogicznej lub samorządu uczniowskiego, za zgodą odpowiednio rady rodziców i rady pedagogicznej oraz w przypadku, gdy z inicjatywą wystąpił dyrektor szkoły lub wniosku złożonego przez inny podmiot niż samorząd uczniowski - także po uzyskaniu opinii samorządu uczniowskiego, wprowadzić obowiązek noszenia przez uczniów na terenie szkoły jednolitego stroju.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, dyrektor szkoły rozpatruje w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.

3. Wzór jednolitego stroju, o którym mowa w ust. 1, ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i samorządu uczniowskiego.

4. Dyrektor szkoły, w której wprowadzono obowiązek noszenia przez uczniów jednolitego stroju, może w uzgodnieniu z radą rodziców i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej określić sytuacje, w których przebywanie ucznia na terenie szkoły nie wymaga noszenia przez niego jednolitego stroju.

5. Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się w szkołach, w których nie tworzy się rad rodziców.

6. W szkołach, w których nie wprowadzono obowiązku noszenia przez uczniów jednolitego stroju, oraz w szkołach, o których mowa w ust. 5, statut szkoły określa zasady ubierania się uczniów na terenie szkoły.

7. Do zniesienia obowiązku noszenia przez uczniów jednolitego stroju, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2.

Art. 101. [Oddział w przedszkolu]

1. Podstawową jednostką organizacyjną przedszkola jest oddział.
2. W przedszkolu:
  - 1) liczącym co najmniej 6 oddziałów lub
  - 2) posiadającym oddziały zlokalizowane w różnych miejscach lub
  - 3) w którym co najmniej 2 oddziały pracują dłużej niż 10 godzin dziennie- może być utworzone stanowisko wicedyrektora przedszkola.
3. Dyrektor przedszkola, za zgodą organu prowadzącego, może utworzyć stanowisko wicedyrektora w innych przypadkach niż określone w ust. 1, a także, za zgodą organu prowadzącego, może tworzyć inne stanowiska kierownicze.

Art. 102. [Treść statutu przedszkola]

1. Statut przedszkola zawiera w szczególności:
  - 1) nazwę i rodzaj przedszkola oraz jego siedzibę;
  - 2) nazwę i siedzibę organu prowadzącego;
  - 3) cele i zadania przedszkola wynikające z przepisów prawa, w tym w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowania opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi, umożliwiania dzieciom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa oraz zasad promocji i ochrony zdrowia;
  - 4) sposób realizacji zadań przedszkola, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka i przygotowaniu go do nauki w szkole, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych - ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności;
  - 5) sposób sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w przedszkolu oraz w czasie zajęć poza przedszkolem;
  - 6) szczegółowe zasady przyprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola przez rodziców lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo;
  - 7) formy współdziałania z rodzicami oraz częstotliwość organizowania kontaktów z rodzicami;
  - 8) organy przedszkola oraz ich szczegółowe kompetencje, a także szczegółowe warunki współdziałania organów przedszkola oraz sposób rozwiązywania sporów między tymi organami;
  - 9) organizację pracy przedszkola, w tym organizację wczesnego wspomagania rozwoju dzieci, jeżeli przedszkole takie wspomaganie prowadzi, a także zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, jeżeli przedszkole takie zajęcia prowadzi;
  - 10) czas pracy przedszkola ustalony przez organ prowadzący na wniosek dyrektora przedszkola, w uzgodnieniu z radą przedszkola, a w przypadku braku rady przedszkola - z radą rodziców;
  - 11) zasady odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu i korzystanie z wyżywienia ustalone przez organ prowadzący;
  - 12) zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, w tym zadań związanych z:
    - a) zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom w czasie zajęć organizowanych przez

przedszkole,

b) współdziałaniem z rodzicami w sprawach wychowania i nauczania dzieci, z uwzględnieniem prawa rodziców do znajomości zadań wynikających z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju,

c) planowaniem i prowadzeniem pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz odpowiedzialnością za jej jakość,

d) prowadzeniem obserwacji pedagogicznych mających na celu poznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowaniem tych obserwacji,

e) współpracą ze specjalistami świadczącymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną, opiekę zdrowotną i inną;

13) prawa i obowiązki dzieci, w tym przypadki, w których dyrektor przedszkola może skreślić dziecko z listy uczniów;

14) warunki stosowania sztandaru przedszkola, godła przedszkola oraz ceremoniału przedszkolnego, o ile zostały ustanowione.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej.

Art. 103. [Standard nauki, wychowania i opieki w szkołach publicznych]

1. Szkoła w zakresie realizacji zadań statutowych zapewnia uczniom możliwość korzystania z:

1) pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem;

2) biblioteki;

3) ¹²⁰ świetlicy - w przypadku szkoły podstawowej, szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i szkoły prowadzącej kształcenie specjalne, o której mowa w art. 127 ust. 1;

4) gabinetu profilaktyki zdrowotnej spełniającego szczegółowe wymagania, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 160, 138 i 650), oraz wyposażonego w sprzęt, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, z późn. zm.) w części dotyczącej warunków realizacji świadczeń gwarantowanych pielęgniarstwa lub higienistki szkolnej;

5) zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych;

6) pomieszczeń sanitarno-higienicznych i szatni;

7) ¹²¹ pomieszczenia umożliwiającego bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków podczas pobytu w szkole - w przypadku szkoły podstawowej oraz szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej.

2. ¹²² Wymagania określone w ust. 1 pkt 3-5 i 7 nie muszą być spełnione w szkołach dla dorosłych, a także w branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych, prowadzących kształcenie wyłącznie w formie stacjonarnej lub zaocznej.

3. Wymagania określone w ust. 1 pkt 4 i 5 nie muszą być spełnione w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Art. 104. [Biblioteki szkolne]

Organizacja biblioteki uwzględnia w szczególności zadania w zakresie:

- 1) gromadzenia i udostępniania podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz innych materiałów bibliotecznych, zgodnie z art. 22aj ustawy o systemie oświaty;
- 2) tworzenia warunków do efektywnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;
- 3) rozbudzania i rozwijania indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabiania i pogłębiania u uczniów nawyku czytania i uczenia się;
- 4) organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną uczniów, w tym w zakresie podtrzymywania tożsamości narodowej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym;
- 5) przeprowadzania inwentaryzacji księgozbioru biblioteki szkolnej, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 27 ust. 6 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2018 r. poz. 574 i 1669).

Art. 105. [Zajęcia świetlicowe]

1. Szkoła podstawowa oraz szkoła prowadząca kształcenie specjalne, o której mowa w art. 127 ust. 1, jest obowiązana zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na:

- 1) czas pracy rodziców - na wniosek rodziców;
- 2) organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole.

2. Świetlica zapewnia zajęcia świetlicowe uwzględniające potrzeby edukacyjne oraz rozwojowe dzieci i młodzieży, a także ich możliwości psychofizyczne, w szczególności zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, zajęcia zapewniające prawidłowy rozwój fizyczny oraz odrabianie lekcji.

Art. 106. [Stołówki szkolne]

1. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, szkoła może zorganizować stołówkę.

2. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne.

3. Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

4. Do opłat wnoszonych za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 3, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.

5. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo pełnoletniego ucznia z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 3:

- 1) w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny;
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

6. Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 5, dyrektora szkoły, w której zorganizowano stołówkę.

Art. 107. [Internaty]

1. Dla uczniów uczących się poza miejscem stałego zamieszkania szkoła, w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, w szczególności wspierania prawidłowego rozwoju uczniów, może zorganizować internat.

2. Do internatu w pierwszej kolejności są przyjmowani uczniowie danej szkoły.

3. W przypadku wolnych miejsc w internacie mogą być przyjmowani uczniowie innych szkół.

4. W przypadku większej liczby uczniów ubiegających się o przyjęcie do internatu niż liczba miejsc w internacie, przepisy art. 145 stosuje się odpowiednio.

5. W internacie tworzy się grupy wychowawcze.

6. Liczbę uczniów w grupie wychowawczej określa dyrektor szkoły, w której jest zorganizowany internat, w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

7. Opieka w porze nocnej jest sprawowana w sposób zapewniający nadzór nad uczniami oraz ich bezpieczeństwo.

8. Warunki korzystania z internatu, w tym wysokość opłat za zakwaterowanie i wyżywienie, a także termin i sposób ich wnoszenia ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

9. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo pełnoletniego ucznia z całości lub części opłat za zakwaterowanie w internacie w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

9a. ¹²³ Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 9, dyrektora szkoły, w której zorganizowano internat.

10. ¹²⁴ Przepisów ust. 1-9a nie stosuje się do szkół prowadzących kształcenie wyłącznie w formie stacjonarnej lub zaocznej.

Art. 108. [Standard wychowania i opieki w przedszkolach]

Przedszkole w zakresie realizacji zadań statutowych zapewnia dzieciom możliwość korzystania z:

- 1) pomieszczeń do nauczania, wychowania i opieki;
- 2) placu zabaw;
- 3) pomieszczeń sanitarno-higienicznych i szatni;
- 4) posiłków.

Art. 108a. [Monitoring placówek oświatowych]

1. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa uczniów i pracowników lub

ochrony mienia dyrektor szkoły lub placówki, w uzgodnieniu z organem prowadzącym szkołę lub placówkę oraz po przeprowadzeniu konsultacji z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim, może wprowadzić szczególny nadzór nad pomieszczeniami szkoły lub placówki lub terenem wokół szkoły lub placówki w postaci środków technicznych umożliwiających rejestrację obrazu (monitoring).

2. Monitoring nie powinien stanowić środka nadzoru nad jakością wykonywania pracy przez pracowników szkoły lub placówki.

3. Monitoring nie obejmuje pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, pomieszczeń, w których uczniom jest udzielana pomoc psychologiczno-pedagogiczna, pomieszczeń przeznaczonych do odpoczynku i rekreacji pracowników, pomieszczeń sanitarnohigienicznych, gabinetu profilaktyki zdrowotnej, szatni i przebieralni, chyba że stosowanie monitoringu w tych pomieszczeniach jest niezbędne ze względu na istniejące zagrożenie dla realizacji celu określonego w ust. 1 i nie naruszy to godności oraz innych dóbr osobistych uczniów, pracowników i innych osób, w szczególności zostaną zastosowane techniki uniemożliwiające rozpoznanie przebywających w tych pomieszczeniach osób.

4. Nagrania obrazu zawierające dane osobowe uczniów, pracowników i innych osób, których w wyniku tych nagrań można zidentyfikować, szkoła lub placówka przetwarza wyłącznie do celów, dla których zostały zebrane, i przechowuje przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące od dnia nagrania.

5. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 4, uzyskane w wyniku monitoringu nagrania obrazu zawierające dane osobowe uczniów, pracowników i innych osób, których w wyniku tych nagrań można zidentyfikować, podlegają zniszczeniu, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

6. Dyrektor szkoły lub placówki informuje uczniów i pracowników szkoły lub placówki o wprowadzeniu monitoringu, w sposób przyjęty w danej szkole lub placówce, nie później niż 14 dni przed uruchomieniem monitoringu.

7. Dyrektor szkoły lub placówki przed dopuszczeniem osoby do wykonywania obowiązków służbowych informuje ją na piśmie o stosowaniu monitoringu.

8. W przypadku wprowadzenia monitoringu dyrektor szkoły lub placówki oznacza pomieszczenia i teren monitorowany w sposób widoczny i czytelny, za pomocą odpowiednich znaków lub ogłoszeń dźwiękowych, nie później niż dzień przed jego uruchomieniem.

9. Dyrektor szkoły lub placówki uzgadnia z organem prowadzącym szkołę lub placówkę odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony przechowywanych nagrań obrazu oraz danych osobowych uczniów, pracowników i innych osób, których w wyniku tych nagrań można zidentyfikować, uzyskanych w wyniku monitoringu.

Art. 109. [Formy działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły]

1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

- 1) ¹²⁵ obowiązkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego i z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, w tym praktyczną naukę zawodu,

a w przypadku szkół artystycznych - zajęcia edukacyjne artystyczne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1a;

2) dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się:

a) zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 1,

b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;

3) zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych;

4) zajęcia prowadzone w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych;

5) zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

6) zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności;

7) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

2. Formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są także zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, oraz zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.), organizowane w trybie określonym w tych przepisach.

2a. ¹²⁶ W branżowej szkole II stopnia obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia w zawodzie, w tym praktyczna nauka zawodu, są prowadzone w ramach kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

3. Zajęcia edukacyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organizuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

4. Szkoła może prowadzić również inne niż wymienione w ust. 1 i 2 zajęcia edukacyjne.

5. Zajęcia wymienione w ust. 1 pkt 3, 5 i 6 mogą być prowadzone także z udziałem wolontariuszy.

6. ¹²⁷ Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum. Przepis nie dotyczy szkół dla dorosłych.

7. Zajęcia, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

Art. 110. [Arkusze organizacji szkoły i przedszkola]

1. Arkusz organizacji szkoły i przedszkola określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym.

2. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, a w przypadku szkoły artystycznej - na podstawie art. 47 ust. 1a, a następnie przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji

związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli.

2a. W przypadku szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, a w przypadku szkoły artystycznej - na podstawie art. 47 ust. 1a, a następnie przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli, które przedstawiły dyrektorowi szkoły lub przedszkola informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

3. Arkusz organizacji szkoły i przedszkola zatwierdza organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

4. Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.

5. W przypadku wprowadzenia do dnia 30 września zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły i przedszkola, ust. 2-3 stosuje się odpowiednio.

Art. 111. [Delegacja ustawowa - szczegółowa organizacja publicznych szkół i publicznych przedszkoli]

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację publicznych szkół i publicznych przedszkoli, uwzględniając prawidłową realizację celów i zadań szkół i przedszkoli, w tym:

- 1) elementy tworzące nazwę szkoły i przedszkola;
- 2) tryb nadawania imienia szkole i przedszkolu;
- 3) warunki i sposób używania nazwy szkoły i przedszkola, w tym szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół i szkoły wchodzącej w skład ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7, na pieczęciach, tablicy urzędowej i sztandarze;
- 4) zasady tworzenia i używania nazwy szkoły podstawowej filialnej;
- 5) warunki i tryb tworzenia zespołów nauczycieli do realizacji zadań szkoły określonych w statucie;
- 6) liczbę uczniów w oddziale klas I-III szkoły podstawowej ogólnodostępnej, w oddziale szkoły specjalnej, oddziale szkoły integracyjnej, oddziale specjalnym i oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej oraz liczbę uczniów pod opieką nauczyciela wychowawcy w świetlicy;
- 7) czas trwania zajęć edukacyjnych oraz zajęć rewalidacyjnych;
- 8) formy organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz organizację zajęć w oddziałach;

- 9) szczegółowe warunki i tryb tworzenia klas łączonych oraz szczegółowe warunki organizacji nauczania w tych klasach, z uwzględnieniem danego etapu edukacyjnego, obowiązkowych zajęć edukacyjnych prowadzonych oddzielnie oraz organizacji nauczania części zajęć edukacyjnych w klasach łączonych;
- 10) warunki tworzenia w szkole podstawowej oddziału przysposabiającego do pracy;
- 11) zadania internatu, organizację pracy w internacie ze szczególnym uwzględnieniem form organizacyjnych pracy z wychowankami, liczbę uczniów w grupie wychowawczej, tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych w internacie z jedną grupą wychowawczą;
- 12) szczegółową organizację pracy przedszkola, w tym w szczególności organizację oddziału i liczbę uczniów w oddziale;
- 13) zakres informacji, jakie w szczególności powinny być zawarte w arkuszu organizacji szkoły i przedszkola oraz terminy jego opracowywania, opiniowania i zatwierdzania, mając na uwadze liczbę pracowników szkoły i przedszkola, liczbę oddziałów poszczególnych klas, liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach, tygodniowy wymiar godzin zajęć obowiązkowych w poszczególnych oddziałach oraz tygodniowy wymiar godzin zajęć dodatkowych;
- 14) ¹²⁸ organizację tygodnia pracy szkoły, z uwzględnieniem kształcenia w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej, w tym przypadki, w których kształcenie w formie dziennej może odbywać się przez 6 dni w tygodniu.

Art. 111a. ¹²⁹ [Filie publicznych placówek kształcenia ustawicznego i publicznych centrów kształcenia]

Publiczna placówka kształcenia ustawicznego i publiczne centrum kształcenia zawodowego mogą posiadać filie, które są organizacyjnie podporządkowane odpowiednio placówce lub centrum.

Art. 112. [Statut placówki publicznej]

1. Statut placówki publicznej powinien określać w szczególności:

- 1) nazwę i typ placówki oraz jej cele i zadania;
- 2) organ prowadzący placówkę;
- 3) organy placówki oraz ich kompetencje;
- 4) organizację placówki;
- 5) zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników placówki.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, ramowe statuty placówek publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4, 6-8 i 10, uwzględniając w szczególności ogólne zasady organizacji placówki, a także zakresy spraw, które powinny być ustalone w statucie placówki.

Art. 113. [Delegacja ustawowa - szczegółowa organizacja publicznych szkół i placówek artystycznych]

Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację publicznych szkół i placówek artystycznych, uwzględniając prawidłową realizację celów i zadań szkół i placówek artystycznych, w tym:

- 1) elementy tworzące nazwę szkoły i placówki artystycznej;
- 2) tryb nadawania imienia szkole i placówce artystycznej;
- 3) warunki i sposób używania nazwy szkoły i placówki artystycznej, w tym szkoły wchodzącej w skład zespołu szkół, na pieczęciach, tablicy urzędowej i sztandarze;
- 4) warunki tworzenia stanowiska wicedyrektora i innych stanowisk kierowniczych w szkole i placówce artystycznej;
- 5) liczbę uczniów w oddziale szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie klas I-III szkoły podstawowej oraz liczbę uczniów pod opieką nauczyciela wychowawcy w świetlicy;
- 6) formy organizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 7) zadania internatu, organizację pracy w internacie ze szczególnym uwzględnieniem form organizacyjnych pracy z wychowankami, liczbę uczniów w grupie wychowawczej, warunki korzystania z internatu, tygodniowy wymiar zajęć opiekuńczych i wychowawczych w internacie z jedną grupą wychowawczą;
- 8) zakres informacji, jakie w szczególności powinny być zawarte w arkuszu organizacji szkoły i placówki artystycznej oraz terminy jego opracowywania i zatwierdzania;
- 9) ¹³⁰ organizację tygodnia pracy szkoły artystycznej, w tym przypadki, w których kształcenie w formie dziennej może odbywać się przez 6 dni w tygodniu.

Art. 114. [Uchylenie postanowień statutu sprzecznych z prawem]

Kurator oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych - dyrektor specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, może uchylić statut publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub placówki albo niektóre jego postanowienia, jeżeli są sprzeczne z prawem. Organowi, który nadał lub uchwalił statut, od decyzji kuratora oświaty, a w przypadku szkół i placówek artystycznych - dyrektora specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, przysługuje odwołanie odpowiednio do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 115. [Indywidualny program lub tok nauki]

1. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki oraz wyznaczyć nauczyciela - opiekuna. Odmowa udzielenia zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki realizowany pod opieką nauczyciela przedmiotu głównego tego ucznia. Odmowa udzielenia zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.

3. Uczeń realizujący indywidualny tok nauki jest klasyfikowany na podstawie egzaminów klasyfikacyjnych. Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane zgodnie z przepisami art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty, a w przypadku zajęć edukacyjnych artystycznych realizowanych w szkole artystycznej - zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 44zq ustawy o systemie oświaty.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 1, oraz organizację indywidualnego programu lub toku nauki, uwzględniając umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym rozwoju ich uzdolnień oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania zezwoleń, o których mowa w ust. 2, oraz organizację indywidualnego programu lub toku nauki, uwzględniając umożliwienie uczniom szczególnie uzdolnionym rozwoju ich uzdolnień oraz ukończenie szkoły w skróconym czasie.

Art. 116. [Zakaz pobierania opłat]

Z tytułu udostępniania rodzicom gromadzonych przez publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki informacji w zakresie nauczania, wychowania oraz opieki, dotyczących ich dzieci, nie mogą być pobierane od rodziców opłaty, bez względu na postać i sposób przekazywania tych informacji.

Art. 117. [Kształcenie ustawiczne]

1. ¹³¹ Kształcenie ustawiczne jest organizowane i prowadzone w:

- 1) publicznych i niepublicznych szkołach dla dorosłych, branżowych szkołach II stopnia i szkołach policealnych;
- 2) formach pozaszkolnych realizowanych przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego oraz publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 3 i 4.

1a. ¹³² Kształcenie ustawiczne prowadzi się w następujących formach pozaszkolnych:

- 1) kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) kurs umiejętności zawodowych;
- 3) kurs kompetencji ogólnych;
- 4) turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników;
- 5) kurs, inny niż wymienione w pkt 1-3, umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

2. ¹³³ Kwalifikacyjne kursy zawodowe mogą być prowadzone przez:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;

- 2) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego;
- 3) instytucje rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową;
- 4) podmioty prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, posiadające akredytację, o której mowa w art. 118.

2a. ¹³⁴ Kursy umiejętności zawodowych mogą być prowadzone przez:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- 2) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

2b. ¹³⁵ Kursy kompetencji ogólnych oraz kursy, o których mowa w ust. 1a pkt 5, mogą być prowadzone przez publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

2c. ¹³⁶ Turnusy doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników mogą być prowadzone przez:

- 1) publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- 2) publiczne i niepubliczne centra kształcenia zawodowego.

3. ¹³⁷ Kształcenie ustawiczne może być prowadzone w formie dziennej, stacjonarnej lub zaocznej, a w przypadku form pozaszkolnych - także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Turnus doksztalcania młodocianych pracowników może być prowadzony wyłącznie w formie dziennej.

4. Ustawa nie dotyczy kształcenia ustawicznego realizowanego na podstawie art. 170 ust. 2 oraz w formach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

5. ¹³⁸ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje publicznych placówek kształcenia ustawicznego oraz zadania publicznych placówek kształcenia ustawicznego i publicznych centrów kształcenia zawodowego,
- 2) warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w poszczególnych formach pozaszkolnych, w tym wymogi jakie powinien spełniać program nauczania,
- 3) sposoby potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia prowadzonego w poszczególnych formach pozaszkolnych,
- 4) wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia prowadzonego w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1a pkt 1-4, a w przypadku formy pozaszkolnej, o której mowa w ust. 1a pkt 5 - zakres informacji, jakie umieszcza się na zaświadczeniu wydawanym po ukończeniu kształcenia w tej formie,
- 5) przypadki, w których turnus doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników może być prowadzony w więcej niż jednym zawodzie,

6) tryb zwalniania osób, o których mowa w ust. 12, z całości lub części opłat za kształcenie prowadzone w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1a pkt 2, 3 i 5, oraz warunki i tryb zwrotu opłaty w przypadkach określonych w ust. 11

- uwzględniając możliwość zaliczania potwierdzonych efektów kształcenia przy podejmowaniu kształcenia w formach pozaszkolnych oraz konieczność dostosowania kształcenia ustawicznego do potrzeb i warunków rynku pracy, zapewnienia dostępności do form kształcenia ustawicznego umożliwiających przekwalifikowanie się oraz uzyskanie nowych kwalifikacji oraz włączenia pracodawców w proces kształcenia ustawicznego, a także konieczność prawidłowego udokumentowania w przypadku zwolnienia lub zwrotu opłaty, o której mowa w ust. 7.

6. ¹³⁹ (uchylony).

7. ¹⁴⁰ Publiczne szkoły, placówki i centra, o których mowa w ust. 1, mogą pobierać opłaty za kształcenie prowadzone w formach pozaszkolnych, o których mowa w ust. 1a pkt 2, 3 i 5.

8. ¹⁴¹ Wysokość opłaty ustala dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, w porozumieniu z organem prowadzącym. Opłata nie może przekraczać ponoszonych kosztów kształcenia w danej formie.

9. ¹⁴² Opłata jest wnoszona za cały okres kształcenia, w terminie do dnia rozpoczęcia kształcenia, na rachunek bankowy publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, wskazany przez dyrektora tej szkoły, placówki lub centrum.

10. ¹⁴³ Dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, może w uzasadnionych przypadkach przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na wniesienie opłaty w ratach.

11. ¹⁴⁴ Opłata nie podlega zwrotowi. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających podjęcie kształcenia w danej formie pozaszkolnej, dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, może zwrócić opłatę.

12. ¹⁴⁵ Dyrektor publicznej szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1, może zwolnić w całości lub w części z opłaty osobę o niskich dochodach, w szczególności jeżeli dochód tej osoby nie przekracza kwot, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, 1693 i 2192).

Art. 118. [Akredytacja placówek i ośrodków kształcenia ustawicznego]

1. ¹⁴⁶ Placówka kształcenia ustawicznego i centrum kształcenia zawodowego może uzyskać akredytację na kształcenie ustawiczne prowadzone w formie pozaszkolnej, o której mowa w art. 117 ust. 1a pkt 1-4, a w przypadku formy pozaszkolnej, o której mowa w art. 117 ust. 1a pkt 5 - jeżeli kształcenie w tej formie jest prowadzone w oparciu o programy określone na podstawie odrębnych przepisów. Akredytacja stanowi potwierdzenie spełniania określonych wymogów i zapewniania wysokiej jakości kształcenia ustawicznego prowadzonego w danej formie pozaszkolnej.

2. ¹⁴⁷ Akredytację, w drodze decyzji administracyjnej, przyznaje kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce prowadzenia kształcenia ustawicznego w danej formie pozaszkolnej na okres 5 lat.

3. ¹⁴⁸ Akredytację, o której mowa w ust. 1, może uzyskać placówka lub centrum, które:

- 1) prowadziło kształcenie w formie lub formach pozaszkolnych przez okres co najmniej 3 lat;
  - 2) opracowuje i stosuje system zapewniania jakości kształcenia oraz systematycznie go doskonali;
  - 3) zapewnia bazę wyposażoną w środki dydaktyczne - w zakresie danej formy pozaszkolnej;
  - 4) zapewnia wykwalifikowaną kadrę - w zakresie danej formy pozaszkolnej;
  - 5) zapewnia program nauczania, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 117 ust. 5- w zakresie danej formy pozaszkolnej;
  - 6) zapewnia warunki realizacji praktycznej nauki zawodu - w przypadku ubiegania się o akredytację na kształcenie w formach pozaszkolnych, o których mowa w art. 117 ust. 1a pkt 1 i 2;
  - 7) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki realizacji kształcenia w danej formie pozaszkolnej;
  - 8) udostępnia uczestnikom danej formy pozaszkolnej materiały dydaktyczne.
4. ¹⁴⁹ (uchylony).
- 4a. ¹⁵⁰ Akredytację przyznaje się po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny kształcenia ustawicznego prowadzonego w danej formie pozaszkolnej w zakresie określonym w ust. 3.
- 4b. ¹⁵¹ Członkom zespołu akredytacyjnego, o którym mowa w ust. 4a, przysługuje wynagrodzenie za udział w jego pracach, z tym że członkom będącym pracownikami kuratorium oświaty wynagrodzenie przysługuje tylko w przypadku udziału w pracach zespołu poza godzinami pracy w kuratorium.
- 4c. ¹⁵² Wysokość wynagrodzenia członków zespołu akredytacyjnego ustala kurator oświaty, z tym że wysokość wynagrodzenia jednego członka zespołu nie może przekroczyć 25% kwoty, o której mowa w ust. 6.
- 4d. ¹⁵³ W roku kalendarzowym suma wynagrodzeń członków zespołu akredytacyjnego, wraz z pochodnymi, nie może przekroczyć sumy opłat wniesionych przez placówki ubiegające się o akredytację.
5. ¹⁵⁴ Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę lub centrum warunków wymaganych do uzyskania akredytacji, po uprzednim wezwaniu do usunięcia uchybień.
6. ¹⁵⁵ Podmiot ubiegający się o uzyskanie akredytacji wnosi opłatę w wysokości 1023 zł, waloryzowaną corocznie średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej. Opłatę wnosi się na rachunek bankowy kuratorium oświaty. Opłata nie podlega zwrotowi od dnia złożenia wniosku.
- 6a. ¹⁵⁶ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku, podaje do publicznej wiadomości na stronie urzędu obsługującego tego ministra wysokość opłaty w następnym roku kalendarzowym zwaloryzowanej zgodnie z ust. 6.
7. Z opłat, o których mowa w ust. 6, są zwolnione podmioty, które prowadzą całość kształcenia nieodpłatnie.

8. Przepisy ust. 1-7 stosuje się również do placówek niepublicznych prowadzonych zgodnie z przepisami rozdziału 8, działalności oświatowej, o której mowa w art. 170 ust. 2, a także instytucji rynku pracy, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzących działalność edukacyjno-szkoleniową.

9. ¹⁵⁷ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przyznawania i cofania akredytacji podmiotom, o których mowa w ust. 1 i 8, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w ust. 4a, oraz wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji, uwzględniając udział w zespole w szczególności przedstawicieli wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy oraz organizacji pracodawców.

10. ¹⁵⁸ (uchylony).

11. ¹⁵⁹ Kurator oświaty prowadzi wykaz pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, na kształcenie w których przyznał akredytację, i podaje go do publicznej wiadomości na stronie internetowej kuratorium oświaty. Wykaz zawiera w szczególności: nazwę i adres podmiotu prowadzącego daną formę pozaszkolną, miejsce prowadzenia kształcenia, zakres i formę kształcenia.

Art. 119. [Zadania edukacyjne Ochotniczych Hufców Pracy]

Zadania w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży wykonują także Ochotnicze Hufce Pracy organizowane na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 120. [Praktyczna nauka zawodu]

1. ¹⁶⁰ Praktyczna nauka zawodu może odbywać się u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych, zapewniających rzeczywiste warunki pracy, a także w centrach kształcenia zawodowego, warsztatach szkolnych, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego.

1a. ¹⁶¹ Praktyczna nauka zawodu może być realizowana również za granicą na podstawie umów międzynarodowych lub porozumień o współpracy bezpośredniej zawieranych przez szkoły, jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej lub w ramach programów edukacyjnych Unii Europejskiej.

2. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w podmiotach, o których mowa w ust. 1, na podstawie umowy zawartej pomiędzy szkołą a tym podmiotem. Umowa powinna określać w szczególności sposób ponoszenia kosztów realizowania praktycznej nauki zawodu.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do praktycznej nauki zawodu organizowanej przez szkołę w jej warsztatach oraz pracowniach szkolnych dla uczniów tej szkoły.

3a. ¹⁶² Praktyczną naukę zawodu może prowadzić osoba, która nie była karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077), przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, 1490 i 1669), albo wobec której nie orzeczono zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych

środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu. Spełnienie tego warunku jest potwierdzane oświadczeniem osoby prowadzącej praktyczną naukę zawodu.

4. ¹⁶³ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu, uwzględniając zakres spraw, które powinny być określone w umowie, o której mowa w ust. 2, w tym prawa i obowiązki podmiotów, o których mowa w ust. 1, oraz przeznaczenie środków finansowych, o których mowa w art. 121, kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia, ramowy program kursu pedagogicznego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz zakres informacji jakie umieszcza się na zaświadczeniu wydawanym po ukończeniu tego kursu.

5. ¹⁶⁴ Przepisy ust. 1, 1a, 2, 3a i 4 stosuje się odpowiednio do młodocianych pracowników odbywających praktyczną naukę zawodu w ramach odbywania przygotowania zawodowego. W przypadku młodocianego pracownika umowę z podmiotem, o którym mowa w ust. 1, zawiera pracodawca, który zatrudnia tego młodocianego.

6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zawierać porozumienia z organizacjami pracodawców, przedsiębiorstwami, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w celu poprawy stanu kształcenia zawodowego, w szczególności realizacji praktycznej nauki zawodu.

Art. 120a. ¹⁶⁵ [Ustalenia między pracodawcą młodocianych a szkołą dotyczące przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu]

1. Pracodawca zatrudniający młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu, kierujący ich na doksztalcanie teoretyczne do branżowej szkoły I stopnia zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 191 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, ustala z dyrektorem szkoły:

- 1) zakres kształcenia zawodowego zapewnianego przez szkołę i pracodawcę, wynikający z programu nauczania zawodu;
- 2) liczbę dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawcy;
- 3) sposób monitorowania przez każdą ze stron realizacji programu nauczania zawodu.

2. Ustalenia, o których mowa w ust. 1, stanowią załącznik do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.

Art. 121. ¹⁶⁶ [Dofinansowanie wynagrodzeń opiekunów praktyk zawodowych]

Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, przekazują podmiotom przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu na podstawie umowy szkoły z tym podmiotem, wynikające z tej umowy środki finansowe umożliwiające uczniom odbycie praktycznej nauki zawodu.

Art. 121a. ¹⁶⁷ [Staż uczniowski]

1. W celu ułatwienia uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie, w którym kształcą się, uczniowie technikum i uczniowie branżowej szkoły I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami mogą w okresie nauki odbywać staż w rzeczywistych warunkach pracy, zwany dalej "stażem uczniowskim".
2. W trakcie stażu uczniowskiego uczeń realizuje wszystkie albo wybrane treści programu nauczania zawodu w zakresie praktycznej nauki zawodu realizowanego w szkole, do której uczęszcza, lub treści nauczania związane z nauczaniem zawodem nieobjęte tym programem.
3. Osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zwane dalej "podmiotem przyjmującym na staż uczniowski", zawiera z uczniem albo rodzicami niepełnoletniego ucznia, w formie pisemnej, umowę o staż uczniowski.
4. Dyrektor szkoły może zwolnić ucznia, który odbył staż uczniowski, z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w całości lub w części.
5. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski i dyrektor szkoły, w uzgodnieniu z uczniem albo rodzicem niepełnoletniego ucznia, ustalają zakres treści nauczania, o których mowa w ust. 2, oraz dobowy i tygodniowy wymiar czasu odbywania stażu uczniowskiego. Ustalając zakres treści nauczania wskazuje się, w jakim zakresie uczeń po zrealizowaniu tych treści zostanie zwolniony z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu. Ustalenia te stanowią załącznik do umowy o staż uczniowski.
6. Uczeń odbywający staż uczniowski otrzymuje miesięczne świadczenie pieniężne, chyba że strony umowy o staż uczniowski, postanowią, że staż jest odbywany nieodpłatnie.
7. Wysokość miesięcznego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 6, nie może przekraczać wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177).
8. Staż uczniowski może odbywać się również w okresie ferii letnich lub zimowych.
9. Do stażu uczniowskiego nie mają zastosowania przepisy prawa pracy, z wyjątkiem przepisów art. 18^{3a}-18^{3c}, art. 131 § 1, art. 132 § 1, art. 133 § 1, art. 134, art. 151⁷, art. 204 i art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, z zastrzeżeniem przepisów ust. 12-14.
10. Dobowy wymiar godzin stażu uczniowskiego uczniów w wieku do lat 16 nie może przekraczać 6 godzin, a uczniów w wieku powyżej 16 lat - 8 godzin. W uzasadnionych przypadkach wynikających ze specyfiki funkcjonowania ucznia niepełnosprawnego w wieku powyżej 16 lat, dopuszcza się możliwość obniżenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego do 7 godzin.
11. Dobowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez ucznia w szkole i stażu uczniowskiego nie może przekraczać 8 godzin, a tygodniowy łączny wymiar zajęć edukacyjnych realizowanych przez ucznia w szkole i stażu uczniowskiego - 40 godzin.
12. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość przedłużenia dobowego wymiaru godzin stażu uczniowskiego dla uczniów w wieku powyżej 18 lat, nie dłużej jednak niż do 12 godzin. Przedłużenie dobowego wymiaru godzin jest możliwe wyłącznie u podmiotów przyjmujących na staż uczniowski, u których przedłużony dobowy wymiar czasu pracy wynika z rodzaju pracy lub jej organizacji.

13. Staż uczniowski może być organizowany w systemie zmianowym, z tym że w przypadku uczniów w wieku poniżej 18 lat nie może wypadać w porze nocnej.

14. W przypadku ucznia niepełnosprawnego odbywającego staż uczniowski przepisy ust. 12 i 13 stosuje się wyłącznie za zgodą lekarza sprawującego opiekę nad tym uczniem.

15. Umowa o staż uczniowski określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) miejsce odbywania stażu uczniowskiego;
- 3) nazwę i adres szkoły, do której uczęszcza uczeń odbywający staż uczniowski;
- 4) zawód, w zakresie którego będzie odbywany staż uczniowski;
- 5) okres odbywania stażu uczniowskiego;
- 6) wysokość świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 7, w przypadku odpłatnego stażu uczniowskiego.

16. Umowa o staż uczniowski nie może dotyczyć pracy szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237¹⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

17. Umowa o staż uczniowski nie może być zawarta na okres dłuższy niż okres nauki w technikum albo branżowej szkole I stopnia.

18. Umowa o staż uczniowski może być rozwiązana, na piśmie, przez każdą ze stron z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia.

19. Jeżeli uczeń przestał być uczniem szkoły przed końcem obowiązywania umowy dyrektor szkoły powiadamia o tym podmiot, który przyjął ucznia na staż uczniowski, a umowa o staż uczniowski wygasa.

20. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski lub uczeń albo rodzice niepełnoletniego ucznia niezwłocznie zawiadamiają dyrektora szkoły o wypowiedzeniu umowy o staż uczniowski oraz przyczynie wypowiedzenia.

21. W czasie odbywania stażu uczniowskiego opiekę nad uczniem sprawuje wyznaczony przez podmiot przyjmujący na staż uczniowski opiekun stażu uczniowskiego.

22. Opiekunem stażu uczniowskiego może być osoba spełniająca warunek określony w art. 120 ust. 3a. Spełnienie tego warunku jest potwierdzane oświadczeniem opiekuna stażu uczniowskiego.

23. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski zapewnia uczniowi stanowisko pracy wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu uczniowskiego na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach, w tym w zależności od rodzaju zagrożeń związanych z odbywaniem tego stażu - odpowiednie środki ochrony indywidualnej. Ponadto podmiot ten zapewnia w szczególności:

- 1) pomieszczenia do przechowywania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej;
- 2) dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń socjalno-bytowych;
- 3) dietę na zasadach uzgodnionych z armatorem - w przypadku uczniów odbywającym staż uczniowski na statkach morskich i śródlądowych;

4) świadczenia na zasadach określonych dla załóg statków - w przypadku uczniów odbywających staż uczniowski na statkach morskich i śródlądowych, wykreutowanych ze statku za granicą wskutek wypadku lub choroby.

24. Podmiot przyjmujący na staż uczniowski jest obowiązany wystawić na piśmie zaświadczenie o odbyciu stażu uczniowskiego, które określa w szczególności okres odbytego stażu uczniowskiego, rodzaj realizowanych zadań i umiejętności nabyte w czasie odbywania stażu uczniowskiego.

25. Okres odbytego stażu uczniowskiego, na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 24, zalicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

26. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 24, uwzględniając konieczność prawidłowego udokumentowania okresu odbytego stażu uczniowskiego zaliczanego do okresu zatrudnienia.

Art. 122. [Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika]

1. Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:

1) pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania;

2) ¹⁶⁸ młodociany pracownik ukończył naukę zawodu i zdał:

a) w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy będącego rzemieślnikiem - egzamin czeladniczy zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2018 r. poz. 1267),

b) w przypadku młodocianego zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem - egzamin zawodowy;

3) ¹⁶⁹ młodociany pracownik ukończył przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z przepisami, o których mowa w pkt 1.

2. Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi:

1) w przypadku nauki zawodu - do 8081 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy; jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia;

2) w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy - do 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.

2a. ¹⁷⁰ W przypadku nauki zawodu prowadzonej w zawodach wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie, o której mowa w art. 46b ust. 1, wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika, o której mowa w ust. 2 pkt 1, wynosi do 10 000 zł.

3. ¹⁷¹ Kwoty dofinansowania określone w ust. 2 i 2a podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym

poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%.

4. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 3, Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

5. Jeżeli umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z przyczyn niezależnych od pracodawcy, a młodociany pracownik podjął naukę zawodu na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego u innego pracodawcy - przysługującą kwotę dofinansowania dzieli się między wszystkich pracodawców, proporcjonalnie do liczby miesięcy prowadzonej przez nich nauki zawodu. Dofinansowanie nie przysługuje temu pracodawcy, z którym umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego została rozwiązana z winy pracodawcy.

6. Dofinansowanie przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w ust. 1.

7. ¹⁷² Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3. Do wniosku należy dołączyć:

1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;

2) kopię umowy o pracę z młodocianym pracownikiem zawartej w celu przygotowania zawodowego;

3) ¹⁷³ kopię odpowiednio dyplomu, certyfikatu lub świadectwa, potwierdzającego zdanie egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, albo zaświadczenie potwierdzające zdanie tego egzaminu.

8. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

9. Środki, o których mowa w ust. 8, są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego.

10. Wojewoda otrzymane środki na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy.

11. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, udzielane podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362 oraz z 2019 r. poz. 730), stanowi pomoc de minimis udzielaną zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1) lub rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9).

Art. 122a. ¹⁷⁴ [Przystąpienie uczniów lub absolwentów do walidacji i certyfikowania

kwalfikacji rynkowej]

1. Dyrektor szkoły może zawrzeć umowę z instytucją certyfikującą, o której mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, dotyczącą jednokrotnego, nieodpłatnego przystąpienia przez uczniów lub absolwentów do walidacji i certyfikowania kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Umowa jest zawierana za zgodą ucznia lub absolwenta, a w przypadku niepełnoletniego ucznia lub absolwenta - za zgodą jego rodzica.
2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje uczniom lub absolwentom objętym umową nie krócej niż rok od zakończenia roku szkolnego, w którym ukończyli szkołę.
3. Umowa określa w szczególności:
  - 1) imiona i nazwiska oraz numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL - serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, uczniów lub absolwentów, którzy mogą nieodpłatnie przystąpić do walidacji i certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej;
  - 2) okres, w którym uczniowie lub absolwenci mogą nieodpłatnie przystąpić do walidacji i certyfikowania danej kwalifikacji rynkowej;
  - 3) wskazanie kwalifikacji rynkowej, której dotyczy umowa.
4. Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje ministrowi koordynatorowi Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji informację o zawarciu umowy, o której mowa w ust. 1, ze wskazaniem instytucji certyfikującej, z którą umowa została zawarta, kwalifikacji, których dotyczy umowa, okresu obowiązywania umowy oraz liczby uczniów objętych umową.

Art. 123. [Delegacja ustawowa - działalność placówek publicznych]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) rodzaje i szczegółowe zasady działania placówek publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 3, 7 i 8, warunki pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz może określić wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach;
  - 2) szczegółowe zasady działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych;
  - 3) szczegółowe zasady działania publicznych bibliotek pedagogicznych.
2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinno uwzględniać realizację przez placówki zadań i celów edukacyjnych, wychowawczych, rekreacyjnych oraz opiekuńczych i zapewnienie warunków bezpieczeństwa wychowanków, a także określi warunki i zasady działania wolontariuszy.
3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinno uwzględniać warunki zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży, pomoc dzieciom i młodzieży w wyborze kierunku dalszego kształcenia i zawodu, realizację zadań profilaktycznych i wspierających rolę wychowawczą i edukacyjną szkoły i rodziny oraz udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży przez wolontariuszy.
4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, powinno uwzględniać realizację przez biblioteki pedagogiczne zadań w zakresie wspierania procesu kształcenia i doskonalenia

nauczycieli oraz pomocy bibliotekom szkolnym.

Art. 124. [Zajęcia edukacyjne artystyczne w placówce artystycznej]

1. Placówka artystyczna umożliwia rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych artystycznych w zakresie edukacji muzycznej, plastycznej lub baletowej.
2. ¹⁷⁵ Zajęcia edukacyjne artystyczne w placówce artystycznej są prowadzone zgodnie z przepisami w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1a.
3. Organizację działania placówki artystycznej w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny placówki opracowany przez dyrektora placówki artystycznej i zatwierdzony przez organ prowadzący placówkę artystyczną. Szczegółowy zakres edukacji artystycznej, w tym specjalność, w ramach której placówka prowadzi zajęcia edukacyjne artystyczne, określa statut placówki artystycznej.
4. Ocenianie w placówce artystycznej polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w placówce artystycznej programów zajęć edukacyjnych artystycznych.
5. Ocenianie odbywa się w formach określonych w statucie placówki artystycznej na zakończenie każdego semestru i ma za zadanie wskazanie postępów w rozwoju uzdolnień artystycznych ucznia.

Art. 125. [Delegacja ustawowa - bezpieczeństwo i higiena w szkołach i placówkach]

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny obowiązujące w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, z uwzględnieniem w szczególności warunków pracy i nauki w czasie pobytu w szkole, w tym w warsztatach, laboratoriach i pracowniach szkolnych oraz w czasie zajęć z wychowania fizycznego, w czasie zawodów sportowych i wycieczek turystycznych, oraz postępowanie w sprawach wypadków uczniów.

Art. 126. [Wymagania ochrony przeciwpożarowej wobec lokalu zajmowanego przez oddział przedszkolny]

1. Lokal, w którym jest prowadzony oddział przedszkolny w publicznej albo niepublicznej szkole podstawowej, znajdujący się w użytkowanym budynku istniejącym lub jego części, powinien spełniać wymagania ochrony przeciwpożarowej zapewniające bezpieczne warunki realizacji przez ten oddział przedszkolny zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz pobytu dzieci i innych osób przebywających na terenie oddziału przedszkolnego, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.
2. Organ prowadzący szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, znajdujący się w lokalu, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany uzyskać pozytywną opinię właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej potwierdzającą spełnianie wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie

ust. 4.

3. Odmowa wydania pozytywnej opinii, o której mowa w ust. 2, następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wymagania ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości edukacji, wychowania i opieki nad dziećmi.

Art. 127. [Kształcenie specjalne i indywidualne nauczanie; wczesne wspomaganie rozwoju dziecka]

1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 7.

2. Indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem obejmuje się dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub szkoły.

3. Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie następuje na podstawie opracowanego dla ucznia indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego uwzględniającego zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w ust. 10.

4. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej, dzieciom i młodzieży, o których mowa w ust. 1, organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę.

5. W publicznych i niepublicznych: przedszkolach i szkołach podstawowych, w tym specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych oraz poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, które spełniają warunki określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 19 pkt 1, mogą być tworzone zespoły wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w celu pobudzania psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka, od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, prowadzonego bezpośrednio z dzieckiem i jego rodziną.

6. Dyrektorzy podmiotów, o których mowa w ust. 5, mogą organizować wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w porozumieniu z organami prowadzącymi.

7. Gmina może zorganizować bezpłatne dowożenie dziecka objętego wczesnym wspomaganie rozwoju i jego opiekuna z miejsca zamieszkania dziecka do szkoły lub placówki, w której to wspomaganie jest prowadzone, a w razie potrzeby także bezpłatną opiekę nad dzieckiem w czasie dowożenia.

8. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka organizuje się w jednym podmiocie, o którym mowa w ust. 5, który ma możliwość realizacji wskazań zawartych w opinii, o której mowa w ust. 10.

9. Na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 5, organizującego wczesne wspomaganie rozwoju danego dziecka, na podstawie opinii, o której mowa w ust. 10, organ lub osoba prowadząca ten podmiot może zawierać porozumienia z innymi organami lub osobami prowadzącymi podmioty, o których mowa w ust. 5, w celu realizacji części wskazań zawartych w tej opinii. Porozumienie określa w szczególności:

1) liczbę godzin zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju, którymi obejmowane jest dane dziecko w podmiotach, o których mowa w ust. 5, zawierających porozumienie, z uwzględnieniem liczby godzin określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 19 pkt 1;

2) podmiot zobowiązany do przekazywania danych o zajęciach w ramach wczesnego wspomaganie, organizowanych dla tego dziecka, zgodnie z przepisami o systemie informacji oświatowej;

3) sposób rozliczeń między podmiotami, o których mowa w ust. 5, zawierającymi porozumienie.

10. Opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia psychicznego wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym w poradniach specjalistycznych. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa zalecane formy kształcenia specjalnego, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej.

11. Opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, wydają również niepubliczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym niepubliczne specjalistyczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne założone zgodnie z art. 168 oraz zatrudniające pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

12. Od orzeczeń, o których mowa w ust. 10, rodzice dziecka mogą złożyć w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia odwołanie do kuratora oświaty.

13. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia mu odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, z zastrzeżeniem ust. 14.

14. Jeżeli orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zaleca kształcenie dziecka odpowiednio w przedszkolu specjalnym albo w przedszkolu lub szkole podstawowej, ogólnodostępnych lub integracyjnych, odpowiednią formę kształcenia, na wniosek rodziców, zapewnia jednostka samorządu terytorialnego właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, do której zadań własnych należy prowadzenie przedszkoli lub szkół.

15. Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7, odpowiednich ze względu na rodzaj niepełnosprawności, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek, który dysponuje wolnymi miejscami. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek, który dysponuje wolnymi miejscami, nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka.

16. Dyrektor szkoły, której uczeń posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, organizuje takie nauczanie w porozumieniu z organem prowadzącym.

17. Dyrektor przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę oraz szkoły podstawowej, w której są zorganizowane oddziały przedszkolne - także dyrektor szkoły podstawowej organizuje indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne w porozumieniu z organem prowadzącym.

18. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, skład zespołów orzekających, tryb ich powołania, szczegółowe zasady działania tych zespołów, tryb postępowania odwoławczego oraz wzory orzeczeń i opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Rozporządzenie powinno uwzględniać jak najpełniejszą realizację potrzeb dziecka lub ucznia, a także zapewnić możliwość dostosowania form wychowania przedszkolnego, form kształcenia oraz działań w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, do aktualnych możliwości psychofizycznych dziecka lub ucznia.

19. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw zdrowia oraz zabezpieczenia społecznego, warunki organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o których mowa w ust. 5, w tym kwalifikacje wymagane od osób prowadzących wczesne wspomaganie, uwzględniając w szczególności przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzonym rozwoju psychoruchowym, a także formy współpracy z rodziną dziecka;

2) warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1, w innych formach wychowania przedszkolnego, przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 7, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne i edukacyjne tych dzieci, rodzaje niepełnosprawności wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, szczegółowy zakres indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego oraz tryb jego opracowywania, a także zatrudnienie specjalistów do realizacji potrzeb dzieci i młodzieży, o których mowa w ust. 1.

20. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, o których mowa w ust. 2, uwzględniając w

szczegółności wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych bezpośrednio z uczniem.

Art. 128. [Kształcenie w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej]

1. Podmiot leczniczy, a także jednostka pomocy społecznej, w których zorganizowana jest szkoła specjalna, zapewniają korzystanie z pomieszczeń dla prowadzenia zajęć edukacyjnych i wychowawczych. Warunki korzystania z pomieszczeń oraz ponoszenia kosztów ich utrzymania określa umowa zawarta pomiędzy podmiotem, w którym zorganizowana jest szkoła, a organem prowadzącym szkołę.

2. W związku z organizowaniem kształcenia i specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych dla ucznia przyjętego do podmiotu leczniczego, podmiot leczniczy przekazuje szkole specjalnej lub oddziałowi specjalnemu zorganizowanym w podmiocie leczniczym dane uczniów, o których mowa w art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318, z późn. zm.), niezbędne do prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, organizację kształcenia oraz warunki i formy realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w szkołach, o których mowa w ust. 1, uwzględniając szczególne potrzeby psychofizyczne dzieci i młodzieży.

Art. 129. [Opieka i wychowanie w przypadku osób pozbawionych opieki rodzicielskiej lub niedostosowanych społecznie]

Dzieciom i młodzieży pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, a także dzieciom i młodzieży niedostosowanym społecznie organizuje się opiekę i wychowanie na zasadach określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w przepisach o pomocy społecznej.

Rozdział 6

Przyjmowanie do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek

Art. 130. [Postępowanie rekrutacyjne]

1. Dzieci, młodzież oraz osoby pełnoletnie przyjmuje się odpowiednio do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i publicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3-5 i 8, do klas I szkół wszystkich typów oraz klas wstępnych, o których mowa w art. 25 ust. 3, po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego.

2. O przyjęciu dziecka do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej i publicznej innej formy wychowania przedszkolnego oraz dzieci, młodzieży i osób pełnoletnich do publicznych szkół wszystkich typów, w tym do klas I, klas wstępnych, o których mowa w art. 25 ust. 3, oraz do publicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, w trakcie roku szkolnego, decyduje odpowiednio dyrektor przedszkola

lub szkoły, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną także osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, z wyjątkiem przypadków przyjęcia dzieci i młodzieży zamieszkałych w obwodzie publicznej szkoły podstawowej, które są przyjmowane z urzędu.

3. Jeżeli przyjęcie ucznia, o którym mowa w ust. 2, wymaga przeprowadzenia zmian organizacyjnych pracy szkoły powodujących dodatkowe skutki finansowe, dyrektor szkoły może przyjąć ucznia po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

4. Postępowanie rekrutacyjne jest prowadzone na wniosek rodzica kandydata lub na wniosek kandydata pełnoletniego, o którym mowa w art. 149.

5. Do klasy I publicznej szkoły podstawowej, której ustalono obwód, dzieci i młodzież zamieszkałe w tym obwodzie przyjmuje się z urzędu.

6. Dziecko, któremu organ wykonawczy gminy wskazał, jako miejsce realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, oddział przedszkolny w szkole podstawowej innej niż szkoła, w obwodzie której dziecko mieszka, na wniosek rodziców, jest przyjmowane do klasy I tej szkoły podstawowej bez przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego.

7. Postępowanie rekrutacyjne może być prowadzone z wykorzystaniem systemów informatycznych.

7a. Do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia młodocianych pracowników przyjmuje się na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.

8. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się także do dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy ubiegają się o przyjęcie do publicznego przedszkola i publicznej szkoły ogólnodostępnej.

Art. 131. [Rekrutacja do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych lub publicznych innych form wychowania przedszkolnego]

1. Do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego przyjmuje się kandydatów zamieszkałych na obszarze danej gminy.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wielodzietność rodziny kandydata;
- 2) niepełnosprawność kandydata;
- 3) niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata;
- 4) niepełnosprawność obojga rodziców kandydata;
- 5) niepełnosprawność rodzeństwa kandydata;
- 6) samotne wychowywanie kandydata w rodzinie;

7) objęcie kandydata pieczęcią zastępczą.

3. Kryteria, o których mowa w ust. 2, mają jednakową wartość.
4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana publiczna przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów.
5. Na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata. Kryterium dochodu określa organ prowadzący w stosunku procentowym do kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.). Spełnianie tego kryterium jest potwierdzane oświadczeniem rodzica kandydata.
6. Organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość.
7. Kandydaci zamieszkali poza obszarem danej gminy mogą być przyjęci do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego na terenie tej gminy, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego zgodnie z ust. 1-6, dana gmina nadal dysponuje wolnymi miejscami w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub tej innej formie wychowania przedszkolnego. W przypadku większej liczby kandydatów zamieszkałych poza obszarem danej gminy przeprowadza się postępowanie rekrutacyjne. Przepisy ust. 2-6 stosuje się odpowiednio.
8. Przepisy ust. 1-7, 9 i 10 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola integracyjnego i oddziału integracyjnego w publicznym przedszkolu ogólnodostępnym, w przypadku dzieci nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność.
9. Pod pojęciem dochodu, o którym mowa w ust. 5, rozumie się dochód, o którym mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, z tym że w przypadku przychodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c i art. 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), pomniejsza się je o koszty uzyskania przychodu, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.
10. Przy obliczaniu dochodu członka rodziny, o którym mowa w ust. 9, bierze się pod uwagę przeciętny miesięczny dochód z 3 miesięcy wybranych spośród ostatnich 6 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku, o którym mowa w art. 149.

Art. 132. [Laureaci i finaliści olimpiad oraz laureaci konkursów przedmiotowych]

Laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty, lub laureat konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych przeprowadzonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 6 ustawy o systemie oświaty, których organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, są przyjmowani w pierwszej kolejności do:

- 1) publicznej szkoły ponadpodstawowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1;
- 2) publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 143 ust. 1, publicznej szkoły ponadpodstawowej sportowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, art. 137 ust. 1 i 4 oraz art. 143 ust. 1;
- 3) publicznej szkoły ponadpodstawowej dwujęzycznej, oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału międzynarodowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej oraz klasy wstępnej, o której mowa w art. 25 ust. 3, jeżeli spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, art. 138 ust. 4 i art. 140 ust. 1 i 2, z tym że warunek uzyskania odpowiednio pozytywnego wyniku sprawdzianu kompetencji językowych, o którym mowa w art. 140 ust. 1, albo pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w art. 140 ust. 2, nie dotyczy laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej oraz laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z języka obcego nowożytnego, który będzie drugim językiem nauczania w szkole, oddziale albo klasie, o przyjęcie do których ubiega się laureat lub finalista.

Art. 133. [Rekrutacja do pierwszych klas publicznych szkół podstawowych]

1. Do klasy I publicznej szkoły podstawowej, której ustalono obwód, przyjmuje się na podstawie zgłoszenia rodziców dzieci i młodzież zamieszkałe w tym obwodzie.
2. Kandydaci zamieszkali poza obwodem publicznej szkoły podstawowej mogą być przyjęci do klasy I po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego, jeżeli dana publiczna szkoła podstawowa nadal dysponuje wolnymi miejscami. W postępowaniu rekrutacyjnym są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych, oraz może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Przepisy art. 131 ust. 9 i 10 stosuje się.
3. Kryteriom, o których mowa w ust. 2, organ prowadzący przyznaje określoną liczbę punktów oraz określa dokumenty niezbędne do ich potwierdzenia, z tym że spełnianie

kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata potwierdza się oświadczeniem.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się również do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, której ustalono obwód.

5. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, której nie ustalono obwodu, w przypadku większej liczby kandydatów niż liczba wolnych miejsc w tej szkole.

6. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły podstawowej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej, w przypadku dzieci nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność.

Art. 134. [Rekrutacja do pierwszych klas publicznych szkół ponadpodstawowych]

1. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a-c, przyjmuje się kandydatów, którzy:

1) posiadają świadectwo ukończenia szkoły podstawowej;

2) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1155, 1669 i 2245);

3) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. - posiadają orzeczenie lekarskie wydawane w formie świadectwa zdrowia o zdolności do pracy na statku, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616 i 2245), przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2;

4) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym - posiadają orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, wydane zgodnie z przepisami rozdziału 12 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341 i 622);

5) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E - posiadają orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;
- 2) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:
  - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,
  - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu;
- 5) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do oddziałów wymagających szczególnych indywidualnych predyspozycji - wyniki sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, o którym mowa w ust. 5.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

5. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole lub oddziale wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji, na wniosek dyrektora szkoły ponadpodstawowej, pozytywnie zaopiniowany przez kuratora oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną, jeżeli organ prowadzący wyrazi zgodę na dodatkowe godziny zajęć edukacyjnych w zakresie realizacji programu nauczania wymagającego od ucznia szczególnych indywidualnych predyspozycji.

6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej, w przypadku kandydatów nieposiadających

orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność.

Art. 135. [Rekrutacja do pierwszych klas publicznych branżowych szkół II stopnia]

1. Na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) posiadają świadectwo ukończenia branżowej szkoły I stopnia;
- 2) posiadają zaświadczenie o zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, którego zakres odpowiada pierwszej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, do której ubiegają się o przyjęcie;
- 3) posiadają zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2;
- 4) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. - posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3, przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 3;
- 5) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym - posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 4;
- 6) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E - posiadają orzeczenie psychologiczne, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 5.

2. Na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli branżową szkołę I stopnia w okresie 5 lat szkolnych poprzedzających rok szkolny, na który ubiegają się o przyjęcie do publicznej branżowej szkoły II stopnia.

3. (uchylony)

4. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) wymienione na świadectwie ukończenia branżowej szkoły I stopnia oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ogólnokształcących ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 2) świadectwo ukończenia branżowej szkoły I stopnia z wyróżnieniem;
- 3) (uchylony);
- 4) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do oddziałów wymagających szczególnych indywidualnych predyspozycji - wyniki sprawdzianu uzdolnień

kierunkowych, o którym mowa w ust. 7.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia, potwierdzonymi opinią publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

6. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego - następujące kryteria:
  - a) wielodzietność rodziny kandydata,
  - b) niepełnosprawność kandydata,
  - c) niepełnosprawność dziecka kandydata,
  - d) niepełnosprawność innej osoby bliskiej, nad którą kandydat sprawuje opiekę,
  - e) samotne wychowywanie dziecka przez kandydata.

6a. Kryteria, o których mowa w ust. 6, mają jednakową wartość.

6b. Do kandydatów, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się art. 147.

7. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole lub oddziale wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych predyspozycji, na wniosek dyrektora branżowej szkoły II stopnia, pozytywnie zaopiniowany przez kuratora oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną, jeżeli organ prowadzący wyrazi zgodę na dodatkowe godziny zajęć edukacyjnych w zakresie realizacji programu nauczania wymagającego od ucznia szczególnych indywidualnych predyspozycji.

8. Przepisy ust. 1-7 stosuje się odpowiednio do postępowania rekrutacyjnego na semestr pierwszy klasy I publicznej branżowej szkoły II stopnia integracyjnej lub oddziału integracyjnego w publicznej branżowej szkole II stopnia ogólnodostępnej, w przypadku kandydatów nieposiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego ze względu na niepełnosprawność.

Art. 136. [Rekrutacja do publicznych szkół policealnych]

1. Na semestr pierwszy klasy I publicznej szkoły policealnej przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) posiadają wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
- 2) posiadają zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2;
- 2a) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. - posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 3, przy czym do kandydatów

nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2;

2b) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym - posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 4;

2c) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E - posiadają orzeczenie psychologiczne, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 5;

3) w przypadku kandydatów ubiegających się o przyjęcie do szkoły realizującej program nauczania wymagający szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie - uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2.

2. Jeżeli program nauczania realizowany w szkole wymaga od kandydatów szczególnych indywidualnych uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, na wniosek dyrektora szkoły, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez ministra właściwego w zakresie zawodu, może wyrazić zgodę na przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie. Sprawdzenie ten jest przeprowadzany na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:

1) w przypadku kandydata niepełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;

2) w przypadku kandydata pełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2.

4. Kryteria, o których mowa w ust. 3, mają jednakową wartość.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń.

Art. 137. [Rekrutacja do szkół sportowych]

1. Do klasy I publicznej szkoły podstawowej sportowej, publicznej szkoły podstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej lub do klasy wyższej niż I w tych szkołach, w przypadku gdy szkolenie w danym sporcie rozpoczyna się w tej klasie, przyjmuje się kandydatów, którzy:

1) posiadają bardzo dobry stan zdrowia, potwierdzony orzeczeniem lekarskim wydanym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;

2) posiadają pisemną zgodę rodziców na uczęszczanie kandydata do szkoły lub oddziału;

3) uzyskali pozytywne wyniki prób sprawności fizycznej, na warunkach ustalonych przez polski związek sportowy właściwy dla danego sportu, w którym jest prowadzone szkolenie sportowe w danej szkole lub danym oddziale.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole i oddziale, o których mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki prób sprawności fizycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

4. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej sportowej, publicznej szkoły ponadpodstawowej mistrzostwa sportowego, oddziału sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej lub oddziału mistrzostwa sportowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy spełniają odpowiednio warunki, o których mowa w ust. 1 i art. 134 ust. 1.

5. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 4, niż liczba wolnych miejsc w szkołach i oddziałach, o których mowa w ust. 4, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki prób sprawności fizycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

6. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie odpowiednio następujące kryteria:

1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;

2) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;

3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;

4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:

a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,

b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu.

7. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

Art. 138. [Rekrutacja do pierwszych klas oddziałów międzynarodowych w publicznych szkołach]

1. Do klasy I oddziału międzynarodowego w publicznej szkole podstawowej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.
2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w oddziale, o którym mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego jest brany pod uwagę wynik sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w ust. 1.
3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych przez kandydatów na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.
4. Do przyjmowania kandydatów do oddziału międzynarodowego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 140.

Art. 139. [Rekrutacja do oddziałów dwujęzycznych w publicznych szkołach podstawowych]

1. Do oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole podstawowej przyjmuje się w pierwszej kolejności ucznia tej szkoły, który:
  - 1) otrzymał promocję do klasy VII;
  - 2) uzyskał pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.
2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w oddziale, o którym mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:
  - 1) wynik sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;
  - 2) wymienione na świadectwie promocyjnym do klasy VII szkoły podstawowej oceny z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego;
  - 3) świadectwo promocyjne do klasy VII szkoły podstawowej z wyróżnieniem.
3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu oddział, o którym mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.
4. W przypadku wolnych miejsc do oddziałów dwujęzycznych w publicznych szkołach podstawowych, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego mogą być przyjęci kandydaci niebędący uczniami tej szkoły, którzy przystąpili do postępowania rekrutacyjnego. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.

Art. 140. [Rekrutacja do pierwszych klas publicznych szkół ponadpodstawowych dwujęzycznych lub oddziałów dwujęzycznych w publicznych szkołach]

ponadpodstawowych]

1. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej dwujęzycznej lub oddziału dwujęzycznego w publicznej szkole ponadpodstawowej ogólnodostępnej przyjmuje się kandydatów, którzy spełniają warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, oraz uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu kompetencji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

2. Do klasy wstępnej, o której mowa w art. 25 ust. 3, przyjmuje się kandydatów, którzy spełniają warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1, oraz uzyskali pozytywny wynik sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1 lub 2, niż liczba wolnych miejsc w szkole, oddziale albo klasie wstępnej, o których mowa w ust. 1 lub 2, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;

2) wynik:

a) sprawdzianu kompetencji językowych, o którym mowa w ust. 1 - w przypadku kandydatów, o których mowa w ust. 1,

b) sprawdzianu predyspozycji językowych, o którym mowa w ust. 2 - w przypadku kandydatów, o których mowa w ust. 2;

3) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego, matematyki, języka obcego nowożytnego, przy czym w przypadku oceny z języka obcego nowożytnego uwzględnia się ocenę wyższą, oraz z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;

4) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;

5) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:

a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,

b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

Art. 141. [Rekrutacja do szkół dla dorosłych]

1. Do publicznej szkoły podstawowej dla dorosłych i na semestr pierwszy klasy I publicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) ukończyli sześcioletnią szkołę podstawową albo klasę VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej - w przypadku ubiegania się o przyjęcie do szkoły podstawowej dla dorosłych;
  - 2) ukończyli gimnazjum albo ośmioletnią szkołę podstawową - w przypadku ubiegania się o przyjęcie do liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.
2. (uchylony)
3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:
- 1) w przypadku kandydatów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 16 - kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
  - 2) w przypadku kandydata pełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2.
4. Kryteria, o których mowa w ust. 3, mają jednakową wartość.
5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana szkoła, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń.
6. Kandydat, który nie posiada dokumentu potwierdzającego ukończenie klasy VI sześcioletniej szkoły podstawowej albo klasy VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej, może być przyjęty do publicznej szkoły podstawowej dla dorosłych na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzonej przez komisję rekrutacyjną.
7. Kandydatów, którzy posiadają świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej albo branżowej szkoły I stopnia, można przyjąć do klasy II publicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Przepisy ust. 3-5 stosuje się.

Art. 142. [Rekrutacja do publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych]

1. Do publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych mogą być przyjmowani kandydaci, którzy uzyskali pozytywny wynik postępowania rekrutacyjnego.
2. Do pierwszego etapu postępowania rekrutacyjnego dopuszcza się kandydatów, którzy do wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej dołączyli zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w danej publicznej szkole lub publicznej placówce artystycznej, wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.
3. Publiczna szkoła artystyczna prowadząca kształcenie zawodowe może, w zależności od zakresu kształcenia, zażądać zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, wydanego przez lekarza specjalistę właściwego ze względu na zakres kształcenia w danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji.
4. Na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki badania przydatności albo egzaminu wstępnego w zakresie uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności.

5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2.

6. Kryteria, o których mowa w ust. 5, mają jednakową wartość.

7. Dla kandydata ubiegającego się o przyjęcie do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej do klasy wyższej niż I albo roku kształcenia wyższego niż I przeprowadza się egzamin kwalifikacyjny, który ma na celu sprawdzenie, czy predyspozycje i poziom umiejętności kandydata odpowiadają programowi klasy albo roku kształcenia w publicznej szkole lub publicznej placówce artystycznej, do której kandydat ma być przyjęty. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się.

8. W celu przeprowadzenia egzaminu kwalifikacyjnego dyrektor publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej powołuje komisję kwalifikacyjną, wyznacza jej przewodniczącego oraz określa zadania członków tej komisji.

9. W przypadku przechodzenia ucznia z jednej publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej do innej publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej lub w przypadku wniosku kandydata o przyjęcie do publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej w trakcie roku szkolnego przepisy ust. 2, 3, 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

10. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki przyjmowania kandydatów do poszczególnych typów publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych oraz dokumenty potwierdzające spełnianie tych warunków,
- 2) sposób, szczegółowy tryb i terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego do poszczególnych typów publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych, w tym zakres, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania badania przydatności i egzaminu wstępnego, o których mowa w ust. 4, egzaminu kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 7, oraz skład i szczegółowe zadania odpowiednio komisji rekrutacyjnej i komisji kwalifikacyjnej,
- 3) szczegółowe warunki przechodzenia uczniów z jednych typów publicznych szkół artystycznych do innych typów publicznych szkół artystycznych

- uwzględniając konieczność zapewnienia przyjmowania kandydatów do wybranych publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych na równych i przejrzystych zasadach oceny ich uzdolnień, predyspozycji i praktycznych umiejętności oraz mając na uwadze sprawność postępowania rekrutacyjnego, a także potrzebę uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego w przypadku prowadzenia przez publiczną szkołę artystyczną kształcenia ogólnego.

11. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może określić, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły i publicznej placówki artystycznej, uwzględniając strukturę organizacyjną publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych.

12. Do postępowania rekrutacyjnego do publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych przepisy art. 149, art. 150 i art. 156-161 stosuje się odpowiednio.

Art. 143. [Rekrutacja do pierwszych klas publicznych szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej]

1. Do klasy I publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej przyjmuje się kandydatów, którzy:

- 1) spełniają warunki, o których mowa w art. 134 ust. 1;
- 2) posiadają bardzo dobry stan zdrowia, potwierdzony orzeczeniem lekarskim wydanym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- 3) posiadają pisemną zgodę rodziców na uczęszczanie kandydata do szkoły;
- 4) uzyskali pozytywne wyniki prób sprawności fizycznej przeprowadzonych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w szkole, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę wyniki prób sprawności fizycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

3. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie odpowiednio następujące kryteria:

- 1) wyniki egzaminu ósmoklasisty;
- 2) wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej oceny z języka polskiego i matematyki oraz z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalonych przez dyrektora danej szkoły jako brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do danego oddziału tej szkoły;
- 3) świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem;
- 4) szczególne osiągnięcia wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej:
  - a) uzyskanie wysokiego miejsca nagrodzonego lub uhonorowanego zwycięskim tytułem w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkoły, z wyjątkiem tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej oraz tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, o których mowa w art. 132,
  - b) osiągnięcia w zakresie aktywności społecznej, w tym na rzecz środowiska szkolnego, w szczególności w formie wolontariatu.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2 pkt 1 i 3-7. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

Art. 144. [Rekrutacja do placówek oświatowo-wychowawczych]

1. Na zajęcia rozwijające zainteresowania lub rozwijające uzdolnienia organizowane w

publicznej placówce oświatowo-wychowawczej przyjmuje się kandydatów zamieszkałych na obszarze danego powiatu.

2. Dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na zajęcia rozwijające uzdolnienia dyrektor placówki, o której mowa w ust. 1, może zorganizować przeprowadzenie badania uzdolnień kierunkowych na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną. W takim przypadku na zajęcia przyjmuje się kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik badania uzdolnień kierunkowych.

3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 lub 2, niż liczba wolnych miejsc na zajęcia, o których mowa w ust. 1, organizowane w placówce, o której mowa w ust. 1, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych, oraz może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów, z tym że spełnienie kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata potwierdza się oświadczeniem. Przepisy art. 131 ust. 6, 9 i 10 stosuje się.

5. Kandydaci zamieszkali poza obszarem danego powiatu mogą być przyjęci na zajęcia, o których mowa w ust. 1, organizowane w placówce, o której mowa w ust. 1, na terenie tego powiatu, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego zgodnie z ust. 1-4 dany powiat nadal dysponuje wolnymi miejscami na te zajęcia organizowane w tej placówce. Przepisy ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 145. [Kryteria przy rekrutacji do burs i internatów]

1. W odniesieniu do publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie następujące kryteria:

- 1) w przypadku kandydata niepełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
- 2) w przypadku kandydata pełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2;
- 3) kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb wychowanka oraz lokalnych potrzeb społecznych.

2. Na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Przepisy art. 131 ust. 9 i 10 stosuje się.

3. Organ prowadzący placówkę, o której mowa w ust. 1, przyznaje każdemu kryterium, o którym mowa w ust. 1, określoną liczbę punktów, przy czym kryteria, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mają jednakową wartość, a każdemu kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, nie może być przyznana liczba punktów wyższa niż najniższa liczba punktów

przyznana za jedno z kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 3. Spełnianie kryterium, o którym mowa w ust. 2, jest potwierdzane oświadczeniem rodzica kandydata.

4. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych przez kandydatów na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana placówka, o której mowa w ust. 1, nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego jest brana pod uwagę kolejność zgłoszeń.

5. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego publiczna placówka zapewniająca opiekę i wychowanie uczniom szkół artystycznych w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania nadal dysponuje wolnymi miejscami, za zgodą organu prowadzącego, może przyjąć uczniów szkół innych niż artystyczne albo studentów uczelni artystycznych.

Art. 146. [Kryteria przy rekrutacji do form pozaszkolnych kształcenia ustawicznego]

1. Jeżeli kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych jest realizowane przez publiczne szkoły, publiczne placówki lub publiczne centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, jako forma nieodpłatna lub płatna, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego w odniesieniu do danej formy pozaszkolnej kształcenia ustawicznego są brane pod uwagę łącznie kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2. Przepis art. 131 ust. 3 stosuje się.

2. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana publiczna szkoła, publiczna placówka lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na daną formę pozaszkolną kształcenia ustawicznego, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów według kolejności zgłoszeń.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do form pozaszkolnych prowadzonych przez publiczne szkoły, publiczne placówki i publiczne centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, na zlecenie innych podmiotów, a także do turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników.

Art. 147. [Rekrutacja na kwalifikacyjne kursy zawodowe]

1. Na kwalifikacyjny kurs zawodowy prowadzony przez publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają:

1) zaświadczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 2;

2) w przypadku kandydatów na kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym - posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 4;

3) w przypadku kandydatów na kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności

kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E - posiadają orzeczenie psychologiczne, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 5.

2. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, niż liczba wolnych miejsc w publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów, którzy ukończyli szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, a w następnej kolejności kandydatów, którzy nie posiadają żadnych kwalifikacji zawodowych.
3. W przypadku większej liczby kandydatów spełniających kryterium, o którym mowa w ust. 2, niż liczba wolnych miejsc w publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy lub jeżeli publiczna szkoła, publiczna placówka lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę łącznie:
  - 1) w przypadku kandydatów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 36 ust. 16 - kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2;
  - 2) w przypadku kandydata pełnoletniego - kryteria, o których mowa w art. 135 ust. 6 pkt 2;
  - 3) w przypadku kandydatów, którzy ukończyli szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia - kryteria, o których mowa w art. 131 ust. 2.
4. Kryteria, o których mowa w ust. 3, mają jednakową wartość.
5. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dana publiczna szkoła, publiczna placówka lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, nadal dysponują wolnymi miejscami na dany kwalifikacyjny kurs zawodowy, na trzecim etapie postępowania rekrutacyjnego przyjmuje się kandydatów według kolejności zgłoszeń.
6. Organ prowadzący publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, może przyjąć miejsce zamieszkania kandydata jako kryterium brane pod uwagę przed kryterium, o którym mowa w ust. 2.
7. Przepisy ust. 1-6 nie mają zastosowania do postępowania rekrutacyjnego na kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez publiczne szkoły, publiczne placówki i publiczne centra, o których mowa w art. 2 pkt 4, na zlecenie innych podmiotów.

Art. 148. [Wykaz zawodów wiedzy, artystycznych i sportowych branż pod uwagę przy rekrutacji]

Kurator oświaty corocznie do końca lutego podaje do publicznej wiadomości wykaz zawodów wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty lub inne podmioty działające na terenie szkoły, które mogą być wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej, o którym mowa w art. 134 ust. 2 pkt 4 lit. a, art. 137 ust. 6 pkt 4 lit. a, art. 140 ust. 3 pkt 5 lit. a i art. 143 ust. 3 pkt 4 lit. a, oraz określa miejsca uznane za wysokie w tych zawodach.

Art. 149. [Podmioty przyjmujące wnioski o przyjęcie do przedszkola, szkoły i innych placówek]

Wniosek o przyjęcie do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub kwalifikacyjny kurs zawodowy, składa się odpowiednio do dyrektora:

- 1) wybranego publicznego przedszkola lub wybranej publicznej szkoły, a w przypadku wyboru oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego - odpowiednio do dyrektora publicznego przedszkola lub publicznej szkoły podstawowej;
- 2) publicznej placówki oświatowo-wychowawczej - na wybrane zajęcia w tej placówce;
- 3) publicznej placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;
- 4) publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych - na wybraną formę pozaszkolną kształcenia ustawicznego;
- 5) publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe - na wybrany kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 6) wybranej publicznej szkoły lub publicznej placówki artystycznej.

Art. 150. [Treść i załączniki do wniosku]

1. Wniosek, o którym mowa w art. 149, zawiera:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL kandydata, a w przypadku braku numeru PESEL - serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) imiona i nazwiska rodziców kandydata, a w przypadku kandydata pełnoletniego - imiona rodziców;
- 3) adres miejsca zamieszkania rodziców i kandydata, a w przypadku kandydata pełnoletniego - adres miejsca zamieszkania kandydata;
- 4) adres poczty elektronicznej i numery telefonów rodziców kandydata, a w przypadku kandydata pełnoletniego - adres poczty elektronicznej i numer telefonu kandydata, o ile je posiadają;
- 5) wskazanie kolejności wybranych publicznych przedszkoli, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół w porządku od najbardziej do najmniej preferowanych;
- 6) w przypadku wniosku o przyjęcie do publicznych szkół ponadpodstawowych - wskazanie wybranego oddziału albo klasy wstępnej, o której mowa w art. 25 ust. 3, w danej szkole.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające spełnianie przez kandydata kryteriów, o których mowa w

art. 131 ust. 2, art. 134 ust. 4, art. 135 ust. 6, art. 136 ust. 3, art. 137 ust. 3 i 7, art. 138 ust. 3 i 4, art. 139 ust. 3, art. 140 ust. 4, art. 141 ust. 3, art. 142 ust. 5, art. 143 ust. 4, art. 144 ust. 3, art. 145 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 146 ust. 1 i art. 147 ust. 3, odpowiednio:

- a) oświadczenie o wielodzietności rodziny kandydata,
- b) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.),
- c) prawomocny wyrok sądu rodzinnego orzekający rozwód lub separację lub akt zgonu oraz oświadczenie o samotnym wychowywaniu dziecka oraz niewychowywaniu żadnego dziecka wspólnie z jego rodzicem,
- d) dokument poświadczający objęcie dziecka pieczęcią zastępczą zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, 1076, 1544 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730);

2) dokumenty potwierdzające spełnianie przez kandydata kryteriów określonych przez organ prowadzący, o których mowa w art. 131 ust. 4, art. 133 ust. 2, art. 144 ust. 4 i art. 145 ust. 1 pkt 3;

3) oświadczenie o dochodzie na osobę w rodzinie kandydata - jeżeli organ prowadzący określił kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata;

4) dokumenty potwierdzające spełnianie przez kandydata warunków, o których mowa w art. 132, art. 134 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 135 ust. 1 i 5, art. 136 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 137 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 4 i ust. 6 pkt 1, art. 138 ust. 4, art. 139 ust. 1 pkt 1, art. 140 ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 1, art. 141 ust. 1 i 7, art. 143 ust. 1 pkt 1-3 i ust. 3 pkt 1 oraz art. 147 ust. 1 i 2, odpowiednio:

- a) świadectwo ukończenia szkoły, a w przypadku, o którym mowa w art. 141 ust. 1 pkt 1 - dokument potwierdzający ukończenie klasy VI szkoły podstawowej,
- b) zaświadczenie o szczegółowych wynikach egzaminu ósmoklasisty,
- c) oświadczenie o nieposiadaniu żadnych kwalifikacji zawodowych przez kandydata,
- d) zaświadczenie o uzyskaniu tytułu laureata lub finalisty ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej lub tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty, lub tytułu laureata konkursu dla uczniów szkół i placówek artystycznych przeprowadzonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 6 ustawy o systemie oświaty, którego organizatorem jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1,
- e) zaświadczenie o zawodzie nauczonym w branżowej szkole I stopnia, którego zakres odpowiada pierwszej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie nauczonym w branżowej szkole II stopnia, do której ubiega się o przyjęcie,
- f) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu, wydane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art.

6 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy,

fa) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C lub C+E - orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,

fb) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym - orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, o którym mowa w art. 79 ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami,

fc) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymaganiami określonymi w Międzynarodowej konwencji o wymaganiami w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. - świadectwo zdrowia o zdolności do pracy na statku, o którym mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu,

g) opinię wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym publiczną poradnię specjalistyczną, w sprawie pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szkoły ponadpodstawowej,

h) orzeczenie lekarskie o bardzo dobrym stanie zdrowia wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,

i) pisemną zgodę rodziców, o której mowa w art. 137 ust. 1 pkt 2 i art. 143 ust. 1 pkt 3,

j) (uchylona)

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b-d oraz pkt 4 lit. a, b i d-h, są składane w oryginale, notarialnie poświadczonej kopii albo w postaci urzędowo poświadczonego zgodnie z art. 76a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego odpisu lub wyciągu z dokumentu.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a i b, mogą być składane w postaci kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez dyrektora szkoły, którą kandydat ukończył.

5. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b-d oraz pkt 4 lit. d-h, mogą być składane także w postaci kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez rodzica kandydata lub pełnoletniego kandydata.

6. Oświadczenia, o których mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie

falszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

7. Przewodniczący komisji rekrutacyjnej może żądać dokumentów potwierdzających okoliczności zawarte w oświadczeniach, o których mowa w ust. 2, w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego, lub może zwrócić się do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata o potwierdzenie tych okoliczności. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) potwierdza te okoliczności w terminie 14 dni.

8. W celu potwierdzenia okoliczności zawartych w oświadczeniach, wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata korzysta z informacji, które zna z urzędu, lub może wystąpić do instytucji publicznych o udzielenie informacji o okolicznościach zawartych w oświadczeniach, jeżeli instytucje te posiadają takie informacje. Oświadczenie o samotnym wychowywaniu dziecka może być zweryfikowane w drodze wywiadu przeprowadzanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Do wywiadu stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzanego w celu ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60, 303, 577 i 730).

9. Na żądanie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielenia wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności zawartych w oświadczeniach, jeżeli posiadają takie informacje.

10. Do prowadzenia spraw, o których mowa w ust. 8 i 9, wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej, kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy.

Art. 151. [Zgłoszenie dziecka do pierwszej klasy publicznej szkoły podstawowej]

1. Zgłoszenie, o którym mowa w art. 133 ust. 1, zawiera:

- 1) imię, nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL kandydata, a w przypadku braku numeru PESEL - serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) imiona i nazwiska rodziców kandydata;
- 3) adres poczty elektronicznej i numery telefonów rodziców kandydata - o ile je posiadają.

2. Do zgłoszenia dołącza się oświadczenie o miejscu zamieszkania rodziców kandydata i kandydata.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie

falszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Art. 152. [Wzory wniosków lub zgłoszeń]

Organ prowadzący publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w publicznych szkołach podstawowych, publiczne inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły lub publiczne placówki może określić wzór wniosku lub wzór zgłoszenia, o których mowa w art. 150 i art. 151.

Art. 153. [Termin postępowań rekrutacyjnych; deklaracja o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego, uczestnictwa w zajęciach, pobytu w bursie lub internacie]

1. Postępowanie rekrutacyjne do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych i publicznych innych form wychowania przedszkolnego przeprowadza się co roku na kolejny rok szkolny na wolne miejsca w publicznym przedszkolu, w oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub w publicznej innej formie wychowania przedszkolnego.

2. Rodzice dzieci przyjętych do danego publicznego przedszkola, danego oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub danej publicznej innej formy wychowania przedszkolnego corocznie składają na kolejny rok szkolny deklarację o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego w tym przedszkolu, tym oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub tej innej formie wychowania przedszkolnego, w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego, określony zgodnie z art. 154 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 6.

3. Postępowanie rekrutacyjne na zajęcia organizowane przez publiczne placówki oświatowo-wychowawcze oraz postępowanie rekrutacyjne do publicznych placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania przeprowadza się odpowiednio na wolne miejsca na dane zajęcia organizowane przez publiczną placówkę oświatowo-wychowawczą lub na wolne miejsca w publicznej placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

4. Rodzice dzieci lub pełnoletni uczestnicy kontynuujący udział w zajęciach organizowanych przez publiczną placówkę oświatowo-wychowawczą oraz rodzice dzieci lub osoby pełnoletnie przyjęte do publicznej placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania składają odpowiednio deklarację o kontynuowaniu uczestnictwa w zajęciach, na które dziecko zostało przyjęte, lub kontynuowaniu pobytu w publicznej placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego, ustalony zgodnie z ust. 5.

5. Dyrektor publicznej placówki oświatowo-wychowawczej albo publicznej placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala i podaje do publicznej wiadomości terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego, w tym terminy składania dokumentów.

6. Deklarację o kontynuowaniu pobytu w publicznej placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom szkół artystycznych w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, o której mowa w ust. 4, mogą złożyć rodzice ucznia szkoły artystycznej albo pełnoletni uczeń takiej szkoły, który w danym roku kalendarzowym nie ukończy 19. roku życia. Uczeń szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne może złożyć taką deklarację w każdym roku szkolnym, aż do roku poprzedzającego rok zakończenia nauki w szkole.

Art. 154. [Określenie terminów postępowania rekrutacyjnego i uzupełniającego; ogłoszenie kryteriów branych pod uwagę w postępowaniach]

1. Terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminy składania dokumentów, do:

1) publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, klas I publicznych szkół podstawowych, a także klas wyższych niż klasa I publicznych szkół i oddziałów, o których mowa w art. 137 ust. 1, oraz oddziałów dwujęzycznych, o których mowa w art. 139 ust. 1 - określa do końca stycznia organ prowadzący odpowiednio publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego lub publiczną szkołę podstawową;

2) publicznych szkół podstawowych dla dorosłych, klas I publicznych szkół ponadpodstawowych, klas wstępnych, o których mowa w art. 25 ust. 3, i na semestr pierwszy klas I publicznych branżowych szkół II stopnia i publicznych szkół policealnych - określa do końca stycznia właściwy kurator oświaty.

2. Dyrektor publicznej szkoły do końca lutego, a w przypadku publicznych szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu lutego - do końca września, podaje do publicznej wiadomości szczegółowy termin:

1) przeprowadzenia sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, o którym mowa w art. 134 ust. 5 i art. 135 ust. 7, oraz termin podania do publicznej wiadomości listy kandydatów zawierającej imiona i nazwiska kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik tego sprawdzianu,

2) przeprowadzenia sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, o którym mowa w art. 136 ust. 2 oraz termin podania do publicznej wiadomości listy kandydatów zawierającej imiona i nazwiska kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik tego sprawdzianu,

3) przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 141 ust. 6

- biorąc pod uwagę terminy określone przez właściwego kuratora oświaty zgodnie z ust. 1 pkt 2.

3. Organ prowadzący publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego lub publiczną szkołę podstawową do końca stycznia podaje do publicznej wiadomości kryteria brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym oraz dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełnienia tych kryteriów, a także liczbę punktów możliwą do uzyskania za poszczególne kryteria, zgodnie z art. 131 ust. 4-6 i art. 133 ust. 2 i 3.

4. Dyrektor publicznej szkoły do końca lutego, a w przypadku publicznych szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu lutego - do końca września, podaje do publicznej wiadomości odpowiednio informację o:

1) języku obcym, który jest językiem nauczania albo drugim językiem nauczania w danej szkole, oddziale lub klasie, o których mowa w art. 138 ust. 1 i 4, art. 139 ust. 1 i art. 140 ust. 1 i 2;

2) sporcie, w którym odbywa się szkolenie sportowe w danej szkole lub danym oddziale, o których mowa w art. 137 ust. 1 i 4;

3) obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, o których mowa w art. 134 ust. 2 pkt 2, art. 135 ust. 4 pkt 1, art. 137 ust. 6 pkt 2, art. 139 ust. 2 pkt 2, art. 140 ust. 3 pkt 3 i art. 143 ust. 3 pkt 2, z których oceny wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej albo branżowej szkoły I stopnia będą brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1, art. 137 ust. 4, art. 138 ust. 4, art. 139 ust. 1, art. 140 ust. 1 i 2 oraz art. 143 ust. 1.

5. W przypadku nowo tworzonych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i publicznych szkół terminy oraz informacje, o których mowa w ust. 2-4, należy podać do publicznej wiadomości nie później niż do dnia rozpoczęcia składania wniosków o przyjęcie odpowiednio do nowo tworzonych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego lub publicznych szkół, a także oddziałów przedszkolnych w nowo tworzonych publicznych szkołach podstawowych, w postępowaniu rekrutacyjnym albo postępowaniu uzupełniającym, ustalonego zgodnie z ust. 1.

6. W przypadku wystąpienia na danym terenie stanu nadzwyczajnego, w szczególności sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu obywateli, uniemożliwiającego przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego lub postępowania uzupełniającego w terminach określonych w ust. 1-5, dyrektor przedszkola lub szkoły, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminy składania dokumentów, oraz szczegółowe terminy, o których mowa w ust. 2 i 5, i podaje je do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w widocznym miejscu w siedzibie przedszkola lub szkoły oraz na jej stronie internetowej.

7. Dyrektor publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala i podaje do publicznej wiadomości terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego na kwalifikacyjne kursy zawodowe, w tym terminy składania dokumentów.

8. Dyrektor publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4, prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, ustala i podaje do publicznej wiadomości terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego na pozaszkolne formy kształcenia, w tym terminy składania dokumentów.

9. W przypadku publicznych branżowych szkół II stopnia, publicznych szkół policealnych oraz publicznych szkół dla dorosłych komisja rekrutacyjna, w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, rozpatruje w postępowaniu uzupełniającym wniosek kandydata złożony po terminie określonym zgodnie z ust. 1 pkt 2, jeżeli szkoła nadal dysponuje wolnymi miejscami.

Art. 155. [Dane o dziecku przekazywane placówce]

W celu zapewnienia dziecku podczas pobytu w publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, publicznej szkole i publicznej placówce, o której mowa w art. 2 pkt 8, odpowiedniej opieki, odżywiania oraz metod opiekuńczo-wychowawczych rodzic dziecka przekazuje dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki uznane przez niego za istotne dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka.

Art. 156. [Limit wniosków o przyjęcie do przedszkola lub szkoły]

1. Wniosek, o którym mowa w art. 149, może być złożony do nie więcej niż trzech wybranych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół, chyba że organ prowadzący dopuści możliwość składania wniosku do więcej niż trzech wybranych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół.
2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, określa się kolejność wybranych publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego albo publicznych szkół w porządku od najbardziej do najmniej preferowanych.

Art. 157. [Komisja rekrutacyjna]

1. Postępowanie rekrutacyjne do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana przez dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki. Dyrektor wyznacza przewodniczącego komisji rekrutacyjnej.
2. Do zadań komisji rekrutacyjnej należy w szczególności:
  - 1) ustalenie wyników postępowania rekrutacyjnego i podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych, o której mowa w art. 158 ust. 1;
  - 2) ustalenie i podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych, o której mowa w art. 158 ust. 3;
  - 3) przeprowadzenie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, prób sprawności fizycznej, sprawdzianu predyspozycji językowych, sprawdzianu kompetencji językowych, badania przydatności, sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie, egzaminu wstępnego lub badania uzdolnień kierunkowych - w przypadkach, o których mowa w art. 134 ust. 5, art. 135 ust. 7, art. 136 ust. 2, art. 137 ust. 1 pkt 3, art. 138 ust. 1 i 4, art. 139 ust. 1 pkt 2, art. 140 ust. 1 i 2, art. 142 ust. 4, art. 143 ust. 1 pkt 4 i art. 144 ust. 2;
  - 4) przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 141 ust. 6;
  - 5) sporządzenie protokołu postępowania rekrutacyjnego.

Art. 158. [Wyniki postępowania rekrutacyjnego; odwołanie od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej]

1. Wyniki postępowania rekrutacyjnego podaje się do publicznej wiadomości w formie listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych, zawierającej imiona i nazwiska kandydatów oraz informację o zakwalifikowaniu albo niezakwalifikowaniu kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy.
2. Komisja rekrutacyjna przyjmuje kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy, jeżeli w wyniku postępowania rekrutacyjnego kandydat został zakwalifikowany oraz złożył wymagane dokumenty.
3. Komisja rekrutacyjna podaje do publicznej wiadomości listę kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy. Lista zawiera imiona i nazwiska kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych lub informację o liczbie wolnych miejsc.
4. Listy, o których mowa w ust. 1 i 3, podaje się do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w widocznym miejscu w siedzibie danego publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły lub publicznej placówki. Listy zawierają imiona i nazwiska kandydatów uszeregowane w kolejności alfabetycznej oraz najniższą liczbę punktów, która uprawnia do przyjęcia.
5. Dzień podania do publicznej wiadomości listy, o której mowa w ust. 3, jest określany w formie adnotacji umieszczonej na tej liście, opatrzonej podpisem przewodniczącego komisji rekrutacyjnej.
6. W terminie 7 dni od dnia podania do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych, rodzic kandydata lub kandydat pełnoletni może wystąpić do komisji rekrutacyjnej z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia odmowy przyjęcia kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kwalifikacyjny kurs zawodowy lub na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.
7. Uzasadnienie sporządza się w terminie 5 dni od dnia wystąpienia przez rodzica kandydata lub kandydata pełnoletniego z wnioskiem, o którym mowa w ust. 6. Uzasadnienie zawiera przyczyny odmowy przyjęcia, w tym najniższą liczbę punktów, która uprawniała do przyjęcia, oraz liczbę punktów, którą kandydat uzyskał w postępowaniu rekrutacyjnym.
8. Rodzic kandydata lub kandydat pełnoletni może wnieść do dyrektora publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki odwołanie od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania uzasadnienia.
9. Dyrektor publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki rozpatruje

odwołanie od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej, o którym mowa w ust. 8, w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania. Na rozstrzygnięcie dyrektora danego publicznego przedszkola, publicznej szkoły lub publicznej placówki służy skarga do sądu administracyjnego.

10. Listy, o których mowa w ust. 1 i 3, podane do publicznej wiadomości, są publikowane nie dłużej niż do czasu upłynięcia terminów, o których mowa w ust. 6-8, w postępowaniu rekrutacyjnym lub postępowaniu uzupełniającym przeprowadzanego w danym roku kalendarzowym.

Art. 159. [Postępowanie rekrutacyjne w przypadku nowo utworzonych placówek]

1. Postępowanie rekrutacyjne:

1) do nowo tworzonego publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły lub publicznej placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, a także oddziału przedszkolnego w nowo tworzonej publicznej szkole podstawowej,

2) na zajęcia rozwijające zainteresowania lub rozwijające uzdolnienia organizowane w nowo tworzonej publicznej placówce oświatowo-wychowawczej,

3) na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy, prowadzone odpowiednio w nowo tworzonej publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym centrum, o których mowa w art. 2 pkt 4

- przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana w innym publicznym przedszkolu, publicznej szkole, publicznej placówce lub publicznym centrum, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, prowadzonych przez ten sam organ prowadzący i wskazanych przez ten organ.

2. Jeżeli osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, która tworzy publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, nie prowadzi innego publicznego przedszkola, publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, postępowanie rekrutacyjne, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza komisja rekrutacyjna powołana przez organ prowadzący.

3. Czynności dyrektora w postępowaniu rekrutacyjnym, o którym mowa w:

1) ust. 1 - wykonuje dyrektor publicznego przedszkola, publicznej szkoły, publicznej placówki lub publicznego centrum, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8, w których została powołana komisja rekrutacyjna przeprowadzająca to postępowanie rekrutacyjne, w uzgodnieniu z organem prowadzącym nowo tworzone publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczne centrum;

2) ust. 2 - wykonuje osoba upoważniona przez organ prowadzący nowo tworzone publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, publiczną szkołę, publiczną placówkę lub publiczne centrum, o których mowa w art. 2 pkt 3, 4 i 8.

Art. 160. [Przechowywanie danych osobowych kandydatów i dokumentacji postępowania rekrutacyjnego]

1. Dane osobowe kandydatów zgromadzone w celach postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentacja postępowania rekrutacyjnego są przechowywane nie dłużej niż do końca okresu, w którym uczeń korzysta z wychowania przedszkolnego w danym publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego albo uczęszcza do danej publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy.
2. Dane osobowe kandydatów nieprzyjętych zgromadzone w celach postępowania rekrutacyjnego są przechowywane w publicznym przedszkolu, publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, publicznej szkole lub publicznej placówce, które przeprowadzały postępowanie rekrutacyjne, przez okres roku, chyba że na rozstrzygnięcie dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki została wniesiona skarga do sądu administracyjnego i postępowanie nie zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

Art. 161. [Postępowanie uzupełniające]

1. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, publiczna inna forma wychowania przedszkolnego, publiczna szkoła lub publiczna placówka nadal dysponuje wolnymi miejscami, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki przeprowadza postępowanie uzupełniające.
2. Postępowanie uzupełniające powinno zakończyć się do końca sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, na który jest przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne.
3. Do postępowania uzupełniającego przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio.

Art. 162. [Delegacja ustawowa - kryteria rekrutacji]

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przeliczania na punkty poszczególnych kryteriów, o których mowa w art. 134 ust. 2 pkt 1-4, art. 135 ust. 4 pkt 1 i 2, art. 137 ust. 6, art. 138 ust. 4, art. 139 ust. 2 pkt 2 i 3, art. 140 ust. 3 pkt 1 i 3-5 i art. 143 ust. 3, uwzględniając konieczność zapewnienia przyjmowania kandydatów do wybranych szkół na równych i przejrzystych zasadach oceny ich wiedzy, umiejętności i osiągnięć;
- 2) sposób ustalania punktacji w przypadku osób zwolnionych z obowiązku przystąpienia odpowiednio do egzaminu ósmoklasisty lub do danego przedmiotu objętego egzaminem ósmoklasisty, uwzględniając rodzaje obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których oceny są przeliczane na punkty;
- 3) skład i szczegółowe zadania komisji rekrutacyjnej, o której mowa w art. 157, oraz szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, uwzględniając konieczność zapewnienia bezstronnego wykonywania zadań przez komisję rekrutacyjną, dokonania weryfikacji spełnienia przez kandydata warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym oraz właściwego dokumentowania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego.

Art. 163. [Wyłączenie stosowania przepisów o rekrutacji do szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych]

1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49.

2. Warunki i tryb przyjmowania do szkół, o których mowa w ust. 1, określają przepisy wydane na podstawie art. 112 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1313, 1592 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 730).

Art. 164. ¹⁷⁶ [Przechodzenie ucznia z jednego typu publicznej szkoły lub szkoły niepublicznej do innego typu publicznej szkoły]

1. W przypadku przechodzenia ucznia ze:

1) szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej - do szkoły publicznej innego typu,

2) szkoły publicznej lub szkoły niepublicznej - do szkoły publicznej tego samego typu

– o przyjęciu ucznia do danej szkoły decyduje dyrektor szkoły; przepis art. 130 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Uczeń przechodzący ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej, niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, do szkoły publicznej innego typu albo szkoły publicznej tego samego typu, o której mowa w ust. 1, jest przyjmowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr szkoły publicznej innego typu albo tego samego typu, po dokonaniu oceny zakresu kształcenia zrealizowanego w szkole, do której uczeń uczęszczał, na podstawie kopii arkusza ocen ucznia, poświadczonej za zgodność z oryginałem przez dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszczał, lub na podstawie zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7.

3. W przypadku przechodzenia ucznia ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, jednego typu do szkoły publicznej innego typu można przeprowadzić egzamin klasyfikacyjny. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

4. Uczeń niepublicznej szkoły artystycznej nieposiadającej uprawnień publicznej szkoły artystycznej jest przyjmowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr szkoły publicznej po zdaniu egzaminów klasyfikacyjnych. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się zgodnie z art. 44l ustawy o systemie oświaty i przepisami wydanymi na podstawie art. 44zb ustawy o systemie oświaty.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki przechodzenia ucznia szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej - do szkoły publicznej innego typu albo szkoły publicznej tego samego typu, o którym mowa w ust. 1,

2) przypadki, w których uczeń szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej - może być przyjęty do szkoły publicznej innego typu do klasy programowo wyższej, a w przypadku branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych - na semestr programowo wyższy, niż to wynika z kopii arkusza ocen ucznia lub zaświadczenia o przebiegu nauczania ucznia, o których mowa w ust. 2

– uwzględniając potrzebę uzupełnienia różnic programowych przez uczniów, w tym kontynuowania nauki języka obcego nowożytnego.

Rozdział 7

Kształcenie osób przybywających z zagranicy

Art. 165. [Prawo cudzoziemców do nauki szkolnej]

1. Osoby niebędące obywatelami polskimi korzystają z nauki i opieki w publicznych przedszkolach lub publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, a także w niepublicznych przedszkolach, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, oddziałach przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, i niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, a podlegające obowiązkowi szkolnemu, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach podstawowych, publicznych szkołach artystycznych oraz w publicznych placówkach, w tym placówkach artystycznych, na warunkach dotyczących obywateli polskich.

2. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi nauki, korzystają z nauki i opieki w publicznych szkołach ponadpodstawowych na warunkach dotyczących obywateli polskich do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

3. ¹⁷⁷ Na warunkach dotyczących obywateli polskich z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych branżowych szkołach II stopnia, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych korzystają:

1) obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, a także członkowie ich rodzin posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu;

2) osoby pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji;

3) osoby, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) osoby posiadające ważną Kartę Polaka;

5) osoby, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych;

6) osoby, którym nadano status uchodźcy, oraz członkowie ich rodzin;

7) osoby posiadające zgodę na pobyt tolerowany;

- 8) osoby, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych, oraz członkowie ich rodzin;
  - 9) osoby, którym udzielono ochrony uzupełniającej, oraz członkowie ich rodzin;
  - 10) osoby korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 11) osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
  - 12) osoby, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznością, o której mowa w art. 127, art. 159 ust. 1, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107, 138 i 771);
  - 13) osoby, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz członkowie ich rodzin;
  - 14) osoby, które posiadają kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Za członków rodzin osób, o których mowa w ust. 3:
- 1) pkt 1 - uważa się osoby, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 293);
  - 2) pkt 6, 8, 9 i 13 - uważa się małżonka oraz małoletnie dzieci tych osób niepozostające w związku małżeńskim i będące na ich utrzymaniu, a w przypadku małoletnich osób, o których mowa w pkt 6 i 9, także ich wstępnego w linii prostej lub osobę pełnoletnią odpowiedzialną za małoletniego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Osoby niebędące obywatelami polskimi niewymienione w ust. 3 mogą korzystać z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych:
- 1) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
  - 2) jako stypendyści otrzymujący stypendium przyznane przez organ prowadzący szkołę lub placówkę, przez dyrektora szkoły lub placówki;
  - 3) na warunkach odpłatności.
6. Wysokość odpłatności za korzystanie z nauki w publicznych szkołach, placówkach i kolegiach pracowników służb społecznych oraz za kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o której mowa w ust. 5 pkt 3, oraz sposób wnoszenia opłat ustala organ prowadzący, uwzględniając przewidywane koszty kształcenia lub koszty udzielanych świadczeń oraz możliwość całkowitego lub częściowego zwolnienia z tej odpłatności.
7. Osoby niebędące obywatelami polskimi, podlegające obowiązkowi szkolnemu lub

obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego. Dodatkową naukę języka polskiego dla tych osób organizuje organ prowadzący szkołę.

8. Osoby, o których mowa w ust. 7, mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły. Pomocy tej udziela się nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

9. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 7, przysługuje także osobom będącym obywatelami polskimi, podlegającym obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki; osoby te korzystają z uprawnienia, o którym mowa w ust. 7, nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

10. Osoby, o których mowa w ust. 7 i 9, mogą korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy.

11. Dla osób, o których mowa w ust. 7 i 9, które wymagają dostosowania procesu kształcenia do ich potrzeb i możliwości edukacyjnych, a także dostosowania formy organizacyjnej wspomagającej efektywność ich kształcenia, organ prowadzący szkołę może zorganizować oddział przygotowawczy w szkole, w której te osoby realizują naukę zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego.

12. ¹⁷⁸ Do oddziału przygotowawczego, na wniosek rodzica, za zgodą organu prowadzącego szkołę, w której utworzono ten oddział, w ramach posiadanych środków, mogą uczęszczać uczniowie innej szkoły, z uwzględnieniem przepisów art. 39 ust. 2-4a.

13. Okres nauki ucznia w oddziale przygotowawczym trwa do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych w roku szkolnym, w którym uczeń został zakwalifikowany do oddziału przygotowawczego, z tym że okres ten w zależności od postępów w nauce ucznia i jego potrzeb edukacyjnych może zostać skrócony albo przedłużony, nie dłużej niż o jeden rok szkolny.

14. ¹⁷⁹ Oddziału przygotowawczego nie organizuje się w szkołach artystycznych, szkołach specjalnych, szkołach sportowych, szkołach mistrzostwa sportowego, szkołach dla dorosłych, szkołach policealnych i branżowych szkołach II stopnia.

15. Dla osób niebędących obywatelami polskimi, podlegających obowiązkowi szkolnemu, placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca w Polsce albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i za zgodą organu prowadzącego, naukę języka i kultury kraju pochodzenia. Szkoła udostępnia nieodpłatnie pomieszczenia i pomoce dydaktyczne.

16. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół, w tym szkół artystycznych, placówek oraz na kształcenie ustawiczne w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych osób niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli polskich, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także rodzaje dokumentów

potwierdzających poziom wykształcenia i stan zdrowia tych osób oraz sposób kwalifikowania do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr, uwzględniając odpowiednio warunki i tryb przyjmowania, o których mowa w rozdziale 6, a także uwzględniając brak znajomości języka polskiego przez kandydata lub brak możliwości przedłożenia przez kandydata dokumentów stwierdzających ukończenie za granicą szkoły lub kolejnego etapu edukacji;

2) warunki tworzenia, organizacji oraz działania oddziału przygotowawczego, o którym mowa w ust. 11, uwzględniając dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów, w szczególności poprzez odpowiednią organizację zajęć dydaktycznych oraz naukę języka polskiego;

3) sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego i dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania, o których mowa w ust. 7, 9 i 10, a także sposób organizacji nauki języka i kultury kraju pochodzenia, o której mowa w ust. 15, z uwzględnieniem wymiaru godzin zajęć i minimalnej liczby osób, dla których organizuje się naukę języka i kultury kraju pochodzenia;

4) wysokość stypendium dla osób, o których mowa w ust. 5 pkt 1, oraz przypadki, w których stypendium może być obniżone lub zawieszona, biorąc pod uwagę wysokość stypendium Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 90k ustawy o systemie oświaty.

Art. 166. [Wskazanie innej szkoły jako miejsca realizacji obowiązku szkolnego]

1. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi, jeżeli przyjęcie osób, o których mowa w art. 165 ust. 7 i 9, podlegających obowiązkowi szkolnemu wymaga przeprowadzenia zmian organizacyjnych pracy szkoły, w której obwodzie te osoby mieszkają, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkołę podstawową może wskazać jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego:

1) inną publiczną szkołę podstawową prowadzoną przez tę jednostkę samorządu terytorialnego;

2) publiczną szkołę podstawową prowadzoną przez inną jednostkę samorządu terytorialnego, po zawarciu porozumienia z tą jednostką samorządu terytorialnego.

2. W przypadku braku możliwości wskazania jako miejsca realizacji obowiązku szkolnego szkół, o których mowa w ust. 1, na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej szkołę podstawową, w której obwodzie mieszkają osoby, o których mowa w art. 165 ust. 7 i 9, kurator oświaty wskazuje szkołę podstawową, w której te osoby będą realizować obowiązek szkolny.

3. ¹⁸⁰ W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, przepisów art. 130 ust. 2 i 5 nie stosuje się, a przepisy art. 39 ust. 2-4a stosuje się odpowiednio.

Art. 167. [Wspieranie międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży]

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wspierać działania z zakresu międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży, w tym poprzez ich dofinansowanie, z uwzględnieniem rocznych i wieloletnich planów współpracy zagranicznej ministra

właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Rozdział 8

Szkoły i placówki niepubliczne

Art. 168. [Założenie szkoły lub placówki niepublicznej]

1. Osoby prawne i osoby fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązującą do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek.
2. ¹⁸¹ Osoby prawne i osoby fizyczne mogą zakładać niepubliczne szkoły artystyczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez specjalistyczną jednostkę nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1.
3. ¹⁸² Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może powierzyć specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, wydawanie decyzji, o których mowa w art. 176 ust. 4 i art. 179.
4. ¹⁸³ Zgłoszenie do ewidencji zawiera:
  - 1) oznaczenie osoby zamierzającej prowadzić szkołę lub placówkę, jej miejsca zamieszkania lub siedziby;
  - 2) ¹⁸⁴ określenie odpowiednio typu lub rodzaju szkoły lub placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - nazw zawodów, w których szkoła będzie kształcić, zgodnych z nazwami zawodów określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego albo w klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego;
  - 2a) ¹⁸⁵ w przypadku szkoły podstawowej lub liceum ogólnokształcącego - informację, czy szkoła jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży czy dla dorosłych;
  - 2b) ¹⁸⁶ w przypadku szkoły podstawowej - informację, czy w szkole będzie zorganizowany oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne;
  - 3) ¹⁸⁷ wskazanie adresu siedziby szkoły lub placówki oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, jeżeli ich utworzenie jest przewidywane, przy czym inne lokalizacje muszą znajdować się na terenie jednostki samorządu terytorialnego dokonującej wpisu do ewidencji, a w przypadku szkoły artystycznej na terenie tej samej miejscowości, a także informację o warunkach lokalowych zapewniających:
    - a) możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych,
    - b) realizację innych zadań statutowych,
    - c) ¹⁸⁸ w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej - możliwość realizacji praktycznej nauki zawodu,
    - d) bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy, spełniające wymagania określone w przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisach o ochronie środowiska, przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przepisach techniczno-budowlanych i przepisach o ochronie przeciwpożarowej; spełnienie tych wymagań potwierdza się przez dołączenie do

zgłoszenia odpowiednio pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz pozytywnej opinii komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej;

4) statut szkoły lub placówki;

5) dane dotyczące kwalifikacji pracowników pedagogicznych i dyrektora, przewidzianych do zatrudnienia w szkole lub placówce;

6) ¹⁸⁹ zobowiązanie do przestrzegania wymagań określonych odpowiednio w:

a) art. 14 ust. 3 - w przypadku szkoły niepublicznej niebędącej szkołą artystyczną,

b) art. 14 ust. 4 - w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, której z dniem rozpoczęcia działalności mają być nadane uprawnienia publicznej szkoły artystycznej;

6a) ¹⁹⁰ w przypadku szkoły, o której mowa w art. 178 ust. 1 - informację o zgodzie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na założenie lub prowadzenie szkoły niepublicznej, która nie spełnia warunków określonych w art. 14 ust. 3;

7) dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej.

4a. Osoba fizyczna składająca zgłoszenie do ewidencji, o którym mowa w ust. 4, może dołączyć do wniosku pisemne oświadczenie wskazujące osobę fizyczną lub osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego, która przejmie prowadzenie szkoły lub placówki w przypadku zgonu osoby składającej zgłoszenie. Oświadczenie zawiera zgodę osoby fizycznej albo osoby prawnej, która ma przejąć prowadzenie szkoły lub placówki niepublicznej.

4b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4a, może zostać złożone przez osobę fizyczną również po uzyskaniu wpisu do ewidencji.

5. ¹⁹¹ Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. a, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodach, dla których zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, ministrem właściwym jest minister właściwy do spraw zdrowia - także opinię tego ministra o spełnieniu wymagań określonych w art. 14 ust. 3.

5a. ¹⁹² Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. a, prowadząca kształcenie zawodowe, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

5b. ¹⁹³ Szkołę, o której mowa w art. 178 ust. 1, wpisuje się do ewidencji na podstawie zgody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

6. Szkoła, o której mowa w ust. 4 pkt 6 lit. b, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli organ, o którym mowa w ust. 2, stwierdzi spełnianie wymagań określonych w art. 14 ust. 4 oraz jeżeli osoba zgłaszająca szkołę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty o spełnieniu wymagań określonych w art. 14 ust. 4 w zakresie kształcenia ogólnego.

7. Niepubliczna placówka, o której mowa w art. 2 pkt 7, może zostać wpisana do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca tę placówkę do ewidencji przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty o spełnieniu wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 123

ust. 1 pkt 1.

8. Niepubliczny młodzieżowy ośrodek wychowawczy może zostać wpisany do ewidencji, jeżeli osoba zgłaszająca ten ośrodek do ewidencji przedstawi ponadto opinię instytucji odpowiedzialnej za wskazywanie staroście ośrodka, do którego ma być skierowany nieletni, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969), z której wynika, że istnieje zapotrzebowanie na miejsca w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych.

9. Organ, o którym mowa w ust. 1, dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia oraz z urzędu doręcza zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazuje właściwemu kuratorowi oświaty oraz organowi podatkowemu.

10. ¹⁹⁴ Podmiot, o którym mowa w ust. 2, dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia oraz z urzędu doręcza zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a kopię zaświadczenia przekazuje organowi podatkowemu, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne również właściwemu kuratorowi oświaty.

11. Zaświadczenie o wpisie do ewidencji, o którym mowa w ust. 9 i 10, zawiera:

- 1) ¹⁹⁵ nazwę organu lub podmiotu, który dokonał wpisu do ewidencji szkoły lub placówki;
- 2) datę i numer wpisu do ewidencji;
- 3) ¹⁹⁶ nazwę oraz odpowiednio typ lub rodzaj szkoły lub placówki;
- 4) osobę prawną lub fizyczną prowadzącą szkołę lub placówkę;
- 5) ¹⁹⁷ adres szkoły lub placówki oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, jeżeli ich utworzenie zostało przewidziane;
- 6) ¹⁹⁸ w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej - nazwy zawodów, w których kształci szkoła;
- 6a) ¹⁹⁹ w przypadku szkoły artystycznej - nazwy zawodów oraz nazwy specjalności lub specjalizacji, w których kształci szkoła;
- 7) w przypadku niepublicznego przedszkola, niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego - informację o otrzymywaniu dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1 lub art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

12. ²⁰⁰ Organ lub podmiot, o których mowa w ust. 1 i 2, wydają decyzje o odmowie wpisu do ewidencji, jeżeli:

- 1) zgłoszenie nie zawiera danych wymienionych w ust. 4 albo podane w nim dane są błędne i mimo wezwania nie zostało uzupełnione albo poprawione w wyznaczonym terminie;
- 2) statut szkoły lub placówki jest sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony.

13. ²⁰¹ Osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest obowiązana zgłosić organowi lub podmiotowi, o których mowa w ust. 1 i 2, w ciągu 14 dni zmiany w danych zawartych w zgłoszeniu, powstałe po wpisie do ewidencji. Przepisy ust. 4-12 stosuje się odpowiednio.

14. W przypadku zmiany organu prowadzącego szkołę lub placówkę wniosek o zmianę danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, składa, nie później niż na miesiąc przed planowanym dniem zmiany organu prowadzącego, osoba dotychczas prowadząca szkołę lub placówkę. W przypadku zgonu osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę wniosek składa osoba, która została wskazana w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 4a lub 4b, w terminie 14 dni od dnia zgonu. Zmiana organu prowadzącego następuje z dniem dokonania wpisu tej zmiany do ewidencji. Przepisy ust. 4 pkt 1 i 4 oraz ust. 9-12 stosuje się odpowiednio.

15. Organ lub podmiot właściwy do dokonania wpisu do ewidencji może wyrazić zgodę na złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 14, w innym terminie niż określony w tym przepisie.

16. ²⁰² Organ lub podmiot, o których mowa w ust. 1 i 2, podają do publicznej wiadomości wykaz szkół i placówek niepublicznych, zawierający dane, o których mowa w ust. 11 pkt 3 i 5. Podmiot, o którym mowa w ust. 2, w wykazie uwzględnia także informację o posiadaniu przez niepubliczną szkołę artystyczną uprawnień publicznej szkoły artystycznej.

Art. 169. [Wykreślenie wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych]

1. Wpis do ewidencji podlega wykreśleniu w przypadkach:

- 1) niepodjęcia działalności przez szkołę lub placówkę w terminie wskazanym w zgłoszeniu do ewidencji;
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego osobie fizycznej, prowadzącej szkołę lub placówkę, prowadzenia działalności oświatowej;
- 3) ²⁰³ stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki lub organu prowadzącego tę szkołę lub placówkę jest niezgodna z przepisami niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutem, w szczególności:
  - a) nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, albo
  - b) nie są spełnione warunki funkcjonowania szkoły określone zgodnie z art. 178 ust. 4 - jeżeli szkoła lub placówka lub osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o którym mowa w art. 180 ust. 2;
- 4) dokonania wpisu z naruszeniem prawa;
- 5) zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

2. Wykreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji, w terminie określonym w decyzji i jest równoznaczne z likwidacją szkoły lub placówki.

3. ²⁰⁴ W przypadku wykreślenia z ewidencji, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, organ lub podmiot, o których mowa w art. 168 ust. 1 albo 2, powiadamiają o wykreśleniu szkoły odpowiednio ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. ²⁰⁵ W przypadku wykreślenia z ewidencji, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przepisy art. 172 ust. 4 i 5, stosuje się odpowiednio.

Art. 170. [Stosunek do przepisów o działalności gospodarczej]

1. Prowadzenie szkoły lub placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, oraz innej formy wychowania przedszkolnego nie jest działalnością gospodarczą.
2. Działalność oświatowa nieobejmująca prowadzenia szkoły, placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, lub innej formy wychowania przedszkolnego może być podejmowana na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212).
3. Podmiot prowadzący działalność oświatową, o której mowa w ust. 2, jest obowiązany poinformować osobę korzystającą z tej działalności, a w przypadku osoby niepełnoletniej - jej rodziców, że działalność ta nie stanowi prowadzenia szkoły, placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, lub innej formy wychowania przedszkolnego.

Art. 171. [Obowiązek zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w przypadku działalności oświatowej innej niż prowadzenie szkoły lub placówki]

Podmiot prowadzący działalność oświatową, o której mowa w art. 170 ust. 2, jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki osobom korzystającym z tej działalności, w szczególności opiekę nad osobami niepełnoletnimi.

Art. 172. [Statut i procedura likwidacji szkoły lub placówki niepublicznej]

1. Szkoła lub placówka działa na podstawie statutu nadanego przez osobę prowadzącą.
2. Statut szkoły lub placówki powinien określać:
  - 1) nazwę, typ szkoły lub cel placówki oraz ich siedzibę i zadania;
  - 2) osobę prowadzącą szkołę lub placówkę;
  - 3) organy szkoły lub placówki oraz zakres ich zadań;
  - 4) organizację szkoły lub placówki;
  - 4a) ²⁰⁶ w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych:
    - a) nazwę zawodu lub zawodów, w których kształci szkoła,
    - b) organizację zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia zawodowego, w tym organizację praktycznej nauki zawodu,
    - c) organizację kształcenia ogólnego i zawodowego dla pracowników młodocianych - jeżeli szkoła takie kształcenie prowadzi;
  - 4b) ²⁰⁷ w przypadku szkół artystycznych:
    - a) nazwy zawodów oraz nazwy specjalności lub specjalizacji, w których kształci szkoła,
    - b) organizację zajęć edukacyjnych;
  - 4c) ²⁰⁸ szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów;
  - 4d) ²⁰⁹ formę kształcenia - w przypadku szkoły dla dorosłych, branżowej szkoły II stopnia, szkoły policealnej;
  - 5) ²¹⁰ prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów szkoły lub placówki, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły lub placówki, a

także tryb składania skarg w przypadku naruszenia praw uczniów;

6) sposób uzyskiwania środków finansowych na działalność szkoły lub placówki;

7) zasady przyjmowania uczniów do szkoły lub placówki - z tym że statut uwzględnia warunki, o których mowa w:

a) art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1 i 2, art. 136 ust. 1 i art. 150 ust. 2 pkt 4 lit. e-fc - w przypadku szkoły ponadpodstawowej, w tym dwujęzycznej, sportowej i mistrzostwa sportowego,

b) art. 141 ust. 1, 6 i 7 - w przypadku szkół dla dorosłych;

8) ²¹¹ w przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej - także zasady przeprowadzania sprawdzianu uzdolnień, predyspozycji lub praktycznych umiejętności niezbędnych do podjęcia kształcenia w danej szkole artystycznej, danym zawodzie, specjalności lub specjalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 4 pkt 3;

9) w przypadku ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 7 - wysokość opłat wnoszonych przez wychowanka ośrodka za pobyt i wyżywienie, termin i sposób wnoszenia tych opłat, jeżeli ośrodek pobiera opłaty.

3. Przepisy ust. 2 pkt 5 i 6 oraz art. 102 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do statutu niepublicznego przedszkola i oddziału przedszkolnego w niepublicznej szkole podstawowej, z tym że czas pracy niepublicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych ustala organ prowadzący.

4. Osoba prowadząca szkołę lub placówkę może ją zlikwidować z końcem roku szkolnego. W tym przypadku osoba prowadząca szkołę lub placówkę jest obowiązana co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić o zamiarze i przyczynach likwidacji: rodziców uczniów, organ, o którym mowa w art. 168 ust. 1 i 2, oraz gminę, na której terenie jest położona szkoła lub placówka.

5. Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej szkoły przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji. Po zakończeniu likwidacji wpis do ewidencji ulega wykreśleniu.

Art. 172a. [Stosowanie do szkół niepublicznych prowadzących kształcenie zawodowe przepisów o ustalaniu zawodów, w których kształci szkoła]

Przepis art. 68 ust. 7-7d stosuje się do szkół niepublicznych prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem niepublicznych szkół artystycznych.

Art. 173. [Stołówki szkolne w szkołach niepublicznych; wyposażenie przedszkoli niepublicznych]

1. Przepisy art. 106 ust. 1-3, 5 i 6 stosuje się odpowiednio do szkół niepublicznych.

2. Przepisy art. 108 stosuje się do przedszkoli niepublicznych.

Art. 174. [Odpowiednie stosowanie przepisów do placówek niepublicznych]

1. Do niepublicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7 i 8, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1, z wyjątkiem przepisów określających wysokość i zasady odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach.

2. Niepubliczne młodzieżowe ośrodki wychowawcze mogą pobierać opłaty wyłącznie za wyżywienie wychowanków w ośrodku w wysokości kosztów surowca przeznaczonego na wyżywienie.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, do opłat nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.
4. Organ prowadzący młodzieżowy ośrodek wychowawczy może zwolnić rodziców z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 2. Organ prowadzący może upoważnić do udzielania zwolnień dyrektora młodzieżowego ośrodka wychowawczego.
5. Do niepublicznych placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, stosuje się także odpowiednio przepisy art. 127 ust. 1 i 4 oraz przepisy wydane na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 oraz ust. 20.

Art. 175. [Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka]

Do niepublicznych przedszkoli, szkół podstawowych, innych form wychowania przedszkolnego, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych stosuje się przepisy art. 127 ust. 5, 6, 8 i 9 oraz przepisy wydane na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1.

Art. 176. [Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej przysługujące niepublicznej szkole artystycznej]

1. ²¹² Niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne założonej zgodnie z art. 168 ust. 1-10, przysługują uprawnienia publicznej szkoły artystycznej z dniem rozpoczęcia działalności.
2. ²¹³ Kurator oświaty w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez niepubliczną szkołę podstawową lub szkołę ponadpodstawową, jest obowiązany sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 3. W przypadku niepublicznej szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne, która uzyskała uprawnienia publicznej szkoły artystycznej z dniem rozpoczęcia działalności, specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, jest obowiązana sprawdzić spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 4 w ciągu 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności przez szkołę.
3. ²¹⁴ (uchylony).
4. ²¹⁵ Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek osoby prowadzącej niepubliczną szkołę artystyczną nieposiadającą uprawnień publicznej szkoły artystycznej, złożony nie wcześniej niż po zakończeniu przez szkołę pierwszego roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej - pierwszego semestru kształcenia, nadaje tej szkole uprawnienia publicznej szkoły artystycznej po stwierdzeniu, że szkoła ta spełnia warunki określone w art. 14 ust. 4, a w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne - także po przedstawieniu przez osobę prowadzącą pozytywnej opinii kuratora oświaty.

Art. 177. ²¹⁶ [Kształcenie specjalne i indywidualne nauczanie]

Do przedszkoli niepublicznych, oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach

podstawowych, niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek niepublicznych stosuje się odpowiednio art. 127 ust. 1-3 oraz przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5, art. 127 ust. 19 pkt 2 i ust. 20.

Art. 178.²¹⁷ [Zgoda na założenie lub prowadzenie szkoły niepublicznej pomimo niespełnienia warunków; szkoły eksperymentalne]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na założenie lub prowadzenie szkoły niepublicznej, która nie spełnia warunków określonych w art. 14 ust. 3, w szczególności jeżeli uzna ją za eksperymentalną.

2. Wniosek o wyrażenie zgody na założenie lub prowadzenie szkoły, o której mowa w ust. 1, składa się do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem kuratora oświaty, który dołącza swoją opinię.

3. Wniosek o uznanie szkoły za eksperymentalną zawiera cel, założenia i sposób realizacji eksperymentu, a w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - także czas trwania i uzasadnienie potrzeby prowadzenia kształcenia w danym zawodzie. Do wniosku dołącza się:

1) opinię jednostki naukowej dotyczącą założeń eksperymentu, a w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - opinię jednostki naukowej właściwej dla danego zawodu, wraz ze zgodą tej jednostki na sprawowanie opieki nad przebiegiem tego eksperymentu;

2) zgodę rady pedagogicznej wyrażoną w uchwale;

3) w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego:

a) podstawę programową kształcenia w tym zawodzie, sporządzoną z uwzględnieniem charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia, oraz propozycję przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie,

b) program nauczania tego zawodu,

c) tygodniowy lub semestralny rozkład zajęć,

d) opinię wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

e) pozytywną opinię w zakresie merytorycznej zawartości programu nauczania przewidzianego dla tego zawodu, wydaną przez jednostkę naukową właściwą dla tego zawodu, a także pozytywną opinię organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej, stowarzyszenia lub samorządu zawodowego, właściwego dla tego zawodu ze względu na treść wniosku, o którym mowa w ust. 2,

f) harmonogram realizacji eksperymentu wraz z określeniem niezbędnych zasobów, w tym kadrowych, finansowych, rzeczowych oraz lokalowych,

g) przykładowe zestawy zadań egzaminacyjnych - w przypadku eksperymentu dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;

4) pozytywną opinię ministra właściwego dla zawodu, a w przypadku zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego - ministra, który ze względu na zakres działu administracji rządowej, którym kieruje, jest właściwy dla zawodu, którego dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku, a także możliwość wydawania świadectw, zaświadczeń i innych druków zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego decyzja obejmuje również przypisanie do kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie oraz do zawodu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dokonując przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie oraz zawodu, stosuje się przepisy art. 21 ust. 1-3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może, w drodze decyzji, nadać uprawnienia publicznej szkoły artystycznej szkole niespełniającej warunków określonych w art. 14 ust. 4, jeżeli uzna ją za eksperymentalną.

6. Osoba prowadząca szkołę, o której mowa w ust. 5, składa wniosek o nadanie niepublicznej szkole artystycznej uprawnień publicznej szkoły artystycznej do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, za pośrednictwem specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, która dołącza swoją opinię.

7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w decyzji, o której mowa w ust. 5, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku, a także możliwość wydawania świadectw, zaświadczeń i innych druków zgodnie z przepisami wydanym na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty.

8. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do niepublicznych szkół artystycznych, o których mowa w ust. 5.

Art. 179. ²¹⁸ [Cofnięcie uprawnień szkoły publicznej]

1. Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej mogą zostać cofnięte przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa w art. 14 ust. 4, lub warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej i w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne jest równoznaczne z jej likwidacją z końcem roku szkolnego, w którym decyzja stała się ostateczna.

2. W przypadku cofnięcia uprawnień publicznej szkoły artystycznej niepublicznej szkole artystycznej ponowny wniosek o nadanie tej szkole uprawnień publicznej szkoły artystycznej może zostać złożony nie wcześniej niż po upływie roku kształcenia, a w przypadku artystycznej szkoły policealnej - semestru kształcenia.

3. Organ prowadzący niepubliczną szkołę artystyczną jest obowiązany niezwłocznie poinformować rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia o cofnięciu tej szkole uprawnień publicznej szkoły artystycznej.

Art. 180. [Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi]

1. ²¹⁹ Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi sprawują właściwi kuratorzy oświaty. Nadzór pedagogiczny nad niepublicznymi szkołami i placówkami artystycznymi sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z wyjątkiem nadzoru nad nauczaniem przedmiotów ogólnokształcących w niepublicznych szkołach artystycznych, który sprawują właściwi kuratorzy oświaty. Przepisy art. 44 ust. 1 i 2, art. 55 oraz przepisy wydane na podstawie art. 44 ust. 3 i art. 60 ust. 10 stosuje się odpowiednio.

2. ²²⁰ Jeżeli niepubliczna szkoła lub placówka lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę prowadzi działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutu lub nie wypełnia zobowiązań, o których mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, lub nie spełnia warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 4, a w przypadku szkoły artystycznej - warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie.

Art. 181. [Zakładanie i prowadzenie niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego]

1. Podjęcie przez osobę prawną lub osobę fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego wymaga uzyskania wpisu do ewidencji, o której mowa w art. 168 ust. 1, prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 168, art. 169, art. 170 ust. 1 i 2, art. 172 i art. 180 stosuje się odpowiednio, z tym że zgłoszenie do ewidencji zamiast statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

2. Podjęcie przez osobę prawną lub osobę fizyczną, która prowadzi niepubliczne przedszkole lub niepubliczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych innych formach wychowania przedszkolnego wymaga dokonania zmiany we wpisie do ewidencji odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej w trybie określonym w art. 168 ust. 13, z tym że zgłoszenie zamiast zmiany statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

3. Przekształcenie niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego, prowadzonej przez osobę prawną lub osobę fizyczną, w niepubliczne przedszkole wymaga dokonania zmiany we wpisie do ewidencji prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia przedszkola w trybie określonym w art. 168 ust. 13, z tym że do zgłoszenia do ewidencji dołącza się statut przedszkola.

Art. 182. ²²¹ [Zespoły szkół lub placówek prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne]

Osoba fizyczna lub osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego, prowadząca szkoły publiczne, szkoły niepubliczne lub placówki, może dla celów organizacyjnych połączyć je w zespół i określić zasady działania zespołu. Połączenie nie narusza odrębności szkół lub placówek w zakresie określonym w ustawie, w szczególności w zakresie uzyskiwania zezwolenia, cofania zezwolenia, wpisywania do ewidencji i wykreślenia z niej, uzyskiwania i utraty uprawnień publicznej szkoły artystycznej oraz uzyskiwania dotacji.

Rozdział 9

Placówki doskonalenia nauczycieli

Art. 183. [Placówki doskonalenia nauczycieli]

1. W celu doskonalenia zawodowego nauczycieli mogą być tworzone placówki doskonalenia nauczycieli, zwane dalej "placówkami doskonalenia".
2. Do zadań placówek doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14, należy także podejmowanie działań na rzecz doskonalenia systemu oświaty, zgodnie z polityką oświatową państwa, w zakresie określonym w statutach tych placówek.
3. Ministrowie prowadzący placówki doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14, mogą powierzać tym placówkom wykonywanie zadań związanych z podnoszeniem jakości edukacji, zapewniając środki na ich realizację.
4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli prowadzą również nauczyciele, którym powierzono zadania doradców metodycznych.
5. Niepubliczne placówki doskonalenia mogą zakładać i prowadzić osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne. W zakresie nieuregulowanym w przepisach wydanych na podstawie art. 188 ust. 1 do niepublicznych placówek doskonalenia stosuje się przepisy rozdziału 8.

Art. 184. [Przyznanie akredytacji]

1. Placówki doskonalenia są obowiązane uzyskać akredytację stanowiącą potwierdzenie, że dana placówka zapewnia wysoką jakość prowadzonych form doskonalenia nauczycieli.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do publicznych placówek doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14.
3. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy dla siedziby placówki, w drodze decyzji administracyjnej, wydawanej po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny działalności danej placówki w zakresie określonym w ust. 4.
4. Akredytację może uzyskać placówka doskonalenia, która:
  - 1) prowadzi działalność zgodnie z przepisami prawa;
  - 2) organizuje i prowadzi formy doskonalenia zawodowego nauczycieli:
    - a) zaspokajające potrzeby nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia,
    - b) sprzyjające rozwojowi zawodowemu nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia;

- 3) w planowaniu swojej pracy uwzględnia wnioski z analizy badań nauczycieli, szkół i placówek korzystających z oferty placówki doskonalenia;
  - 4) wykorzystuje zasoby własne i środowiska lokalnego na rzecz rozwoju;
  - 5) opracowała i stosuje system zapewniania jakości oraz systematycznie go doskonali;
  - 6) zatrudnia wykwalifikowaną kadrę;
  - 7) zapewnia wykwalifikowaną kadrę do realizacji form doskonalenia zawodowego nauczycieli;
  - 8) zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki realizacji form doskonalenia zawodowego nauczycieli;
  - 9) zapewnia nowoczesną bazę dydaktyczną;
  - 10) prowadzi działalność informacyjną i upowszechnia problematykę doskonalenia nauczycieli.
5. Placówka doskonalenia ubiegająca się o uzyskanie akredytacji wnosi opłatę.
  6. Z opłat, o których mowa w ust. 5, zwolnione są placówki, które prowadzą całość kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli nieodpłatnie.
  7. Akredytację przyznaje się na okres 5 lat.
  8. Przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 7, kurator oświaty przeprowadza kolejną ocenę działalności danej placówki w zakresie określonym w ust. 4.

Art. 185. [Wstępna akredytacja]

1. Organ lub osoba zamierzające założyć placówkę doskonalenia są obowiązani uzyskać wstępną akredytację. Wstępną akredytację może otrzymać nowo tworzona placówka, która przedstawi statut zgodny z przepisami prawa oraz spełnia warunki, o których mowa w art. 184 ust. 4 pkt 6 i 8. Do uzyskania wstępnej akredytacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 184 ust. 3, 5 i 6.
2. Uzyskanie wstępnej akredytacji jest warunkiem niezbędnym do utworzenia placówki doskonalenia.
3. W przypadku placówki doskonalenia, która uzyskała wstępną akredytację, o której mowa w ust. 1, kurator oświaty dokonuje oceny działalności tej placówki w zakresie określonym w art. 184 ust. 4 nie później niż w okresie 2 lat od jej utworzenia.

Art. 186. [Cofnięcie akredytacji]

1. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli stwierdzi niespełnianie przez placówkę doskonalenia warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.
2. Placówka doskonalenia, której cofnięto akredytację, jest obowiązana:
  - 1) w terminie 30 dni od dnia cofnięcia akredytacji wprowadzić roczny program naprawczy;
  - 2) w terminie 30 dni od dnia zakończenia rocznego programu naprawczego poddać się ocenie działalności przeprowadzanej przez kuratora oświaty w zakresie określonym w art. 184 ust. 4.
3. Kurator oświaty przeprowadza ocenę działalności placówki doskonalenia, która

zrealizowała program naprawczy, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, w zakresie określonym w art. 184 ust. 4.

4. Placówka doskonalenia, która zrealizowała program naprawczy, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, ulega likwidacji, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 188 ust. 1, jeżeli kurator oświaty stwierdzi w wyniku przeprowadzonej oceny, o której mowa w ust. 3, niespełnianie przez placówkę doskonalenia warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.

Art. 187. [Delegacja ustawowa - przyznawanie i cofanie akredytacji]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w art. 184 ust. 3, warunki wynagradzania jego członków, niebędących pracownikami kuratorium oświaty, oraz wysokość i tryb wnoszenia opłat przez placówki doskonalenia ubiegające się o akredytację, uwzględniając wykaz dokumentów, które placówka doskonalenia jest obowiązana przedstawić kuratorowi oświaty, wymagania dotyczące członków zespołu, zadania przewodniczącego zespołu, sposób oceniania placówki doskonalenia nauczycieli, w tym przeprowadzania wizyty akredytacyjnej, oraz sposób dokumentowania przebiegu prac zespołu.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno uwzględniać w szczególności udział w zespole niezależnych specjalistów w dziedzinie doskonalenia i kształcenia nauczycieli, niebędących pracownikami kuratorium oświaty, oraz ustalać wysokość wynagrodzenia tych specjalistów, tak aby łączna kwota kosztów wynagrodzeń członków zespołu, niebędących pracownikami kuratorium oświaty, wraz z pochodnymi, nie przekraczała łącznej kwoty opłat wniesionych z tytułu akredytacji w danym roku, a także ustalać wysokość opłaty wnoszonej przez placówkę doskonalenia ubiegającą się o akredytację, tak aby nie przekraczała ona kwoty 1000 zł waloryzowanej corocznie wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Art. 188. [Delegacja ustawowa - tworzenie, przekształcanie, likwidacja, działalność placówek doskonalenia nauczycieli; doradcy metodyczni]

1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i sposób działania placówek doskonalenia, w tym zakres ich działalności obowiązkowej,
- 2) zadania doradców metodycznych, warunki i tryb powierzania nauczycielom zadań doradcy metodycznego

- z uwzględnieniem konieczności zapewnienia nauczycielom dostępu do form doskonalenia i doksztalcenia umożliwiających podnoszenie wiedzy ogólnej i umiejętności zawodowych, a także możliwości prowadzenia niektórych form doskonalenia i doksztalcenia przez szkoły wyższe oraz inne jednostki.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni ponadto zadania, które mogą być

realizowane wyłącznie przez placówki doskonalenia posiadające akredytację oraz publiczne placówki doskonalenia, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14. 3. W zakresie nieuregulowanym odmiennie w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 do placówek doskonalenia stosuje się przepisy dotyczące placówek.

Art. 189. [Wejście w życie ustawy]

Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 2245).

¹ Art. 1 pkt 15a dodany przez art. 16 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U.2019.1680) zmieniającej nin. ustawę z dniem 18 września 2019 r.

² Art. 2 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³ Art. 2 pkt 4 zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴ Art. 3 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵ Art. 3 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁶ Art. 4 pkt 7 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁷ Art. 4 pkt 8 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸ Art. 4 pkt 9 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹ Art. 4 pkt 10 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁰ Art. 4 pkt 11 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹¹ Art. 4 pkt 15 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹² Art. 4 pkt 23 uchylony przez art. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³ Art. 4 pkt 24a dodany przez art. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁴ Art. 4 pkt 24b dodany przez art. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁵ Art. 4 pkt 25 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁶ Art. 4 pkt 25a dodany przez art. 1 pkt 3 lit. f ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷ Art. 4 pkt 27 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. g ustawy z dnia 22 listopada 2018 r.

(Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸ Art. 4 pkt 28a dodany przez art. 1 pkt 3 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁹ Art. 4 pkt 29 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. i ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²⁰ Art. 4 pkt 29a dodany przez art. 1 pkt 3 lit. j ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹ Art. 4 pkt 29b dodany przez art. 1 pkt 3 lit. j ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²² Art. 4 pkt 29c dodany przez art. 1 pkt 3 lit. j ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²³ Art. 4 pkt 29d dodany przez art. 1 pkt 3 lit. j ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²⁴ Art. 4 pkt 30 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. k ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²⁵ Art. 4 pkt 31 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. k ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²⁶ Art. 4 pkt 33a dodany przez art. 1 pkt 3 lit. l ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²⁷ Art. 4 pkt 34 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. m ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²⁸ Art. 4 pkt 35 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. m ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²⁹ Art. 4 pkt 35a dodany przez art. 1 pkt 3 lit. n ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³⁰ Art. 4 pkt 35b dodany przez art. 1 pkt 3 lit. n ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³¹ Art. 4 pkt 35c dodany przez art. 1 pkt 3 lit. n ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³² Art. 4 pkt 36 zmieniony przez art. 1 pkt 3 lit. o ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³³ Art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a zmieniona przez art. 1 pkt 4 lit. a tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³⁴ Art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c tiret drugie zmienione przez art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³⁵ Art. 8 ust. 14 zmieniony przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³⁶ Art. 8 ust. 14a dodany przez art. 1 pkt 4 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³⁷ Art. 8 ust. 21a dodany przez art. 1 pkt 4 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³⁸ Art. 10 ust. 1 pkt 7 dodany przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r.

(Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

³⁹ Art. 10 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴⁰ Art. 11 ust. 7 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 6 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴¹ Art. 14 ust. 1 pkt 4 lit. a zmieniona przez art. 1 pkt 7 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴² Art. 14 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴³ Art. 14 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴⁴ Art. 14 ust. 4 zdanie wstępne zmienione przez art. 1 pkt 7 lit. c tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴⁵ Art. 14 ust. 4 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 7 lit. c tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴⁶ Art. 14 ust. 4 pkt 6 zmieniony przez art. 1 pkt 7 lit. c tiret trzecie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴⁷ Art. 14 ust. 4 pkt 8 dodany przez art. 1 pkt 7 lit. c tiret czwarte ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴⁸ Art. 17 ust. 1 uchylony przez art. 1 pkt 8 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁴⁹ Art. 17 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 8 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵⁰ Art. 18 ust. 2a dodany przez art. 1 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵¹ Art. 18 ust. 2b dodany przez art. 1 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵² Art. 18 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵³ Art. 19 ust. 2 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 10 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵⁴ Art. 19 ust. 2 pkt 4 zmieniony przez art. 1 pkt 10 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵⁵ Art. 19 ust. 2 pkt 5 zmieniony przez art. 1 pkt 10 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵⁶ Art. 19 ust. 2 pkt 7 zmieniony przez art. 1 pkt 10 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵⁷ Art. 20 ust. 2 pkt 2 lit. b zmieniona przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵⁸ Art. 20 ust. 2 pkt 2 lit. c zmieniona przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁵⁹ Art. 20 ust. 3 pkt 2 lit. b zmieniona przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

- ⁶⁰ Art. 20 ust. 3 pkt 2 lit. c zmieniona przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶¹ Art. 25 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶² Art. 26 zmieniony przez art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶³ Art. 26a dodany przez art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶⁴ Art. 28 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶⁵ Art. 29 ust. 1 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 16 lit. a tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶⁶ Art. 29 ust. 1 pkt 2 zmieniony przez art. 1 pkt 16 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶⁷ Art. 29 ust. 1 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 16 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶⁸ Art. 29 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 16 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁶⁹ Art. 38 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 19 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷⁰ Art. 45 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 21 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷¹ Art. 45 ust. 4a dodany przez art. 1 pkt 21 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷² Art. 45 ust. 8 zmieniony przez art. 1 pkt 21 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷³ Art. 45 ust. 8a dodany przez art. 1 pkt 21 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷⁴ Art. 45 ust. 8b dodany przez art. 1 pkt 21 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷⁵ Art. 45 ust. 8c dodany przez art. 1 pkt 21 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷⁶ Art. 45 ust. 11 zmieniony przez art. 1 pkt 21 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷⁷ Art. 45 ust. 11a dodany przez art. 1 pkt 21 lit. f ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷⁸ Art. 45 ust. 11b dodany przez art. 1 pkt 21 lit. f ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁷⁹ Art. 45 ust. 11c dodany przez art. 1 pkt 21 lit. f ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁸⁰ Art. 45 ust. 12 zmieniony przez art. 1 pkt 21 lit. g ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ⁸¹ Art. 45 ust. 12a dodany przez art. 1 pkt 21 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r.

(Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸² Art. 45 ust. 13 zmieniony przez art. 1 pkt 21 lit. i ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸³ Art. 45 ust. 13a dodany przez art. 1 pkt 21 lit. j ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸⁴ Art. 46 zmieniony przez art. 1 pkt 22 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸⁵ Art. 46a dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸⁶ Art. 47 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸⁷ Art. 47 ust. 1 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸⁸ Art. 47 ust. 1 pkt 4 uchylony przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁸⁹ Art. 47 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 24 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹⁰ Art. 47 ust. 4 zmieniony przez art. 1 pkt 24 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹¹ Art. 47 ust. 4a dodany przez art. 1 pkt 24 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹² Art. 47 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 24 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹³ Art. 51 ust. 1 pkt 15a dodany przez art. 1 pkt 25 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹⁴ Art. 53 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 26 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹⁵ Art. 53 ust. 6 uchylony przez art. 1 pkt 26 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹⁶ Art. 60 ust. 6 zmieniony przez art. 1 pkt 27 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹⁷ Art. 60 ust. 6a dodany przez art. 1 pkt 27 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹⁸ Art. 61 zmieniony przez art. 1 pkt 28 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

⁹⁹ Art. 69 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 31 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁰⁰ Art. 69 ust. 3a dodany przez art. 1 pkt 31 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁰¹ Art. 69 ust. 8 dodany przez art. 30 pkt 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. (Dz.U.2019.1078) zmieniającej nin. ustawę z dniem 12 września 2019 r.

¹⁰² Art. 70 ust. 2 pkt 2 zmieniony przez art. 1 pkt 32 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

- ¹⁰³ Art. 83 ust. 1a dodany przez art. 30 pkt 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. (Dz.U.2019.1078) zmieniającej nin. ustawę z dniem 12 września 2019 r.
- ¹⁰⁴ Art. 85 ust. 9 zmieniony przez art. 1 pkt 33 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁰⁵ Art. 88 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 34 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁰⁶ Art. 88 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 34 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁰⁷ Art. 88 ust. 2a dodany przez art. 1 pkt 34 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁰⁸ Art. 88 ust. 4 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 34 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁰⁹ Art. 88 ust. 4a dodany przez art. 1 pkt 34 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹⁰ Art. 89 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 35 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹¹ Art. 89 ust. 10 zmieniony przez art. 1 pkt 35 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹² Art. 91 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 37 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹³ Art. 93 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 38 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹⁴ Art. 93 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 38 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹⁵ Art. 96 ust. 6 dodany przez art. 1 pkt 39 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹⁶ Art. 96 ust. 7 dodany przez art. 1 pkt 39 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹⁷ Art. 98 ust. 1 pkt 15 zmieniony przez art. 1 pkt 40 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹⁸ Art. 98 ust. 1 pkt 16 zmieniony przez art. 1 pkt 40 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹¹⁹ Art. 98 ust. 3 uchylony przez art. 1 pkt 40 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹²⁰ Art. 103 ust. 1 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 41 lit. a tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹²¹ Art. 103 ust. 1 pkt 7 dodany przez art. 1 pkt 41 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹²² Art. 103 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 41 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹²³ Art. 107 ust. 9a dodany przez art. 1 pkt 43 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹²⁴ Art. 107 ust. 10 zmieniony przez art. 1 pkt 43 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r.

(Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹²⁵ Art. 109 ust. 1 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 44 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹²⁶ Art. 109 ust. 2a dodany przez art. 1 pkt 44 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹²⁷ Art. 109 ust. 6 zmieniony przez art. 1 pkt 44 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹²⁸ Art. 111 pkt 14 zmieniony przez art. 1 pkt 46 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹²⁹ Art. 111a dodany przez art. 1 pkt 47 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³⁰ Art. 113 pkt 9 dodany przez art. 1 pkt 48 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³¹ Art. 117 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 49 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³² Art. 117 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 49 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³³ Art. 117 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 49 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³⁴ Art. 117 ust. 2a dodany przez art. 1 pkt 49 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³⁵ Art. 117 ust. 2b dodany przez art. 1 pkt 49 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³⁶ Art. 117 ust. 2c dodany przez art. 1 pkt 49 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³⁷ Art. 117 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 49 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³⁸ Art. 117 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 49 lit. f ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹³⁹ Art. 117 ust. 6 uchylony przez art. 1 pkt 49 lit. g ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁴⁰ Art. 117 ust. 7 dodany przez art. 1 pkt 49 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁴¹ Art. 117 ust. 8 dodany przez art. 1 pkt 49 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁴² Art. 117 ust. 9 dodany przez art. 1 pkt 49 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁴³ Art. 117 ust. 10 dodany przez art. 1 pkt 49 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁴⁴ Art. 117 ust. 11 dodany przez art. 1 pkt 49 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁴⁵ Art. 117 ust. 12 dodany przez art. 1 pkt 49 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

- ¹⁴⁶ Art. 118 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 50 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁴⁷ Art. 118 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 50 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁴⁸ Art. 118 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 50 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁴⁹ Art. 118 ust. 4 uchylony przez art. 1 pkt 50 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵⁰ Art. 118 ust. 4a dodany przez art. 1 pkt 50 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵¹ Art. 118 ust. 4b dodany przez art. 1 pkt 50 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵² Art. 118 ust. 4c dodany przez art. 1 pkt 50 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵³ Art. 118 ust. 4d dodany przez art. 1 pkt 50 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵⁴ Art. 118 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 50 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵⁵ Art. 118 ust. 6 zmieniony przez art. 1 pkt 50 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵⁶ Art. 118 ust. 6a dodany przez art. 1 pkt 50 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵⁷ Art. 118 ust. 9 zmieniony przez art. 1 pkt 50 lit. f ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵⁸ Art. 118 ust. 10 uchylony przez art. 1 pkt 50 lit. g ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁵⁹ Art. 118 ust. 11 dodany przez art. 1 pkt 50 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶⁰ Art. 120 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 51 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶¹ Art. 120 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 51 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶² Art. 120 ust. 3a dodany przez art. 1 pkt 51 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶³ Art. 120 ust. 4 zmieniony przez art. 1 pkt 51 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶⁴ Art. 120 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 51 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶⁵ Art. 120a dodany przez art. 1 pkt 52 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶⁶ Art. 121 zmieniony przez art. 1 pkt 53 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁶⁷ Art. 121a dodany przez art. 1 pkt 54 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245)

zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁶⁸ Art. 122 ust. 1 pkt 2 zmieniony przez art. 1 pkt 55 lit. a tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁶⁹ Art. 122 ust. 1 pkt 3 dodany przez art. 1 pkt 55 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷⁰ Art. 122 ust. 2a dodany przez art. 1 pkt 55 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷¹ Art. 122 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 55 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷² Art. 122 ust. 7 zmieniony przez art. 1 pkt 55 lit. d tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷³ Art. 122 ust. 7 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 55 lit. d tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷⁴ Art. 122a dodany przez art. 1 pkt 56 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷⁵ Art. 124 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 57 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷⁶ Art. 164 zmieniony przez art. 1 pkt 74 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷⁷ Art. 165 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 75 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷⁸ Art. 165 ust. 12 zmieniony przez art. 1 pkt 76 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁷⁹ Art. 165 ust. 14 zmieniony przez art. 1 pkt 75 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸⁰ Art. 166 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 76 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸¹ Art. 168 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸² Art. 168 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸³ Art. 168 ust. 4 zdanie wstępne zmienione przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸⁴ Art. 168 ust. 4 pkt 2 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸⁵ Art. 168 ust. 4 pkt 2a dodany przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret trzecie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸⁶ Art. 168 ust. 4 pkt 2b dodany przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret trzecie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

¹⁸⁷ Art. 168 ust. 4 pkt 3 zdanie wstępne zmienione przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret czwarte ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

- ¹⁸⁸ Art. 168 ust. 4 pkt 3 lit. c zmieniona przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret czwarte ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁸⁹ Art. 168 ust. 4 pkt 6 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret piąte ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹⁰ Art. 168 ust. 4 pkt 6a dodany przez art. 1 pkt 77 lit. b tiret szóste ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹¹ Art. 168 ust. 5 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹² Art. 168 ust. 5a dodany przez art. 1 pkt 77 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹³ Art. 168 ust. 5b dodany przez art. 1 pkt 77 lit. e ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹⁴ Art. 168 ust. 10 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. f ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹⁵ Art. 168 ust. 11 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. g tiret pierwsze ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹⁶ Art. 168 ust. 11 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. g tiret drugie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹⁷ Art. 168 ust. 11 pkt 5 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. g tiret trzecie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹⁸ Art. 168 ust. 11 pkt 6 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. g tiret trzecie ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ¹⁹⁹ Art. 168 ust. 11 pkt 6a dodany przez art. 1 pkt 77 lit. g tiret czwarte ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰⁰ Art. 168 ust. 12 zdanie wstępne zmienione przez art. 1 pkt 77 lit. h ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰¹ Art. 168 ust. 13 zmieniony przez art. 1 pkt 77 lit. i ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰² Art. 168 ust. 16 dodany przez art. 1 pkt 77 lit. j ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰³ Art. 169 ust. 1 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 78 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰⁴ Art. 169 ust. 3 dodany przez art. 1 pkt 78 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰⁵ Art. 169 ust. 4 dodany przez art. 1 pkt 78 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰⁶ Art. 172 ust. 2 pkt 4a dodany przez art. 1 pkt 79 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰⁷ Art. 172 ust. 2 pkt 4b dodany przez art. 1 pkt 79 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰⁸ Art. 172 ust. 2 pkt 4c dodany przez art. 1 pkt 79 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.
- ²⁰⁹ Art. 172 ust. 2 pkt 4d dodany przez art. 1 pkt 79 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r.

(Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹⁰ Art. 172 ust. 2 pkt 5 zmieniony przez art. 1 pkt 79 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹¹ Art. 172 ust. 2 pkt 8 zmieniony przez art. 1 pkt 79 lit. d ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹² Art. 176 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 81 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹³ Art. 176 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 81 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹⁴ Art. 176 ust. 3 uchylony przez art. 1 pkt 81 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹⁵ Art. 176 ust. 4 zmieniony przez art. 1 pkt 81 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹⁶ Art. 177 zmieniony przez art. 1 pkt 82 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹⁷ Art. 178 zmieniony przez art. 1 pkt 82 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹⁸ Art. 179 zmieniony przez art. 1 pkt 82 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²¹⁹ Art. 180 ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 83 lit. a ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²²⁰ Art. 180 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 83 lit. b ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.

²²¹ Art. 182 zmieniony przez art. 1 pkt 84 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. (Dz.U.2018.2245) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 września 2019 r.